

Grosuplje (centrala)

SP 908

KLASJE

1999

352(497.4 Ivančna Gorica)

119990184,4

COBISS

KNJIŽNICA GROSUPLJE

KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičev**Klasje**

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica

Številka 4

letnik 5

april 1999

STUDIO
MARKELJ
FOTO • VIDEO • OPTIKA

1108 Ljubljana, Dolenjska c. 33, tel.: 127 47 27

1295 Ivančna Gorica, Ljubljanska ul. 16

tel./fax: 777 777, 777 573, 778 573

OB SPOMENIKU TALCEV

Ob dnevu upora proti okupatorju in ob dnevu spomina na prve ustreljene talce dolenske regije sta občina Ivančna Gorica in organizacija Zveze združenj borcev, pred spomenikom talcev v Radohovi, vasi pripravila tradicionalno proslavo.

V petek, 23. aprila proti večeru se je pred spomenikom zbralo veliko občanov. Slavnostni govornik je bil prof. Cvetko Butkovič. O dogodkih tistih dni med drugo svetovno vojno pa je pripovedoval takratni partizanski borec Ciril Jurčič.

V programu proslave je sodelovala tudi godba na pihala iz Stične, moški pevski zbor iz Šentvida pri Stični ter pevci in recitatorji osnovne šole Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični.

**CERKEV SV. JOŽEFA V
IVANČNI GORICI POSVETIL
NADŠKOF DR. FRANC RODE**

Na žegnanjski dan v Ivančni Gorici, v nedeljo, 2. 5. 1999, so se farani, romarji in povabljeni zbrali v domači cerkvi zaradi prav posebnega razloga. Nadškof dr. Franc Rode je namreč ob deseti obletnici župnije cerkev pomazilil in posvetil. Ob tem je posvetil tudi tebernakelj in oltar – umetnini, ki ju je izdelal domačin Jože Trontelj. Blagoslovil je tudi novo pridobitev – dve umetniški sliki ob tabernaklju, ki ju je naslikal akademski slikar Tomaž Perko. Novi so tudi stoli za duhovnike in ministrante. Novo in sveže je delovala pravzaprav vsa cerkev, saj so jo farani praznično okrasili s cvetjem, kitami bršljana, venčki... Na koru so peli slovesne pesmi farni pevski zbori in orgle so slovesno donele pod prsti organista prof. Toneta Potočnika. Nadškof dr. Franc Rode

se je ob tej priložnosti zahvalil umetnikoma Trontlju in Perku, zahvalil se je arhitektu cerkve Vladimirju Brezarju, podjetjema SCT in DARS, dobrotniku diakonu Korneliju iz Holandije, opatu stiškega samostana dr. Antonu Nadrahu, in seveda domačemu župniku Jožetu Kastelicu. Posebno zadovoljstvo nad njegovim delom je izrazil še nekajkrat med samo slovesnostjo. Zahvalil se je tudi vsem faranom, ki so sodelovali v teh letih pri izgradnji in opremljanju cerkve ter pozval k ponosnemu stopanju po poti, ki so si jo kristjani začrtali že pred 2000 leti.

Tej slovesnosti je sledila še birmo in pogostitev za povablence, med katerimi smo opazili tudi župana Jerneja Lampreta. (KM)

**LETOS ŽE 30. TABOR
PEVSKIH ZBOROV**

Priprave na jubilejni 30. tabor pevskih zborov v Šentvidu pri Stični so že v polnem teku. Večina stvari glede organizacije je že dorečena.

Na enem od zadnjih sestankov upravnega odbora tabora, ki mu predseduje ivanški župan in ravnatelj šentviške šole Jernej Lampret, smo izvedeli nekaj podrobnosti.

Na 30. taboru pevskih zborov, ki bo 19. in 20. junija, bo slavnostni govornik predsednik Slovenije Milan Kučan.

Prireditve bo vodil in povezoval dramski igralec Zvone Hribar. Sodelovala bo tudi domača folklorna skupina Vidovo. Pripravljajo pa tudi nekakšno okroglo mizo, na kateri bodo posamezni organizatorji pripovedovali o dogodkih na preteklih taborih.

Več podrobnosti v naslednji številki.

6. junij, dan kmečkih spretnosti
na Lučarjevem Kalu

stran 5

**POLEG KOSCEV IN SEKAČEV
LETOS TUDI GOSPODINJE**

Ob občinskem prazniku Občine Ivančna Gorica želim vsem občankam in občanom prijetno praznovanje. Razvoj in uspehe bomo dosegli le, če bomo še naprej sodelovali.

Župan Občine Ivančna Gorica Jernej Lampret, prof.

**»NE ODLAŠAJ NA
JUTRI, KAR...«**

Aprila občinske seje ni bilo, majska je bila
po mnenju svetnikov preobsežna (stran 2)

**Deseto druženje na
Jurčičevi domačiji**

stran 11

29. maja je praznik Občine Ivančna Gorica. Slavnostna seja Občinskega sveta bo v petek, 28. maja 1999, v kulturnem domu Ivančna Gorica ob 19. uri. Na njej bodo podeljena občinska priznanja posameznikom, ki so s svojim delom pomembno prispevali k razvoju in uspešnosti naše občine. Tako bodo podeljeni naziv častnega občana, nagrada Josipa Jurčiča in plaketa Antona Tomšiča. V kulturnem delu programa bodo sodelovala društva iz naše občine.

Priložnostne poštne znamke

računalniški inženiring d.o.o.
Cesta II. g. odredov 17, Iv. Gorica
tel. : 769-040, fax : 769-045
GSM : 041 / 612-923, 661-972

LaMaS

RAČUNALNIKI: Pentium 150-300 Mhz
TISKALNIKI: InkJet, laserski, matrični
MULTIMEDIA: CD-ROMi, zvočne kartice, zvočniki
PROGRAMSKA OPREMA: Komercialna, uporabna

Iz Jernejeve malhe

Vsakokrat, ko vstopimo v našo občino, se lahko zazremo v take in drugačne kulturne spomenike, ki nam predstavljajo življenje in delo naših ljudi v preteklosti. Lepo bi bilo, ko bi znali ceniti težko pridobljeno narodovo bogastvo in ločiti zrnje od plev. Prav zato občinski odlok opredeljuje pomembnost naših kulturnih spomenikov. Med najpomembnejše sodijo cerkva na Kamnem Vrhu pri Ambrusu, cerkev Svetega Martina v Zgornji Dragi, Cistercijski samostan v Stični, Jurčičeva domačija na Muljavi in staro mestno jedro Višnje Gore. Poleg naštetih in še drugih sakralnih spomenikov imamo še pomembna arheološka najdišča na Viru in na drugih koncih naše občine. Odlok opredeljuje tudi številna spominska znamenja iz novejših zgodovine.

Občina namenja kar lep znesek vzdrževanju in obnovi spomenikov, da največkrat skupaj z ministrstvom za kulturo opravi najpotrebnejša dela in prepreči nadaljnjo škodo. Velika škoda se dela na gradu Posmreka, katerega je pred mnogimi leti kupila država od trgovca Verovška. Grad je bil za silo vzdrževan, dokler je z njim upravljala stanovanjska skupnost in ko je v njem imel svoje prostore tudi Slovenski etnografski muzej. Gotovo zelo moti, da grad nima prave cestne povezave in da je v neposredni bližini peskokop. Stari lastniki spodbijajo pogodbo o prodaji iz obdobja nacionalizacije, češ da si je država s silo in zvijačo pridobila ta objekt. Država vztraja, da je bil lastnik zaradi nezmožnosti vzdrževanja gradu primoran grad prodati in da je bila cena ustrezna. Ta spor se vleče že skoraj desetletje in mu ni videti konca, grad pa pred očmi vseh propada, saj za silo v njem živi le še en stanovalec. Glede na to, da se bo cestna povezava urejala z novim oskrbnim centrom avtoceste prav v bližini gradu, bo pomembnost objekta, kljub temu da je v slabem stanju in da je bil zgrajen brez posebnih temeljev, velika in bo mogoče pritegnila pozornost investitorjev. Vsi smo ponosni na naše spomenike, če pa je le-teh preveč in presegajo skromne možnosti občine, mora pomoč priti od drugod, saj so narodni spomeniki nacionalnega pomena.

Vsaka generacija pušča svoje sledi v prostoru. Prepričan sem, da novi spomenik – cerkev svetega Jožefa v Ivančni Gorici poznejšim rodovom ne bo predstavljala težav z ohranjanjem in vzdrževanjem. Zidak, ki ga je vložil v ta objekt skoraj vsak krajan, stoji na trdnih temeljih. Posvetitev objekta, opravljena v mesecu maju, potrjuje trdnost še na duhovnem področju, kjer bodo vera, upanje in ljubezen postavljali nove spomenike v osebnem in občem smislu. Zatorej čestitke vsem faranom in njihovemu župniku za veliko opravljeno dejanje, ki že kaže uspešne sadove.

V aprilu smo en da posvetili Zemlji in ekologiji. Mnoge čistilne akcije kažejo na našo osveščenost in na boljše stanje, predvsem z zbiranjem gospodinjskih odpadkov. Težave, ki jih imamo z izgradnjo nove deponije, onemogočajo večje dovoze kosovnega materiala zaradi zmanjšane obsega poskusnega polja deponije. Strah, da bi si ljudje ponovno poiskali črna odlagališča po gozdovih in drugod, je velik, zato si bomo v občini prizadevali, da odložimo kosovni material na začasno deponijo, od tam pa ga preložimo, ko bo to mogoče. Zato, občani, bodite strpni in počakajte na rešitev, ki bo prišla v kratkem.

Prav tako ne sekajte sadnega drevja, predvsem tepk in sliv, in ne zavržite starih kotlov, saj bo tudi država spoznala, da je dobiček od domače žganjkeju minimalen, folklorja ob tem pa kot nalašč za našega človeka. Oblast bo morala primanjkljaj nadomestiti drugje, ne od hlapov iz domačih frakeljnov.

Župan Jernej

POROČILO O POTEKU 3. SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE IVANČNA GORICA

Seja občinskega sveta je potekala 26. 3. 1999 v prostorih sejne sobe Občine Ivančna Gorica. Prisotnih je bilo 18 svetnikov, udeležili pa so se tudi predstavniki tiska, ravnateljica vzgojno-varstvenega zavoda Vrtec Ivančna Gorica ga. Branka Kovaček ter posamezni delavci občinske uprave.

Občinski svet je najprej nekoliko spremenil vrstni red nekaterih točk. Pod 1. točko dnevnega reda so svetniki obravnavali in potrdili zapisnik 2. seje, ki je bila 1. 3. 1999. Takoj za njo pa je sledila obravnava predloga Statuta Občine Ivančna Gorica. Statut so svetniki obravnavali že na 2. seji, vendar v obliki osnutka, na podlagi katerega je bil, z upoštevanjem pripomb te seje ter pripomb in amandmajev, ki so jih svetniki predložili v 14-dnevem roku javne razprave, oblikovan predlog. Osnutek statuta ter vse amandmaje, pripombe in predloge pa je obravnavala tudi Komisija za statutarno-pravna vprašanja.

Pod 3. točko dnevnega reda pa je občinski svet obravnaval predlog Odloka o zaključnem računu proračuna Občine Ivančna Gorica za leto 1998 ter predlog Sklepa o premoženjski bilanci Občine Ivančna Gorica na dan 31.12.1998. Zaključni račun proračuna še ni bil obravnavan in bi moral občinski svet zaradi dvofaznosti sprejema tega akta obravnavati osnutek, vendar pa so se svetniki na seji odločili, da bodo omenjeni akt sprejeli po skrajšanem postopku. Po obravnavi obeh točk je občinski svet poleg Odloka o zaključnem računu proračuna Občine Ivančna Gorica in

premoženjske bilance ponovno sprejel sklep o sredstvih pridobljenih zaradi spremembe namembnosti za avtocesto, v letu 1998. Odločil je, da so le-ta namenska in da se uporabljajo le za namene, ki jih določa zakon, oz. za financiranje predhodnih projektov, ki jih potrdi in sprejme občinski svet.

Tako kot Statut je občinski svet tudi predlog Odloka o proračunu občine obravnaval že drugič. Tudi za osnutek Odloka o proračunu je bila na prejšnji seji določena 14-dnevna javna razprava, v kateri so lahko svetniki posredovali pripombe, predloge in amandmaje. Na sami seji pa je tudi župan predstavil svoj amandma, v katerem je predlagal, da se krajavnim skupnostim nameni dodatna sredstva v višini 1.500.000 tolarjev.

Poleg navedenih točk dnevnega reda, ki so bile zahtevne in obsežne, pa so razpravljali in odločali tudi o naslednjih aktih:

- Predlog sprememb in dopolnitev Pravilnika o sprejemu otrok v javni vzgojno-varstveni zavod Vrtec Ivančna Gorica;

- Predlog sklepa Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja, v katerem so člani komisije predlagali svetnikom imenovanje dodatnih dveh članov (Draga Šinkovca in Janeza Bajca) v Odbor za gospodarstvo, komunalo in varstvo okolja, ter sklep, da se plače funkcionarjem za obdobje do sprejetja novega pravilnika zagotovi po sedaj veljavnem Pravilniku o določanju plač, sejin in nagrad ter drugih prejemkov funkcionarjev Občine Ivančna Gorica;

- Predlog Sklepa o povečanju cen storitev projektantske družbe ULA d.o.o.;

- Predlog programa priprave prostorskih ureditvenih pogojev v Šentvidu pri Stični;

- Predlog sklepa o pridobitvi zemljišča za zagotovitev deponijskih površin v Špaji dolini in pridobitev dela zemljišč za razširitev obstoječe dostopne poti pri izgradnji komunalne deponije v Špaji dolini;

- Osnutek Odloka o organizaciji in delovnem področju občinske uprave Občine Ivančna Gorica, za katerega so svetniki določili 14-dnevni rok javne razprave in bo na naslednji seji obravnavan kot predlog;

- Predlog sklepa o načinu financiranja političnih strank v občini Ivančna Gorica;

- Osnutek programa dela Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica za leto 1999, za katerega je prav tako določena 14-dnevna javna razprava in bo prav tako predmet obravnave na prihodnji seji.

Pod točko razno pa je občinski svet sprejel tudi Sklep o zagotovitvi zdrave pitne vode na območju Občine Ivančna Gorica in izdal soglasje k vzletno-pristajalni stezi letalskemu društvu Šentvid.

Po obravnavi in sprejemu vseh točk dnevnega reda pa je bilo postavljeno edino svetniško vprašanje, ki se je glasilo: "Ali je pravilna trditev, da je Interspar kupil parcelo v Ivančni Gorici, kjer naj bi gradil trgovski center?".

Seja je bila zaključena ob 22. uri.

Tea Mazaj

»NE ODLAŠAJ NA JUTRI, KAR...«

Aprila seje ni bilo, majska je bila po mnenju svetnikov preobsežna

Majska seja občinskega sveta občine Ivančna Gorica je bila maratonsko zastavljena in je trajala pozno v noč. Med najbolj pomembnimi točkami dnevnega reda so bile glede na razpravo: mnenje o predlogu za imenovanje načelnice Upravne enote Grosuplje, poročilo Centra za socialno delo Grosuplje o delu za leto 1998, razburljiva je bila razprava k poročilu in zaključnem računu Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva za leto 1998 in osnutek Pravilnika o plačah in nadomestilih za opravljanje funkcij občinskih funkcionarjev. Za natančno pretehtanje vseh 16 točk pa je primanjkovalo časa.

SREČNO KOMISIJI ZA SPREJEM OTROK V VVZ

Svetniki so zaželeli tudi »srečno pot« novi članici Komisije za sprejem otrok v VVZ Vrtec. Predstavnica Občine Ivančna Gorica bo po novem Jana Erjavec. Mandat pa bo trajal 4 leta.

URADNE URE CENTRA ZA SOCIALNO DELO V KLASJE

Direktorica Centra za socialno delo iz Grosupljega Jožica Matjašič je na kratko predstavila poročilo o delu centra in poudarila, da gre za strokovno gradico, ki naj bi svetnikom samo nakazal smernice dela omenjene ustanove. V bodoče naj po direktivah republiškega centra svetniki ne bi več dobivali takšnega gradiva, čemur pa so nekateri nasprotovali. Matjašičeva je dejala, da bo njihovo mnenje posredovala naprej. Prav tako je direktorica povedala, da je socialna delavka, ki

je imela uradne ure ob torkih v Občini Ivančna Gorica ostajala praznih rok in so zato uradne ure prekinili in organizirali posamično svetovalno službo na terenu. Uvedli pa bodo tudi novo obliko »dežurstva« na sedežu županstva v Ivančni Gorici, iz celodnevne dežurstva ob večjih akcijah, kot je npr. zbiranje vlog za otroški dodatek, in ne več redno enkrat na teden. Pojavila so se tudi vprašanja o možnosti izobraževanja Romov v občini, o možnostih vstopa v dom za ostarele...

Svetniki so se skupaj odločili, da bi zaradi boljše informiranosti občanov o uradnih urah Centra in njihovih svetovalnih služb v Ivančni Gorici bilo potrebno občane obveščati na posebnem mestu v Klasju.

NADZORNI ODBOR OBČINE MORA DELOVATI NATANČNO

Pri poročilu in zaključnem računu

Medobčinskega sklada za razvoj malega gospodarstva za leto 1998 se je razvnela vroča debata, saj svetniki in župan niso mogli uskladiti mnenja o delu občinskega nadzornega odbora. Na koncu je prevladalo mnenje, da se v sklad namenja tudi proračunska sredstva in imajo zato občani pravico vedeti kam gre njihov denar, zato samo pozitivno mnenje nadzornega odbora SRMG ni dovolj, zaključni račun bo pregledal tudi občinski nadzorni odbor.

KAR NEKAJ BODO »PRELOŽILI NA JUTRI«

Pravilnik o plačah in nadomestilih za opravljanje funkcij občinskih funkcionarjev, nagradah in sejinah bodo obelodanili prihodnjič.

Tone Jereb bo moral zaradi nekatereh nejasnosti popraviti Odlok o kategorizaciji občinskih cest v Občini Ivančna Gorica. Sprejet pa je bil predlog Sklepa sprejema prijave za natečaj za dodelitev sredstev za spodbujanje razvoja demografsko ogroženih območij. V letošnjem letu bodo v poštev prišle tri lokalne ceste in sicer: Ambrus-Brezov Dol, Korinj-Ravne in Zagradec-Valična Vas.

Andreja Podlogar

ŽUPAN MORA VEČKRAT SKLICATI SEJO

Že v uvodnem delu seje sta dva svetnika opozorila župana na preobsežnost dnevnega reda, saj v enem dnevu ne moreš obdelati kar 16. pomembnih točk, kajti za nekatere so potrebne daljše razprave. Prav tako je na župana letel očitek, da je naredil napako, ker ni sklical aprilске seje.

KANDIDATKO ZA NAČELNICO UPRAVNE ENOTE NISO PODPRLI

Minister za notranje zadeve Borut Šuklje je po razgovorih, ki jih je imel z dvema kandidatama za delovno mesto načelnika Upravne enote v Grosupljem vse tri občine, Dobropolje, Grosuplje in Ivančno Gorico zaprosil za mnenje o predlogu za imenovanje. In sicer se je Šuklje odločil da za načelnika UE

Grosuplje imenuje Nevenko Dolgan, univ.dipl. pravnik iz Ljubljane. Kandidatka je svetnice na majske seji tudi obiskala in se jim predstavila. Ker pa je njeno kandidaturo v zadnjem času spodneslo anonimno pismo, ki so ga prejeli vsi trije župani, je izkoristila priložnost in povedala tudi svojo plat zgodbe. Po njenem pripovedovanju ni kriva za nepravilnosti, ki so nastale pri poskusu nakupa hiše. Posredniška hiša jo namreč dolži, da ji kljub temu, da ni bila kupoprodajna pogodba overovljena pri notarju, Dolganova dolguje 10.000 nemških mark. Dolganovi so svetniki postavili tudi nekaj vprašanj v zvezi z delovnim mestom in delovnim časom, ki marsikateremu občanu ne ustreza. Kljub vsemu pa so po njenem odhodu svetniki izglasovali negativno mnenje na njeno kandidaturo. Sporno naj bi bilo predvsem to, da prihaja iz Ljubljane, saj bi lahko delovno mesto zasedel domačin, ki naj bi po njihovem bolje poznal občinsko situacijo.

Ustanovitelj časopisa KLASJE je Občinski svet Občine Ivančna Gorica. Sedež uredništva: Ivančna Gorica, Sokolska 8, telefon 778-384, 778-385, 777-697. **Izdajateljski svet:** Mihael Glavan-predsednik, Jurij Gorišek, Jernej Lampret, Gregor Ficko, Fani Sever. **Uredniški odbor:** Andrej Agnič, glavni in odgovorni urednik, Ksenija Medved (kultura), Vesna Kralj, Leopold Sever (zadnja stran), Maja Ficko, Marjeta Glavan (lektor), Petra Bahorič, Simon Bregar (šport), Milena Vrhovec (kmetijstvo), Danijela Pirman (Uradni vestnik). **Oblika:** Andrej Verbič; **Računalniška priprava:** AMSET Macedoni, Grosuplje; **Tisk:** KOCMAN Grafika d.n.o., Grosuplje. Časopis KLASJE izhaja mesečno in ga prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. List RS št. 4/92) in mnenja Urada Vlade za informiranje št. 4/3-12-690/95-23/160, da je glasilo KLASJE proizvod informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3 tarife prometnega davka, po kateri se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

RAZVILI SMO DRUŠTVENI PRAPOR

Novi prapor, novi predsednik...

Upokojenci Društva upokojencev Stična Ivančna Gorica, s sedežem na Ljubljanski 30 v Ivančni Gorici, smo na lanskem občnem zboru sklenili, da spremenimo oz. skrajšamo ime društva, ki se sedaj imenuje Društvo upokojencev Ivančna Gorica. Zaradi te spremembe je bilo treba popraviti pravila društva, naročiti novo štampiljko in zbrati sredstva za novi prapor. Akcija za zbiranje sredstev je potekala od 20. junija do 5. julija preteklega leta. Večino sredstev so prispevali člani društva, saj je bilo od skupno 385 darovalcev le 10 nečlanov. Za žebličke (300 tolarjev) je daroval kar 101 darovalec, od tega 6 zasebnih podjetnikov iz Ivančne Gorice, 2 društvi in 93 članov.

Razvitje prapora smo odložili do rednega občnega zbora, ki je bil v soboto, 17. aprila, v Gostilni Štorovje. Občnega zbora se je udeležilo 177 članov. Od vabljenih gostov je prišla le predstavnica Zveze društev upokojencev Slovenije in predsednica društva Grosuplje ga. Marta Hrovatin.

Najprej smo imeli volilni občni zbor, saj je dosedanjim članom upravnega in nadzornega odbora, predsedniku in ostalim funkcionarjem društva potekel štiriletni mandat. Po izvolitvi organov zbora in poročilih, ki so bila sprejeta brez pripomb, je bil predlagan načrt aktivnosti in finančni načrt za leto 1999. V načrtu je poleg spremen-

jenega datuma občnega zbora, spremenjen tudi datum srečanja upokojencev Slovenije v Dolenjskih Toplicah. Srečanje bo 29. junija in ne 22., kot je bilo predvideno, prijaviti pa se morate do 12. maja t.l. Predavanja o zdravem življenju se bodo začela v oktobru, o datumu naslednjega pohoda pa boste člani obveščeni preko zaupnika (poverjenika). Tudi načrt je bil soglasno sprejet.

V upravni odbor društva so bili izvoljeni: Franc Hočevar in Franciška Zajc s področja Ambrusa, Henrik Zaletelj in Alojzij Tome za področje Zagradca, Minka Strah in Jože Šuštaršič za področje Krke, Joži Barle Lekše in Majda Klavs za območje Muljave, Anica Bele za področje Mleščevega, Vida Gorišek, Cilka Radi in Renata Laznik za

Ivančno Gorico in Studenec, Julka Piškur za Vir in Stično, Viktor Kastelic za Metnaj in Justi Lavrič za Sp. Drago in Hudo. Navedeni člani upravnega odbora so istočasno tudi zaupniki. Predsednik društva bo v naslednjem štiriletnem mandatnem obdobju Janez Rošelj, tajnica Ljuba Štrubelj, podpredsednica Renata Laznik, blagajničarka Anica Bele, referent za šport in rekreacijo Jakob Klovár in referentka za kulturo in izobraževanje Marija Kodre. V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Stane Klemenčič, Majda Hrovat in Julka Benac. Želimo, da bi še naprej uspešno vodili društvo in v njem aktivno sodelovali.

Po krajšem odmoru je sledilo slavnostno razvitje društvenega prapora. Tega je razvil eden izmed najstarejših članov društva, vsekakor pa najstarejši prisotni član, to je Karol Bregar iz Trebeža, ki je v lanskem letu praznoval 90-letnico rojstva. Prapor je zelo lep in smo lahko ponosni nanj. Vsem darovalcem se še enkrat lepo zahvaljujemo. Občni zbor in slavnostno razvitje prapora smo končali z zabavno pesmico, ki jo je sestavil Franc Kalar, lepo zapele pa naše članice, ter upokojensko himno, ki so jo zapeli člani društva. Za prijetno vzdušje in ples po večerji so poskrbeli mladi glasbeniki, ki sestavljajo Trio najstniki. Lahko rečem, da so bili odlični.

Ljuba Štrubelj

Socialdemokratska stranka Slovenije

5. KONGRES

8. maja 1999, Avditorij Portorot

5. KONGRES SOCIALDEMOKRATSKE STRANKE SLOVENIJE

SDS

V soboto, 8. maja je v Avditoriju Portorot potekal 5. kongres SDS pod geslom Čas je za Slovenijo. Udeležilo se ga je več kot 400 delegatov iz vse Slovenije ter številni ugledni gostje iz Slovenije in tujine.

Datum kongresa je sovpadal z 10. obletnico Majniške deklaracije, ki je nastala v prelomnem obdobju slovenske zgodovine. Tudi sedaj prihaja čas, ko se bomo morali Slovenci odločiti, kakšno prihodnost želimo, ali, kot je na kongresu slikovito dejal Janez Janša: Slovenija je na prehodu tisočletja na razpotju dveh poti! Na enem kašipotu piše smer termoelektrarne in stagnacija s podpisom LDS, na drugem pa informacijska transferzala in razvoj s podpisom SDS.

Prihaja čas, ki zahteva spremembe

in programe, usmerjene v prihodnost, v novo tisočletje. Poudarek je treba dati izobraževanju in razvoju informatike. Prihodnost Slovenije je v enakovrednih evropskih integracijah.

To smo socialdemokrati zapisali v novi politični program stranke, program za 21. stoletje. Socialdemokrati se zavedamo odgovornosti za prihodnost in se čutimo poklicani, da to prihodnost oblikujemo.

Sprejet je bil tudi nov statut stranke, ki posega v organizacijsko shemo stranke in je prilagojen novih razmeram delovanja stranke. SDS je največja opozicijska stranka, ki ima članstvo in občinske odbore v vseh 192 občinah v Sloveniji. Članstvo SDS je izjemno naraslo, zato so bile spremembe statuta, ki bodo omogočile večjo operativnost stranke, nujne.

Obravnavali in sprejeli smo tudi devet resolucij, s katerimi smo izrazili svoje stališče do trenutnih političnih razmer. Sprejete so bile: resolucija Slovenija tudi za mlade, resolucija o zaposlovanju, resolucija o privatizaciji bank in ustanovitvi komunalnih bank in hranilnic, resolucija o varstvu okol-

ja, resolucija o odnosu do totalitarne preteklosti, resolucija o ustavnih spremembah, resolucija o pokojninski reformi, resolucija o plačni politiki in resolucija o volilnem sistemu.

Sprejeli pa smo tudi izjavo o nasprotovanju vladnemu predlogu Zakona o medijih. Ker je prejšnjim organom stranke potekel štiriletni mandat, smo delegati za predsednika stranke soglasno ponovno izvolili Janeza Janšo, za člane izvršilnega odbora pa so bili izvoljeni: Ivo Hvalica, Miha Brejc, Milan Zver, Anton Jeglič, Branko Grims, Pavel Rupar, Jože Jerovšek, Anton Krkovič in Franc Jazbec.

V znak spoštovanja in hvaležnosti za njegovo dosedanje delo in prispevek pri uveljavljanju slovenske socialdemokracije in slovenske države je bil dr. Jožetu Pučniku podeljen naziv častnega predsednika socialdemokratske stranke Slovenije.

Občinski odbor SDS Ivančna Gorica smo na kongresu zastopali Franc Grabljevec, Jernej Lampret in Dušan Strnad.

Dušan Strnad

OD FUŠARJA DO OBRITNIKA

USTREZEN POSLOVNI PROSTOR POGOJ ZA OPRAVLJANJE OBRITNE DEJAVNOSTI

Vprašanje:

Gradim delavnico, v kateri bi v bližnji prihodnosti želel opravljati obrtno dejavnost, in sicer vulkanizacijo in avtomehaniko. Rad bi že vnaprej vedel, kakšne so zahteve glede prostora, saj bi jih sedaj lažje upošteval kot pa potem, ko bo delavnica že dograjena.

Odgovor:

Kakšni morajo biti prostori za posamezno dejavnost oz. če so le-ti primerni in ustrezni za opravljanje določene dejavnosti, pove inšpekcija, ki jo na vašo zahtevo po izdaji

ugotovitvene odločbe o izpolnjevanju pogojev naroči upravna enota.

Sicer pa je bil v Uradnem listu RS št. 14/96 objavljen Pravilnik o minimalnih tehničnih in drugih pogojih za opravljanje obrtnih in obrti podobnih dejavnosti.

Minimalni tehnični in drugi pogoji za opravljanje določene dejavnosti so več ali manj splošni. Izjema so le nekatere specifičnosti, ki jih ureja druga zakonodaja.

V broširani obliki lahko Pravilnik naročite kar na Uradnem listu, telefon: 061/200-18-38.

OGLED POSLOVNEGA PROSTORA - DODATEN STROŠEK

Ker marsikoga od tistih, ki pričenjajo na novo z obrtno dejavnostjo zanimalo, koliko stane inšpekcijski ogled bodočega poslovnega prostora, sem to za vas vprašala na ustrezno službo.

Upravna enota naroči ogled vašega prostora pri Inštitutu za varstvo pri delu, Bohoričeva ulica Ljubljana. Čakalna doba je približno 30 dni, cena za prihod 3-članske komisije, ki opravi pregled pa znaša od 12.000 do 22.000 SIT (Trebnje, Grosuplje). Odvisno pač od dejavnosti, ki jo želite opravljati, površine bodočega

poslovnega prostora in oddaljenosti vašega kraja od Ljubljane. Cena ogleda po občinah v Sloveniji se razlikuje in je odvisna od tega, katera institucija je za posamezno področje (upravno enoto) pooblaščen. V kolikor pa bo vaša bodoča obrtna dejavnost izključno terenska, poslovnega prostora ne potrebujete in strošek ogleda poslovnega prostora in vse, kar je še vezano na to, za vas odpade.

Pripravila: Jelka Božič

KAJ PA MOJSTRSKI IZPITI?

Mojstrski izpiti so se v obrti opravljali vse do leta 1963. Bili so povsem primerljivi z izpiti v nemško govorečih deželah. V sedemdesetih letih so bili s šolskimi in gospodarskimi reformami opuščeni oziroma ukinjeni. Dolgoletna tradicija je bila prekinjena hkrati z odpravo vajeniškega sistema in vedenja o mojstrskih izpitih so počasi zbledeli.

Vendar pa beseda mojster med ljudmi še vedno ostaja sinonim za strokovnjaka v poklicu. Pod nazivom mojster se razume priznavanje kvalitete. Ravno zaradi tega so mnogi po ukinitvi mojstrskih izpitov odšli po dodatna znanja in si pridobili naziv mojster bodisi v drugih republikah takratne države bodisi v tujini. S pridobljenim znanjem je bil mojster usposobljen za opravljanje svojega dela, samostojno vodenje obrata ter za praktično izobraževanje vajencev.

Obrtna zbornica Slovenije si je dolgo prizadevala za ponovno uveljavitev poklicnega izobraževanja, pomočniških in mojstrskih izpitov. Ideja o ponovni uvedbi mojstrskih izpitov v slovenski prostor je bila med obrtništvom dolgo živa v smislu potreb usposabljanja mladih, aktualna pa je postala z izvajanjem programov, prilagojenih obrti in drobnemu gospodarstvu ("o"), za nekatere poklice že v šolskem letu 1988/89, zlasti pa v letu 1992/93. Začela se je potreba po kvalitetno strokovno usposobljenem kadru, ki bi svoje strokovno znanje znal prenesti na učence oziroma vajence. Z možnostjo poklicnega izobraževanja vajencev bi si obrtniki - mojstri lahko zagotovili obnovo lastnega kadra v svojih obratovalnicah.

Zaščita potrošnikov pred slabim obrtnim delom ali šušmarstvom in zaščita kvalitetnega obrtnega dela v primerjavi s slabim in povprečnim je bila še dodatni razlog, da je obrtna zbornica Slovenije, ki zastopa interese obrtnišтва, začela s pospešeno akcijo uvedbe mojstrskih izpitov v Sloveniji.

Za ponovno uvedbo mojstrstva je bila nujno potrebna pravna podlaga, ki je bila zagotovljena z Obrtnim zakonom, sprejetim leta 1994, in Zakonom o poklicnem in strokovnem izobraževanju iz leta 1996.

Po obrtnem zakonu je mojstrski izpit "državni izpit" in je v pristojnosti Obrtne zbornice Slovenije. Pravico do opravljanja mojstrskega izpita bo imel tisti, ki bo želel pridobiti obrtno dovoljenje za opravljanje obrtne dejavnosti, seveda če bo izpolnjeval enega izmed pogojev v skladu z obrtnim zakonom.

Glede na Zakon o poklicnem in strokovnem izobraževanju pa se z opravljenim mojstrskim izpitom pridobi srednja strokovna izobrazba, kar pomeni, da je možna vertikalna prehodnost v sistemu izobraževanja, ali drugače, s tem izpitom je možna vključitev v višje strokovno šolanje, če se dodatno opravi preizkus znanj iz splošnoizobraževalnih predmetov.

Kdo bo mojstrski izpit lahko opravljal, kako bo izpit sestavljen, kdo bo vodil mojstrske izpite, kako je Obrtna zbornica Slovenije pripravljena na izvajanje le-teh, kdaj se predvideva opravljanje prvih mojstrskih izpitov pa v naslednjih številkah Klasja.

Majda Može

Čas je za Slovenijo

OBČNI ZBOR STIŠKIH ZADRUŽNIKOV

ORGANIZIRANO ZADRUŽNIŠTVO VEDNO POMEMBNEJŠE;
SPREMEMBA V IMENU ZADRUGE

Člani stiške zadruga smo se tako kot vsako leto tudi letos zbrali, tokrat v Gasilskem domu v Stični, na rednem letnem občnem zboru, in sicer 11. aprila.

Pregledali in potrdili smo zaključni račun zadruga, ki je bil kljub težkim časom pozitiven, prav tako je bilo tudi z zaključnim računom Hranilno-kreditne službe. Občni zbor je potrdil poročila predsednika zadruga, predsednika NO in direktorja.

Leta 1998 smo uspeli izvesti večjo investicijo v Radohovi vasi. Poleg tega smo imeli še razna druga vlaganja.

Smatramo, da bo organizirano

zadrugi vedno bolj pomembno. Čedalje težje bo neorganizirano

iskati trg in prodajati. Prav tako bo pomembno sodelovanje in povezo- vanje med zadrugami.

Občnega zbora se je udeležil tudi Vinko Blatnik, direktor občinske uprave, ki je člane zadruga seznanil z delom občine in s sredstvi občinskega proračuna za kmetijstvo.

Občni zbor je sprejel tudi sklep, da se v imenu zadruga črta ime Mercator in se po novem ime zadruga glasi Kmetijska zadruga Stična, z.o.o., sedež Ivančna Gorica. Posledično se seveda spremenijo tudi Zadruga pravila. Prav tako smo se odločili, da za samopostrežne trgovine v zadrugi podpisemo franšizno pogodbo z Mercatorjem.

Na občnem zboru je vodstvo zadruga odgovarjalo na vprašanja članom in jih seznanilo z raznimi predpisi in uredbami, ki prihajajo v veljavo in zadevajo kmetijske proiz- vajalce, in sicer z davkom na dodano vrednost, z zakonom o trošarinah – za žganje, vino in nafto...

Vsi navzoči so bili seznanjeni tudi s poostreno kontrolo pri kvaliteti mleka. Zadrugnike smo tudi obvestili, da bo imela zadruga Agencijo za posredništvo pri sklepanju raznih zavarovanj za zavarovalnico Slovenica.

PRIZNANJA NAŠIM PRIDELOVALCEM

Na Ptujju je v aprilu potekala že 10. tradicionalna razstava Dobrote slovenskih kmetij, ki združuje kuli- narično in kulturno dediščino slovenskega podeželja.

Na razstavi in pri ocenjevanju so sodelovali tudi naši pridelovalci in se odlično uvrstili.

Kmetija Erjavce iz Gorenje vasi je prejela zlato priznanje za suhe hruške ter srebrno priznanje za

krhlje iz olupljenih jabolk.

Za pisani kruh je prejela zlato priznanje Zinka Škufca s Spodnjega Brezovega.

V kategoriji mlečnih izdelkov je prejel srebrno priznanje pridelovalec Vincencij Čepin iz Stične, za jogurt iz kozjega mleka, poleg tega pa še pohvalo za izvirno embalažo in deklaracijo.

Med ocenjenimi žganji sta prejela srebrno priznanje pridelovalca

Albina Jenko iz Šentvida pri Stični za brinjevec in sadjevec ter Jože Čož iz Leskovca za hruškovo žganje. Bronasto priznanje za slivovko pa je prejel Alojz Janežič s Poljan nad Stično.

Vsem nagrajenim čestitamo in želimo dobrih uvrstitev tudi v pri- hodnje.

Kmetijska svetovalna služba
Darja Janežič

SMREKOV LUBADAR IN NJEGOVO OBVLADOVANJE

Smrekov lubadar pri nas

Smrekov lubadar je v naših goz- dovih nenehno prisoten. Vendar pa postane nevaren za zdrava drevesa šele ob prenamnožitvi. Do tega lahko pride: v sušnih in vročih letih, ob nestrokovnem gospodarjenju z gozdom (nepravočasnem odvozu neobeljenega lesa iglavcev, opuščan- ju gozdnega reda ...), če nastanejo mehanske poškodbe drevja pri spravilu in sečnji, po poškodbah, ki jih povzročijo razne ujme (sne- golom, žledolom, podrtice...).

Zaradi snegoloma, velike količine polomljenih in nepospravljenih smrekovih vrhačev ter dreves so ust- varjeni idealni pogoji za razvoj smrekovih lubadarjev. Za to je potrebno v najkrajšem času vso polomijo pospraviti in tako prepreči- ti prenamnožitev smrekovega lubadarja.

Kakšni so znaki napada smrekovega lubadarja?

Splošni vidni znaki so:

- majhne okrogle luknje na deblu in vejah, dobro vidne le na gladkem lubju, sicer skrite pod luskami lubja;
- pojavi se rjava črvina, ki je dobro vidna na lubju, na lišajih in mahu, ki porašča deblo, in na koreninskem vratu;
- okoli luknjic se nabira smola, včasih se celo cedi po deblu, iglice odpadajo.

V pomladanskem času pa se kmalu po napadu pokažejo spre- membe barve krošnje, osip iglic, po osipu odstopi in odpade lubje z debla.

Kaj storimo, če odkrijemo smreke, napadene z lubadarjem?

V primeru, da lastnik gozda odkri- je smreke, napadene z lubadarjem, mora o tem obvestiti revirnega goz- darja. V dogovoru z revirnim goz- darjem mora smreke v najkrajšem času posekati. Panje smreke mora obeliti, obeliti deblo ter lubje in veje

sežgati (upoštevati požarno varnost), neobeljeno oblovinu v najkrajšem času odpeljati v skladišče za strojno lupljenje, če bo oblovinu obeljena v dveh dneh.

Kakšno vlogo ima Zavod za gozdove Slovenije?

Lastniki gozdov (ne revirni goz- darji) morajo vsaj enkrat mesečno v pomladanskem in poletnem času pregledovati svoje gozdove. Če odkrijejo smreke, napadene z lubadarjem, morajo o tem nemudo- ma obvestiti revirnega gozdarja, v dogovoru z njim pa jih tudi v najkra- jšem času posekati.

Smreke, napadene z lubadarjem, morajo biti pravočasno (pred izle- tom nove generacije) odkrite, odkazane, posekane in odpeljane. Vzpostavljen mora biti popoln gozd- ni red. Zavod za gozdove pa na pod- lagi izdane odločbe ter pravilno in pravočasno opravljenega dela omogoči sofinanciranje teh del.

Revirni gozdar: ing. Roman Črnič

OBČNI ZBOR STROJNEGA KROŽKA

Letos smo se člani strojnega krožka Kmetovalec zbrali na red- nem občnem zboru konec marca v Grosuplju. Kot se za takšno priložnost spodobi, smo se najprej pohvalno pa tudi kritično ozrli na opravljeno delo v preteklem letu. Dosedanji, zelo delovni predsednik društva Janez Grum je v svojem poročilu zelo pohvalil delavnost predvsem članov upravnega in nad- zornega odbora in vse tiste, ki so v preteklem letu na različne načine pripomogli k popularizaciji strojne- ga krožka.

Člani SK Kmetovalec so se v preteklem letu ukvarjali z lastnim izobraževanjem.

V spomladanskem terminu se je strokovne ekscurzije na Bavarsko udeležilo več kot petdeset članov društva. Po ogledu instituta Grub in kmetije, kjer smo imeli priložnost videti in slišati marsikaj o pocenitvi živinorejske proizvodnje, smo soglasno ugotovili, da imamo tudi mi na tem področju še rezerve. Strojni krožek lahko prav na področju zniževanja stroškov odigra veliko vlogo.

V sodelovanju z gozdarsko službo je SK za svoje člane organiziral dva tečaja: v maju Varno delo z motorno žago in v oktobru Nega mladega gozda. Obeh tečajev se je udeležilo več kot petdeset zainteresiranih "gozdnih" delavcev. Člani krožka in tudi ostali kmetje iz grosupeljskega območja so se udeležili tudi ocenje- vanja pridelkov silažne koruze seme- narske hiše Pioneer. Sortni poskus je potekal na površinah koordinatorja SK Kmetovalec Antona Permeta.

Julija smo pripravili že tradi- cionalno predstavitev SK, tokrat v občini Dobropolje. S to prireditvijo smo zaključili krog predstavitev po občinah, nikakor pa ne s prireditva- mi. Prizadevamo si, da bi v letošnjem letu organizirali prireditev v dru- gačni obliki, z večjim poudarkom na praktičnem prikazu novih strojev, različnih načinov siliranja v cev ter kakšnih testov s stroji, ki so aktual- ni pri spravilu koruze in travinja.

V času spravila silažne koruze so člani krožka grosupeljskega območja povabili k spravilu silaže g. Grila z njegovim samohodnim silokom- banjom.

Nenazadnje se lahko pohvalimo z opravljenimi strojnimi uslugami (dokumentiranimi), ki so bile podla- ga za republiško dotacijo društvu.

Število članov vsako leto naraste pri- bližno za 10 % in vsi vemo, da so strojne storitve opravljene kvalitet- no. Še vedno pa se nam dogaja, da vsi le ne izpišejo računov za opravljeno storitev, zato obveščam vse uporabnike uslug, da imajo vso prav- ico zahtevati obračunski list za opravljeno delo.

Zdaj pa še nekaj o tem, kar se bo oziroma se dogaja v letošnjem letu:

- člani SK Kmetovalec so poskrbe- li za setev koruze na kmetiji, kjer je gospodar resno zbolel in dela ne morejo opraviti sami;

- tečejo že priprave na letošnjo predstavitev dela s stroji, ki bo ver- jetno v septembru v Grosuplju;

- ker je zaradi slabega vremena spomladi odpadel ogled sejma kmetijske mehanizacije v Veroni, člani društva lahko pričakujejo strokovno ekscurzijo v letošnjem letu;

- sajenje koruze se bo organizira- no pričelo že v tednu po 25. aprilu;

- vabimo zainteresirane kmeto- valce, ki potrebujejo oz. ponujajo storitve, k včlanjevanju v SK Kmetovalec, saj bodo s tem pridobili razen amortizacijskih stroškov še nekaj dodatnega dohodka. V skladu s sklepom občnega zbora so k članstvu vabljeni še posebej kmeto- valci z območja občine Ivančna Gorica, kjer je kmetijski potencial najmočnejši, članstvo v društvu pa ne ravno zgledno. Za dodatne infor- macije se lahko kadarkoli obrnete na člane UO in NO SK Kmetovalec in pa na predstavnike svetovalne službe v vaših enotah.

Izvolili smo novega predsednika SK Kmetovalec, g. Antona Kastelica, Cesta 8, Videm Dobropolje, ter podpredsednika, g. Roka Jaketiča, Žalna 25, Grosuplje.

Na občnem zboru so bili v upravne organe SK Kmetovalec izvoljeni še sledeči člani: Jože Dremelj, Leskovec 1; Peter Zadel, Radohova vas; Jože Čož, Leskovec 23; Matija Nučič, Podgorica 10; Janez Javornik, Praproče 7; Slavko Menart, Vino 5; Franc Virant, Ponova vas 46; Rudi Goršič, Mala Ilva Gora 12; Janez Černič, Sela 15; Janez Grum, Leskovec; Anton Perme, Praproče in Janez Dolinšek, Peč 6. Pri vsakem izmed njih boste našli prijazen sprejem in možnost informacij, ki vas bodo v okviru dela SK zanimala.

Za SK Kmetovalec: A. Pavčič in J. Grum

ZGRADIMO VARNO ŽIVLJENJE

Kmetijska zadruga Stična je začela sklepati vse vrste zavarovanj za Zavarovalniško hišo SLOVENIKA, d.d., Ljubljana. Sklenete lahko:

- premoženjsko zavarovanje (požarno, stanovanjsko, vlomno, stek- lo, strojemom),
- zavarovanje motornih vozil (avtom. odgovornost, avto kasko, prav- na zaščita),
- osebna zavarovanja (življenjsko, nezgodno, post. pokoj. zavarovanje).

Vse informacije dobite na telefonski številki: 777-045, pri Jerneji Brčan in Mileni Kastelic.

Ko previdnost postane modrost!

ZANESLJIVA, VARNA, KI PRISLUHNE!

KZ Stična

Člani Turističnega društva Grča z Lučarjevega Kala so očitno zelo aktivni, saj si vsako leto izmislijo kako novo tekmovanje za popestritev dneva, ko se pri njih zberejo številni tekmovalci in obiskovalci. Mnogi pridejo tudi kar tako, saj je junijsko nedeljsko popoldne kot za nalašč za druženje s prijetnimi ljudmi.

Letos že 7. občinsko tekmovanje koscev

Na tekmovanje, ki je bilo prva leta bolj za razvedrilo, prihaja vsako leto več koscev. Tekmovalci prihajajo iz bližnjih in daljnih vasi. Vse več jih je tudi iz drugih občin. Tisti, ki prihajajo zadnja leta, jemljejo tekmovanje vse bolj resno. Skoraj ni več načela, da je važno sodelovati. Vse več je takih, ki hočejo zmagati in se na tekmovanje tudi zagnano pripravljajo.

Že nekaj let prihajajo s koso tekmovat tudi nekateri župani sosednjih občin. No, naš Nejčec si doslej še ni pustil odvzeti naziva najboljšega župana – kosca na tem tekmovanju. Kako bo letos, bomo videli.

Tudi nekateri ivanški občinski svetniki so že tekmovali in letos so jih spet povabili. Prav zanimivo bo videti, koliko korajžnih se bo odzvalo. Njim so v vabilu napisali: »V politiki je treba zmagati, pri naši košnji le sodelovati!«

Vsako leto je tudi več ekip

6. junij, dan kmečkih spretnosti na Lučarjevem Kalu POLEG KOSCEV IN SEKAČEV LETOS TUDI GOSPODINJE

posameznih vasi in krajevnih društev. Letos menda pričakujejo naval žensk, ki so končno ugotovile, da je mnogo takih, ki bi se lahko kosale tudi v moški konkurenci.

Vsi tisti, ki bodo prišli tekmovali, naj zagotovo preberejo pravilnik tekmovanja, ki ga objavljamo v nadaljevanju.

Tudi žage bodo pele

Že lani je bilo za tekmovanje z motorno žago kar veliko zanimanje. Takrat so ga imeli, lahko bi rekli, na Lučarjevem Kalu prvič v Sloveniji za gozdne posestnike, torej za amaterje.

Doslej so v sečnji tekmovali le profesionalci. Lansko tekmovanje na Lučarjevem Kalu pa je očitno vzpodbudilo Zavod za gozdove Slovenije in hitro so jih posnemali ter letos pripravili slovensko tekmovanje za lastnike gozdov v Kranju.

Lučarci bodo letos tekmovanje pripravili že drugič, pa čeprav le na občinski, no, morda tudi na medobčinski ravni.

Kakšne nagrade so v Kranju dobili najboljši ni znano. Ve pa se, da bo na Lučarjevem Kalu najboljši dobil novo motorno žago. To pa ni kar tako.

Tudi letos bo tekmovanje v treh disciplinah:

- v natančnem prežagovanju hloda,
- podiranju droga na balon in
- kombiniranem prežagovanju hloda.

Organizatorji so nas še prosili, naj opozorimo vse, ki bodo prišli tekmovali z motorno žago, naj s seboj prinesejo tudi primerno opremo (čelada, rokavice, očala, primerni čevlji).

Čelado, rokavice in očala ter seveda motorko si bodo lahko izposodili pri organizatorju. Štartnina za kosce in sekače je 1.000 tolarjev.

Letos prvič malica za kosce

Košnja je naporno delo. No, vsaj včasih je bila. Takrat je bilo treba vse pokositi z ročno koso. Seveda je zato bilo treba tudi dobro jesti. Danes se kosci na malico pripelje domov s traktorjem. Včasih pa so jo gospodinje prinesle kar na travnik.

Kako in s čim so nekdaj postregle svojega kosca, bodo lahko gospodinje pokazale na letošnjem tekmovanju koscev. Stare mame in babice bodo tekmovalkam lahko dale koristen nasvet.

Strokovna komisija bo ocenjevala originalnost jedi in, po moderno bi rekli, pogrinjek.

Kot so povedali organizatorji, bodo koscem gospodinjam in sekačem, pa tudi ostalim, igrali STIKI. To je ansambel, katerega večina članov se je pred kratkim preselila v sosednjo vas.

PRAVILNIK ZA TEKMOVANJE V KOŠNJI S KOSO

I.
Tekmovalec kosi na porceli, ki mu jo je določil žreb. Parcela je velika 3 x 8 m. Kosa mora biti normalne velikosti, vendar rezilo ne sme biti daljše od 90 cm

II.
Tekmovalci kosijo »v skončnik«, kar pomeni, da kosijo v obe smeri.

III.
Starta se z dvignjeno koso na znak predsednika komisije.

IV.
Tekmovalec konča s košnjo ob številki parcele z dvignjeno koso.

V.
Kosca ocenjujeta tričlanska komisija. Ocenjuje se čas in kvaliteta, in sicer:
a) najhitrejši kosci v svoji kategoriji (merjenje časa na desetinko sekunde natančno) dobi število točk, ki je enako številu udeležencev v njegovi kategoriji (npr. pri udeležbi 40 tekmovalcev dobi najhitrejši 40 točk, zadnji pa 1 točko).

b) komisija ocenjuje tudi kvaliteto košnje, in sicer:

- poravnava 1-5 točk
- enakost rezi 1-5 točk
- čistost rezi 1-5 točk

Po kvaliteti lahko dobi kosci v svoji kategoriji največ 15 točk in najmanj 3 točke.

Točke časa in kvalitete se seštejejo. Tisti, ki zbere največ točk, je zmagovalec v svoji kategoriji.

VI.
Tekmuje se v naslednjih kategorijah:

- a) moški do 40 let
- moški od 40 do 60 let
- moški nad 60 let

- b) ženske do 40 let
- ženske od 40 do 60 let
- ženske nad 60 let

VII.
Tekmuje se lahko posamezno in ekipno, člani so vnaprej določeni. Ekipa šteje tri člane.

VIII.
Organizator si pridržuje pravico do spremembe pravilnika za košnjo.

TEKMOVANJE LASTNIKOV GOZDOV Z MOTORNO ŽAGO

17. marca 1999 je bilo v Kranju tekmovanje lastnikov gozdov z motorno žago. Potekalo je na prostoru kranjskega sejmišča, v organizaciji Zavoda za gozdove Slovenije.

Udeležilo se ga je 16 ekip. Vsaka območna enota Zavoda za gozdove je imela svojo ekipo, dve pa je sestavilo društvo podeželske mladine.

Tekmovalci so se pomerili v štirih disciplinah, posamično in ekipno. V ekipi Zavoda za gozdove območne enote Novo mesto so tekmovali tudi trije lastniki gozdov iz občine Ivančna Gorica, in sicer: Brane Muhič in Novak Marko iz Ambrusa

REZULTATI:

- zasek in podžagovanje
- podiranje droga na balon
- kombinirano prežagovanje hloda
- kleščenje

Brane Muhič	8. mesto
Aleš Pršina	6. mesto
Dušan Pajk	11. mesto
Marko Novak	4. mesto

Ekipno je ekipa Zavoda gozdove Novo mesto zasedla 7. mesto med šestnajstim ekipami.

Ekipa Zavoda za gozdove Novo mesto.
Od leve proti desni stojijo: Aleš Pršina iz Podturna, Brane Muhič iz Ambrusa, Dušan Pajk iz Malega Globokega, Marko Novak iz Ambrusa, čepi Andrej Mirtič, vodja ekipe.

POROČILO O UREJANJU PEŠPOTI IN ČISTILNI AKCIJI NARAVNEGA OKOLJA

iz smeri Petrušnja vas, Šentvid pri Stični, Ivančna Gorica, Stična, Mekinje do Lavričeve koče na Gradišču.

Od 15. do 18. 4. so se izvajala prostovoljna dela članov RDEG Ivančna Gorica, PD Šentvid pri Stični, TD Ivančna Gorica, TZ Ivančna Gorica, SEG-a in drugih udeležencev.

15. in 16. 4. so člani RDEG in PD urejali pešpote in steze iz zgoraj imenovanih smeri do Gradišča, 18. 4. se je ob 11. uri pričela čistilna akcija naravnega okolja ob teh poteh.

Kljub deževnemu vremenu se je akcije udeležilo približno 38 odraslih udeležencev in 12 mladih, šoloobveznih otrok. Najmlajša udeleženka je bila stara 7 let, najstarejši udeleženec pa 63 let.

Pobrali smo za dva zabojnika in še približno 150 velikih vreč smeti. Pri čiščenju smo uporabljali poltovorni avto – terenec z vitlo in traktor s prikolico.

V RDEG Ivančna Gorica smo z akcijo zadovoljni, saj smo z organizirano akcijo razbremenili naravno okolje raznih odpadkov, tudi agresivnih. S tem smo preprečili nadaljnje onesnaževanje podzemeljskih voda (pod Gradiščem se nahaja vodno jezero), izvira vode na Viru in v Šentvidu pod Malimi Čšnjicami.

Čistilna akcija naj bo za primer, kako lahko nevladna, nestrankarska društva delajo enotno, ko se dela za čiščenje naravnega okolja in preprečevanje zastupljanja naših voda, ki ga povzročajo razni agresivni odpadki. Hkrati je primer vsem tistim ljudem, ki se ne zavedajo, da z odlaganjem smeti v naravno okolje ne zastrupljajo le sebe, temveč vsa živa bitja in naše zanamce.

Zavedati se moramo, da Zemlje nismo podedovali od naših prednikov, temveč smo jo dobili na posodo od naših zanamcev. Paziti moramo, kakšno jim bomo vrnili.

RDEG Ivančna Gorica, PD Šentvid, TZ Ivančna Gorica, TD Ivančna Gorica, SEG in Občina Ivančna Gorica upamo, da vsaj v bodoče ne bomo več toliko obremenjevali naravnega okolja z raznimi odpadki. Sanirana območja bo redno nadzirala ekološka patrulja RDEG Ivančna Gorica, saj je po zakonu o varstvu okolja (32/93, 100. člen) vsako odmetavanje odpadkov v naravno okolje kaznivo dejanje.

ZA ČISTO OKOLJE IN ZDRAVO ŽIVLJENJE

Slovensko ekološko gibanje

Regijsko društvo

Ekološkega gibanja

Ivančna Gorica

SLO

Priporočanje

Petri Bahorič

Lidiji Murn

Bojanu Rajšku

Pavlu Pircu

Radiu Zeleni val

Za nepristransko obveščanje javnosti

O okoljevarstvenem delu RDEG

Ivančna Gorica

Iv. Gorica: Marec 1999

ČIŠČENJE POTOKOV

Skrb za čiščenje potokov postaja vedno bolj stalnica tudi za občino Ivančna Gorica. Stanje vodotokov in njihovih strug je vsekakor takšno, da je treba te aktivnosti pospešiti in v načrtovana dela vključiti tudi lastnike zemljišč.

Do sedaj je v celoti očiščen potok Šentpavelščica. V letošnjem letu so bila opravljena dela na vodotoku Stičnica, pripravljamo pa se na čiščenje potoka Dermožnik. Gradnja avtoceste, ki je v polnem teku, zahteva pospešeno čiščenje potokov ob vodotoku Višnjica. Le-ta

se bo v večjem delu uredila ob gradnji avtoceste. Zaraščene struge potokov na tem območju nemalokrat povzročajo zalitje travnih površin pa tudi stanovanjskih hiš in gospodarskih objektov. Te težave so bile opazne prav v jesenskem in spomladanskem obdobju. V načrtovanih aktivnostih letošnjega in prihodnjega leta pa so tudi predvideni posegi čiščenja vodnih strug vse do muljavskega polja.

Pred nami je začetek čiščenja struge potoka Dermožnik. Vse lastnike zemljišč smo že pisno obvestili

o nameranih delih, hkrati pa jim tudi priložili izjave za njihova pisna soglasja. Pričakujemo, da bomo v skupnem interesu našli način in čas, ko naj bi se dela izvajala. Želeli bi, da se potok Dermožnik očisti v čim krajšem času, najkasneje pa po prvi košnji. Pri tem gre za čiščenje obstoječe struge in ureditev ob njej. Dela bo izvajalo podjetje Hidrotehnik, sredstva pa se zagotavljajo v okviru Uprave za varstvo narave Ljubljana.

Pripravil:
Vinko Blatnik

Spoštovani!

Narava je poskrbela, da so naše zelenice, nasadi in okolice objektov zacvetele in pognale svoje mladike in cvetje. Pognale pa so tudi necvetje in vse tisto, kar je zima skrivala očem.

Rečeno drugače, vidi se, kar je lepo, žal pa tudi tisto, kar nam in vam ni v ponos. Naš cilj je, polepšati videz naših bivalnih okolij in na ta način poskrbeti za naše večje zadovoljstvo, zadovoljstvo naših gostov in obiskovalcev občine Ivančna Gorica. Prav bi bilo, da svoj bivalna okolja in javne površine očistimo, pokosimo odvečno travo, uredimo grmovnice in zasadimo cvetje, četudi je majhno in skromno. V letošnjem letu želimo in pričakujemo, da bomo dosegli več sodelovanja in odzivnosti tudi od vas, lastniki in uporabniki objektov.

Na pobudo Regijskega društva ekološkega gibanja ter v sodelovanju z Občino, Turistično zvezo Ivančna Gorica in Planinskim društvom Šentvid je imenovana komisija,

ki bo v letu 1999

**PROGLASILA NAJBOLJ
UREJENO IN
NEUREJENO OKOLJE
V OBČINI
IVANČNA GORICA.**

Komisija bo ocenjevala kraje, domačije, gostinske, turistične in gospodarske objekte ter ob zaključku akcije podelila priznanje za urejenost in grajo za neurejenost okolja ali objekta.

**Pobudniki akcije bodo sprejeli in objavili celoletni projekt:
"VSI ZA ČISTO, UREJENO OKOLJE V LETU 1999"**

Zato poskrbimo vsak po svojih močeh, da bomo očistili okolje in živeli v čisti in urejeni okolici, in to v urbanem in naravnem okolju.

Urejeno okolje zagotavlja kakovost življenja domačinov in turistov.

Čisto, urejeno naravno okolje je zrcalo človekovega kulturnega odnosa do narave, od katere je odvisno naše zdravje in življenje nas in naših zanamcev.

GREMO, GREMO NA MULJAVO – NA JURJEVO !

*Jurij zeleni v vas je prišel,
s cvetjem zelenim naravo odel!*

Tako se je predstavilo DPŽ Sončnica iz Grosuplja v kulturnem programu na Muljavi. Članice našega društva so pripravile zanimivo razstavo z več kot dvajsetimi vrstami peciva iz domače kuhinje. Sončnice smo se potegovala za nagrado Naj naj potica. Komisija, z etnologom g. Kuharjem na čelu, je ocenila za največjo 10 kilogramsko potico, ki jo je spekla naša članica, ga. Marija Kozlevčar iz Blata. Čestitamo!

Zvezi kulturnih organizacij in ge. Tatjani Lampret pa se zahvaljujemo za povabilo k sodelovanju, za priznanja in priložnostna darila.

Srečamo se naslednje leto na Jurjevo !

Predsednica DPŽ SONČNICA
Stanka Ahlin

Slika je dovolj prepoznavna, pa vendarle zahteva še malce komentarja. To je stara lokacija romskega naselja nad vodnim virom Globočec, ki je bila pred kratkim povsem očiščena. Potem pa je na tem mestu nastalo odlagališče starih avtomobilov in drugih odpadkov. Vse to je bilo na zahtevo Županstva občine očiščeno in odpeljano. Povemo naj, da so stroški za odvoz enega odvzčenega avtomobila znašali skoraj 10.000 tolarjev. Čeprav je na bližnjem telefonskem drogu izobešena opozorilna tabla, pa se na tem mestu še marsikaj dogaja. Romi so celo postavili leseno barako, ki so jo morali kasneje na zahtevo Občine odstraniti. Sledi gradnje so še vidne.

V četrtek, 22. aprila, je bila ob 11. uri pri Javorniku na Krki predstavitev projekta turistične agencije K-2M iz Dolenjskih toplic. Več o tem v naslednji številki.

ANONIMNI ANKETNI NATEČAJ ZA IZBOR NAJBOLJŠE IDEJNE REŠITVE URBANISTIČNE IN ARHITEKTURNE UREDITVE JUGOVZHODNEGA DELA IVANČNE GORICE

Občina Ivančna Gorica je v aprilu 1999 izvedla natečaj, da bi pridobila ideje o rešitvi bodoče pozidave območja okoli nove župnijske cerkve v Ivančni Gorici. Strokovna komisija je na podlagi treh natečajnih elaboratov izbrala dva, katerih usmeritve se bodo upoštevale pri pripravi faznih zazidalnih načrtov za posamezne kvarte.

1. Prostorska predstavitev: območje obdelave zajema prostor med železniško progo na severu, avtocesto na jugu, Cesto II. grupe odredov na zahodu in vzhodno obvoznico ter obsega skupno približno 14 ha pretežno ravnih površin z vedutno izpostavljenim cerkvenim gričem.
2. Program: dopolnitev in širitev oskrbnih in uslužnostnih dejavnosti, izgradnja novega vrtca in stavbe Županstva, blokova in enodružinska stanovanjska gradnja, prometne in parkovne ureditve s pokopališčem in domom za ostarele ter obrtno-stanovanjsko območje.
3. Namen: omogočiti načrtno stanovanjsko gradnjo, izboljšati neurejeno podobo naselja in s kakovostno zadržavo zmanjšati negativne vplive prometne infrastrukture na bivalno okolje.

V kratkem bomo organizirali razstavo s predstavitvijo natečajnih elaboratov, o kateri bomo javnost pravočasno obvestili preko medijev.

Občina Ivančna Gorica
Referat za varstvo okolja in urejanje prostora

PREDSTAVITEV PRAVICE DO OTROŠKEGA DODATKA IN DODATKA ZA NEGO OTROKA

Otroški dodatek je pravica, ki jo je uzakonil Zakon o družinskih prejemkih in je na podlagi sprememb tega zakon, sprejetih v Državnem zboru Republike Slovenije dne 31. 3. 1999, doživela nekatere spremembe in novosti:

2. UPRAVIČENCI

Otroški dodatek je dopolnilni prejemek za delno pokrivanje stroškov pri vzdrževanju otroka. Pravico do njega ima eden od staršev z bivališčem v RS, če:

- je otrok državljan RS,
- otrok ni državljan RS ob pogoju vzajemnosti.

Če je vsaj eden od staršev zaposlen kot delojemalec v RS, ima pravico do otroškega dodatka tudi za otroka, ki nima bivališča v RS, če:

- je otrok državljan RS in nima pravice, uveljavljati otroškega dodatka v državi, kjer živi,
- če otrok ni državljan RS in je tako dogovorjeno z mednarodno pogodbo.

3. TRAJANJE PRAVICE

Pravica do otroškega dodatka traja do 15. leta starosti otroka, za starejšega pa le, če se šola in ima status učenca, dijaka ali študenta, vendar najdlje do dopolnjenega 26. leta starosti.

Za otroke z motnjami v telesnem in duševnem razvoju traja pravica do otroškega dodatka ne glede na šolanje do 18. leta starosti.

4. KRITERIJI ZA DODELITEV OTROŠKEGA DODATKA

Otroški dodatek se do 30. 4. 2001 dodeljuje kot družbena pomoč otrokom glede na povprečne mesečne dohodke in prejemke družine na družinskega člana v koledarskem letu pred vložitvijo zahtevka, in sicer:

Dohodek na člana	Dohodek na člana	1. otrok	2. otrok	3. otrok
v % povp. plače RS				
do 15 %	do 23.710	15.000	16.500	18.000
nad 15 % do 25 %	nad 23.710 do 39.517	12.825	14.175	15.525
nad 25 % do 30 %	nad 39.517 do 47.421	9.775	10.925	12.075
nad 30 % do 35 %	nad 47.421 do 55.324	7.700	8.800	9.900
nad 35 % do 45 %	nad 55.324 do 71.131	6.300	7.350	8.400
nad 45 % do 55 %	nad 71.131 do 86.938	4.000	5.000	6.000
nad 55 % do 75 %	nad 86.938 do 118.552	3.000	4.000	5.000
nad 75 % do 99 %	nad 118.552 do 156.488	2.600	3.600	4.600
povprečna plača v RS v letu 1998 znaša 158.069 SIT				

Iz tabele je razvidno, da se z 31. 3. 1999 uvaja tudi **SELEKTIVNI OTROŠKI DODATEK** glede na število otrok v družini, ki so upravičenci do otroškega dodatka. Za primer navajamo otroški dodatek v družini z enim otrokom v zadnji dohodkovni skupini lestvice, ki znaša 2.600 tolarjev in otroški dodatek v družini s tremi otroki v isti dohodkovni skupini, ki znaša za prvega otroka 2.600, za drugega 3.600 in za tretjega 4.600 tolarjev, skupaj 10.800 tolarjev. Višina otroškega dodatka za četrtega in vse ostale otroke ostaja enaka višini otroškega dodatka za tretjega otroka.

5. KAJ SE UPOŠTEVA KOT DOHODEK DRUŽINE

Na kratko bi lahko rekli, da vsi dohodki in prejemki vseh družinskih članov, ki so vir dohodnine, in vsi neobdavljivi prejemki, prejeti v obdobju od 1. 1. do 31. 12. posameznega koledarskega leta pred vložitvijo zahtevka – za odmero s 1. 5. 1999 vsi dohodki in prejemki v letu 1998.

V dohodek družine se všteva tudi preživnina v višini pravnega naslova. Preživnina se ne všteva le v primeru, ko vlagatelj dokaže, da je izrabil vse

pravne možnosti za izterjavo (dogovor, tožba, izvršba idr.).

Dohodek iz kmetijske dejavnosti se všteva v dohodek družine v skladu z metodologijo, ki jo predpiše minister, kar preprosto pomeni, da se tako imenovani katastrski dohodek pomnoži s količnikom ali indeksom. Če na kmetiji živijo dve ali več družin, se v dohodek posamezne družine všteva sorazmeren del dohodka od kmetijske dejavnosti.

Kot dohodek iz dejavnosti se v dohodek družine všteva dobiček, izkazan v davčni napovedi, povečan za plačane prispevke za socialno varnost. Pri tem se ne upoštevajo olajšave, ki jih zavezanici lahko uveljavijo po predpisih o dohodnini.

7. OBVEZNOSTI UPRAVIČENCEV

Center za socialno delo vsako leto s 1. majem preverja upravičenost do otroškega dodatka in zato morajo prejemniki otroškega dodatka najkasneje do 31. marca posredovati izpolnjen obrazec 8.41 "Vloga za uveljavitev otroškega dodatka" z vsemi dokazili. Vloge oddajte na centru za socialno delo, ki je krajevno pristojen glede na stalno bivališče, in sicer osebno ali po pošti. Za upravičence, ki imajo stalno bivališče na območju Upravne enote Grosuplje, je pristojen Center za socialno delo Grosuplje, Taborska 13, 1290 Grosuplje.

V letu 1999 je zaradi pozno spre-

jetega Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o družinskih prejemkih ta rok preverjanja upravičenosti podaljšan do 30. 6. 1999, vendar pozivamo vse upravičence, ki otroški dodatek že prejemajo, a še niso oddali vloge z dokazili, da to storijo čimprej. Če bodo čakali z oddajo vloge, bodo sicer kasneje lahko uveljavili otroški dodatek za nazaj, a bo do takrat nakazovanje le-tega ustavljeno, saj imajo vsi dosedanja upravičenci priznan otroški dodatek le do 30. 4. 1999, podaljšal pa se jim bo le na podlagi nove vloge in nove odločbe.

Kdor otroškega dodatka doslej ni uveljavljal, lahko vloži vlogo zanj kadarkoli v letu. V primeru pozitivne rešitve vloge se pravica prizna z naslednjim mesecem od vložitve zahtevka.

9. POTRDLA O ŠOLANJU, SPOROČANJE SPREMEMB

Prejemniki otroškega dodatka morajo vsako leto najkasneje do 31. oktobra posredovati centru za socialno delo potrdilo o šolanju za otroke nad 15 let starosti.

Potrdilo o šolanju je treba posredovati tudi v tistem mesecu, ko otrok dopolni 15 let, tudi v primeru, če je še osnovnošolec.

Upravičenci morajo sporočiti CSD tudi vsako spremembo, ki ima za posledico prenehanje pravice do otroškega dodatka ali spremembo njegove višine, in sicer v 15 dneh po dnevu, ko je sprememba nastala.

Hkrati je lahko v vsaki odločbi upravičencem postavljeno še dodatno dokazovanje (npr. šolanje ob starosti 15 let, zaključek) ali dokazovanje z dokazili in roki za to dokazovanje, zato naj bi vsak upravičenec skrbno prebral navedbe v odločbi o pravici in upošteval postavljene roke.

10. DODATEK ZA NEGO OTROKA

Dodatek za nego otroka je univerzalna pravica, ki jo od 1996 dalje prejemajo hudo bolni otroci in otroci z motnjami v telesnem in duševnem razvoju do 18. leta starosti, po tej starosti pa, če se šolajo, in sicer do konca šolanja, vendar največ do dopolnjenega 26. leta starosti. Do letošnjega leta je ta pravica trajala le do 18. leta starosti. Glede na mnenje izvedenske komisije je ta pravica lahko priznana tudi za krajše obdobje.

Zato lahko to pravico znova uveljavijo vsi, ki so jo že imeli do 18. leta starosti, in vsi, ki je niso mogli uveljaviti, ker so bili že starejši od 18 let. Vlogo čimprej oddajo na CSD.

Dodatek za nego otroka ni odvisen od dohodkovnega položaja družine in ne od tega, ali starši prejemajo otroški dodatek ali ne.

Na podlagi vloge staršev oz. obrazca za zahtevek, ki ga starši dobijo na CSD Grosuplje, in že zbrane medicinske dokumentacije ali mnenja lečečega zdravnika, podajo mnenje o otrokovi hudi bolezni oziroma prizadetosti posebne izvedenske komisije, ki jih imenuje minister za delo, družino in socialne zadeve in ki mnenje oblikujejo na podlagi pravilnika o kriterijih za uveljavljanje dodatka za nego. V njem so navedene tako imenovane bolezni in prizadetosti, ki zahtevajo posebno nego otroka in njegovo varstvo.

Na podlagi mnenja izvedenske komisije se ugotovi upravičenost in višina tega dodatka za nego otroka ter doba prejemanja.

Višina znaša 30 % zajamčene plače (11.724,60 SIT) oziroma 20 % zajamčene plače, če je otrok v dnevnem varstvu, v katerem ima brezplačno oskrbo. Ne pripada pa otroku, ki je zaradi zdravljenja, usposabljanja, vzgoje ali šolanja v zavodu, v katerem ima brezplačno oskrbo, in sicer za čas, ko je v zavodu.

Starši hudo bolnih otrok ali otrok s telesno ali duševno oz. motnjo lahko kadarkoli vložijo vlogo za to pravico, če tega doslej še niso uveljavili. Tudi oni vlagajo svoje zahteve na CSD Grosuplje, medtem ko se lahko še poprej o otrokovi bolezni in prizadetosti posvetujejo z lečečimi zdravniki svojih otrok, ki jim bodo pomagali tudi pri zbiranju medicinske dokumentacije in oblikovali mnenje za izvedensko komisijo.

CENTER ZA SOCIALNO DELO
GROSUPLJE

OSNOVNA ŠOLA STIČNA

OBJAVLJA PROSTI DELOVNI MESTI:

a) 1 ČISTILKE

b) 1 KUCHARICE

Pogoji:

pod a)

- končana osnovna šola
- delovne izkušnje

pod b)

- srednja poklicna šola, program kuhar
- tečaj higienskega minimuma
- vsaj 3 leta delovnih izkušenj

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.

Začetek dela: 1. september 1999, v novi šoli v Višnji Gori.

Pisne prijave z opisom delovnih izkušenj ter z dokazili o izobrazbi pošljite v 8 dneh po objavi na naslov:

OŠ Stična, Cesta II. grupe odredov 38, 1295 Ivančna Gorica.

GLASBENA ŠOLA GROSUPLJE Partizanska, 1290 Grosuplje

Tel. št.: 061/764-304

Faks: 061/764-606

Obveščamo vse občane, da imamo ponovljeni vpis v glasbeno šolo v soboto, 22. maja 1999, ob 10. uri, v kulturnem domu Ivančna Gorica.

Tajništvo glasbene šole Grosuplje

POPRAVKI K STATUTU OBČINE IVANČNA GORICA

(Uradni vestnik Občine Ivančna Gorica, št. 2/99)

STATUT OBČINE IVANČNA GORICA KAZALO

VSEBINA

I. SPLOŠNE DOLOČBE	stran 1
II. NALOGE OBČINE	stran 3
III. ORGANI OBČINE	stran 6
1. Skupne določbe	stran 6
2. Občinski svet	stran 10
2.1. Odbori in komisije občinskega sveta	stran 11
3. Župan	stran 14
4. Nadzorni odbor	stran 16
5. Občinska uprava – županstvo	stran 17
6. Občinsko pravobranilstvo	stran 17
7. Drugi organi občine	stran 17
IV. KRAJEVNE SKUPNOSTI	stran 17
V. NEPOSREDNO SODELOVANJE OBČANOV PRI ODLOČANJU V OBČINI	stran 21
1. Zbor občanov	stran 21
2. Referendum o splošnem aktu občine	stran 22
3. Svetovni referendum	stran 24
4. Drugi referendumi	stran 24
5. Ljudska iniciativa	stran 24
VI. OBČINSKE JAVNE SLUŽBE	stran 25

OBROBNE NOVIČKE IZ OBROBJA OBČINE

PRIREDITEV OB MATERINSKEM DNEVU TUDI V AMBRUSU

Kljub lepemu dnevu se je v nedeljo popoldne nabralo lepo število obiskovalcev prireditve, ki so jo v Ambrusu pripravili Kulturno društvo Ambrus in učenci vseh razredov ambruške šole. Prizadevne učiteljice, člani Kulturnega društva in moški pevski zbor so poskrbeli za prijetno presenečenje z živahnimi in zelo izvirnimi nastopi.

Zadovoljni obrazi obiskovalcev prireditve so zgovorno kazali, kako je kraj potreben "kulturnih dobrin". V pogovoru z domačinom, ki je v začetku petdesetih pomagal pri gradnji objekta in bil kasneje aktiven v igralski skupini, je bilo razbrati veliko zadovoljstva, da lahko v tej zgradbi občuduje svojega

vnuka, kako gre po njegovih stopinjah pomembnega vaškega igralca: "Le kaj naj si sedaj na stara leta želim drugega, kot obujati takšne spomine, ki me povrnejo v moje mlade dni."

Nastopajoči kratkohladek, ki je bil zelo vesel, da sta ga lahko poleg mamice in atija gledala tudi stari ata in stara mama, pa še kakšna teta in stric, vsekakor pa bratranec iz oddaljenega kraja, mi je zaupal, da je bil presrečen, da so vsi videli, kaj on zna. Do sedaj, ko so bile prireditve v šoli (premajhen prostor), njegovih večšin ni videl še nihče.

Pogumno še naprej vsem, ki skrbite za kulturne dobrine v južnem delu naše občine.

LIPA (PONOVO) ZELENELA BO

Sred Ambrusa stala je, suhe veje po cest metala je...

Tudi tako bi se lahko pričela kakšna otožna pesmica ambruškega pesnika, saj je končno tudi ta mogočna vaška lipa dočakala "ureditev" svojega starega telesa. Mogočno drevo je pod strokovnim nadzorom revirskega gozdarja obžagal domačin Brane Muhič. Priznati moram, da je dober, ne samo ob štoru na tleh, ampak da se odlično znajde tudi visoko v zraku z motorno žago v rokah. V

določenih trenutkih smo gledalci iz varne razdalje na trdnih tleh zadrževali dih ob njegovih že kar virtuosnih potezah v zraku z motorno žago v rokah. Za varnejši pristop do mogočne lipe je KS Ambrus najela obrtnika s trdno vpeto in vodljivo lestvijo na tovrstnem vozilu, po kateri se je obžagovalec Brane varno povzpela do mogočne krošnje.

Pod krošnjo je bil napeljan električni vod, katerega so dolge veje bičale ob malo močnejšem vetru.

Sedaj ni več bojazni za naše otroke, ko bodo čakali na prihod šolskega avtobusa, da bi, ko bodo čakali na prihod šolskega avtobusa, bil kdo deležen "poslanice" z neba v trdi leseni obliki. Jeklenim konjičkom bo tudi prizanešeno pred padajočimi deli stare in zanemarjene vaške lipe.

Opravljen delo je vsaj dvakrat koristno: poleg obnove lipe bo tudi veroučna soba prišla do nekaj dodatne kurjave.

ČETRTA SEJA SVETA KS AMBRUS

Svet se je na svoji četrti delovni seji v razširjeni sestavi sestel v ponedeljek, 29. marca, v prostorih kulturnega doma. Na dnevnem redu je bilo pet delovnih točk (javna dela, tokovina v KS, pokopališče in mrliška vežica, zimsko pluzenje, predlogi in pobude).

Novost v občini je možnost uvajanja javnih del in predstavitev programov ter možnosti uporabe le-teh v KS Ambrus. Podjetje AZOR d.o.o., ki se ukvarja s kadrovskim inženiringom, ustvarjanjem banke (baze) kadrov ter posreduje delo in kadre, je preko svojega predstavnika g. Peterlina poskrbelo za informiranje o teh novitetah na našem območju.

Redna tema na sejah sveta KS Ambrus je tudi javna razsvetljava. Že pred pričetkom lanske

zime je bila obnovljena. Po nekaterih vaseh je bila vgrajena ura in rele, ki skrbi za samodejni vklop in izklop javne razsvetljave, hkrati pa omogoča časovni izklop za poljubno število ur ali minut. Ko bo tako po vseh vaseh v KS, bodo uvedli enoten režim prižigavanja in ugašanja.

Poiskati bo treba osebo, ki bi redno skrbela za pokopališče, oziroma ugotoviti, kakšne so možnosti za podelitev koncesije pri izkopu krste. Pričeli bodo z aktivnostmi za izbor lokacije ter pripravo projektne dokumentacije za mrliško vežico.

Letošnja zima je bila zelo obilna ravno na izrazito gričevnatem območju ambruške KS. Temu primerno visoki so stroški za zimsko pluzenje in vzdrževanje krajevnih cest.

JE TO RES – TELEFON TUDI PRI NAS?

Kljub razmeroma visokemu BDP po kupni moči na prebivalca (okrog 13.000 \$) nam očitno še vedno ni prinesel tako želene stvari – telefonskega priključka. Dva priključka na posamezno vas v KS (vas Ambrus odstopa od tega) resnično ni najlepša podoba nacionalnega operaterja Telekom.

Da je "zadevo" mogoče še malo odmakniti od uporabnikov, je poskrbela že dolga zima. "Domiselni" izvajalci pa so si priskrbeli nekaj dodatnega dela (očitno jim je všeč suhokrajnska

klima), saj izkopljejo jarek in, ga zasujejo (joj!?) brez položenega kabla v dolžini kakšnega kilometra... Drugi primer, ko so domačini sami uredili dvorišče, kleni podjetniki in snovalci del ugotovijo, da so pozabili položiti v zemljo tudi prevodni material, ki bi zagotovil varnost pred strelami, ki pri nas tako pogosto pustošijo ravno tedaj, ko so polni skednji sveže košnje.

Sicer pa dela potekajo "po planu in programu". Res, ljudstvo, ki je dresirano, da dobi vse stvari zadnje, se tudi nad tem ne bo pritoževalo. Že

občutek, da se nekaj (ne)koristnega dogaja, daje svoj pečat omenjeni vsebini, ki pa nikogar (odgovornega) očitno ne zanima preveč. Korenček imajo, pa naj ga glodajo!

Luknje in rovi se počasi zakrivajo, jarki ob cesti po vaseh se po pol leta krčijo in zevajo le še odprtine, ki so namenjene za vozlišča.

Zemljišča, ki so doživela izkop, so povečini še vsa neurejena, s štrlečim kamenjem ob jarkih, kljub temu pa pomlad nezadržno dela po svojem programu!

ČISTO – ŽAL NE ZA DOLGO

Prelep pogled se mi je nudi tistih nekaj dni, ko sem se vozil mimo nekdanjega romskega naselja, ki pa je zdaj žal zopet samo še "nekdanje". Tako si nisem mogel kaj, da ne bi naredil nekaj posnetkov, ki bi služili kot dokaz, da je bilo nekaj dni lepo, pospravljeno, čisto...

Napis v zeleni barvi na tabli, ki naj bi služila kot bežno opozorilo ekološko (ne)osveščenemu ljudstvu, nakazuje, da je tudi naravi do prijetnega sožitja.

Toda ni trajalo niti nekaj tednov, ko se je nad še zevajoče rane narave zgrnil nov temačen oblak. Šotor (?), ki se je pojavil ravno na dan "rojstva" pričujočega posnetka, je kaj hitro razblinil sanje o zeleni idili te lokacije.

Jože Hrovat

NA DEBELEM HRIBU SE VEDNO NEKAJ DOGAJA

Na poti med Radohovo vasjo in Litijo leži pod slikovitim Primskovim približno 400 metrov visoka vzpetina, imenovana Debeli hrib. Stoji na meji med občinama Ivančna Gorica in Litija. Čeprav so redki zemljevidi, na katerih je omenjena s tem imenom in je večinoma imenovan le Slivnikov vrh, se na njem v soncu blešči cela vrsta prijaznih zidanic. V njih je shranjen zlahtni pridelek vinskih gor, ki v ožjem vinogradniškem okolišju prinašajo nekaterim vinogradnikom tudi najvišja priznanja in odličja za izredno kvaliteto vina.

Razen sončne lege slovi Debeli hrib tudi po prijaznih ljudeh, ki znajo živeti v medsebojnem prijateljstvu ter niso slepi in gluhi za potrebe svojega kraja. Če spregledamo nekaj izjem, smo se vsi krajanje Debelega hriba lotili in tudi uspešno izpeljali več obsežnih akcij, ki so nam dvignile kvaliteto našega življenja ter utrdile sosedsko prijateljstvo.

Z lastnim delom, izdatno finančno soudeležbo ter s pomočjo širše skupnosti smo v kraj napeljali elektriko, asfaltirali del grebenske ceste ter na "hrib" napeljali telefon. Urejen imamo odvoz odpadkov, v zadnjem času pa nam novi krajevni vodovod ponuja tudi odlično pitno vodo.

Ob tem pa skrbimo tudi za svoje bivalno okolje. Pred nekaj leti je manjša skupina krajanov očistila okolico "hriba" večjih kosovnih odpadkov, s katerimi je imela grosupeljska komunala kar nekaj dni dela, da so jih vse odpeljali.

Pod zadnjo vzpetino na Debeli hrib pozdravi obiskovalca lepo sestavljena skupina različnih vinogradniških

pripomočkov, od brente in putriha do "pezovence" (to je tip stiskalnice za grozdje, ki je prevladovala na "hribu" v še ne tako zelo oddaljeni preteklosti). Marsikje je v rabi še dandanes. To znamenje, ki ga je na lastno iniciativo postavil prizadevni sosed, vabi popotnika na vrh Debelega hriba do bivšega Partizanskega doma, ki zadnje čase žal po krivici zapuščeno sameva.

Ne sameva pa spominski park pred njim, ki z veličastno leseno skulpturo kiparja Jovanoviča označuje kraj, kjer je bila leta 1941 ustanovljena Stiška partizanska četa. Ravno te dni smo krajanje Debelega hriba v tem parku dokončali najnujnejša vzdrževalna in obnovitvena dela, saj se zavedamo, da so tovrstna spominska znamenja tudi del naše polpretekle zgodovine, in zato še kako pomembna za njeno pravilno vrednotenje.

Čeprav smo marsikaj že postorili, krajanje Debelega hriba ne mirujemo. Trenutno smo sredi priprav na svečano otvoritev krajevnega vodovoda, ki smo ga ob obilni delovni in finančni soudeležbi ter nekaterim sitnostim le

uspeli dokončati. Pri tem so nam izdatno pomagali predstavniki KS Temenica ter občini Ivančna Gorica in Litija.

V načrtu imamo še več aktivnosti, ki naj bi poživile življenje na "hribu". Te so: udeležba na vinski poti Čatež – Debeli hrib, ureditev letne trimske steze z zimsko tekaško varianto in razširitev tradicionalnega popotovanja iz Ljubljane na Debeli hrib. Le-to bo letos, zadnjo soboto v mesecu juniju, izvedeno že sedemnajstič. Upam, da letos ne bo izostalo niti priljubljeno prvomajsko kresovanje.

Veseli smo, da smo vse dosedanje akcije izpeljali s sodelovanjem velike večine krajanov, zato smo prepričani, da bomo tudi v bodoče enotno sodelovali pri vseh aktivnostih, ki bodo v korist našega kraja.

Na koncu se želimo zahvaliti vsem, ki ste nas pri vseh naših dosedanjih prizadevanjih razumeli in nam pomagali, vse bralce glasila Klasje pa najlepše pozdravljamo.

Luka

VII. PREMOŽENJE IN FINANCIRANJE OBČINE stran 26

VIII. SPLOŠNI IN POSAMIČNI AKTI OBČINE stran 30

1. Splošni akti občine stran 30

2. Posamični akti občine stran 31

IX. VARSTVO OBČINE V RAZMERJU DO DRŽAVE IN ŠIRŠIH LOKALNIH SKUPNOSTI stran 31

X. NADZOR NAD ZAKONITOSTJO DELA UPRAVE stran 32

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE stran 32

- Na strani 8 se v predzadnji vrstici 18. člena besedo »dnervi« nadomesti z »dnevni«.
- Na strani 10 se za zadnjo alinejo v 25. členu doda nov odstavek, ki se glasi: »Odbori imajo predsednika in 4 do 8 članov, komisije pa predsednika in 2 do 4 člane«.
- Na strani 14 se v predzadnji vrstici 39. člena črta besedi »predsednika in«.
- Na strani 17 se v prvem odstavku 55. člena besedilo »ožje dele občine« nadomesti z besedilom »krajevne skupnosti«.
- Na strani 19 se v predzadnji vrstici 60. člena črka »s« nadomesti s črko »z«.
- Na strani 19 se v prvi vrstici petega odstavka 61. člena med besedi »funkcijo« in »člana« vnese besedi »predsednika in«.
- Na strani 22 se v zadnji vrstici 74. člena beseda »določa« nadomesti z besedo »določata«.
- Na strani 31 se v naslovu IX. poglavja beseda »loklnih« pravilno glasi »lokalnih«.
- Na strani 32 se naslov XI. poglavja pravilno glasi: »Prehodne in končne določbe«.

LETO VSTOPA V NOVO TISOČLETJE – MOČ HUMANOSTI

Obdobje od 8. maja 1999 do 8. maja 2000 so v Mednarodnem odboru Rdečega križa in Mednarodni federaciji društev Rdečega križa in Rdečega polmeseča razglasili za "Red Cross Red Crescent Millenium Year", kar v prostem prevodu pomeni "Leto Rdečega križa in Rdečega polmeseča – Leto vstopa v novo tisočletje."

Odločitev, da bodo nacionalna društva, Federacija in MORK skupaj promovirali in poudarjali vlogo tega gibanja, je bila sprejeta že na Svetu delegatov novembra 1997 v Seville.

To posebno leto bo za nacionalna društva posebna priložnost za predstavitev temeljnih načel in humanitarnih vrednot gibanja, oblikovanje skupnih akcij in načrtov za prihodnost, in v imenu skupnih ciljev, možnost govoriti "v en glas".

To posebno leto bo za nacionalna društva pomenilo tudi priložnost za soočenje z osnovnim vprašanjem: Kdo smo, kaj pomenimo in kje je naše mesto danes? In kaj želimo biti jutri? Preprosteje rečeno, ponudilo bo možnost analize dejanskega stanja in priprave načrta delovanja, ki bo kos nalogam in izzivom novega tisočletja.

Zaznamovala naj bi ga vrsta prireditev, dogodkov in aktivnosti v vseh nacionalnih društvih po svetu pod skupnim znakom in sloganom "POWER OF HUMANITY" ali v prevodu "MOČ HUMANOSTI".

Zaščitni znak in slogan, ki se bosta vse obdobje, od 8. maja 1999 do 8. maja 2000, pojavljala na vsej

zemeljski obli, simbolizirata vsebino akcije. Beseda "moč" simbolizira silo, žilavost, "humanost" pa sočutje, občutljivost, skrb, kratka to, kar je treba združiti za učinkovito humanitarno pomoč in spreminjanje sveta na bolje.

Preprost, grafično čisto zasnovani znak petih stiliziranih teles predstavlja pet svetovnih celin, dvignjene roke, ki držijo rdeči križ, pa človečnost, upanje in optimističen pogled v prihodnost.

Prireditve, aktivnosti in medijski dogodki v obdobju Leta tisočletja RK/RP bodo potekali na različnih ravneh, kot svetovne akcije, aktivnosti v okviru nacionalnih društev in na lokalni ravni, vse pa bodo nosile skupno sporočilo, združeno v sloganu MOČ HUMANOSTI.

Rdeči križ Slovenije se bo s svojim programom pridružil 120 nacionalnim društvom, ki so že potrdila sočelo vanje v tej, v zadnjem desetletju

največji promocijski kampanji gibanja.

Med dogodki velja še posebej omeniti koncert mladih RKS, 8. maja 1999, v poletnem gledališču Križanke v Ljubljani, kjer so nastopile najpopularnejše glasbene skupine, akcijo z značkami v Tednu RKS, v kateri bo v Sloveniji razdeljenih 100.000 značk RK, veliko prireditev ob 55. obletnici obnove RKS 5. junija v Prilozju v Beli krajini, kjer se bo predvidoma zbralo 10.000 ljudi, članov RK, prostovoljcev, krvodajalcev, obeleževanje 50. obletnice Ženevskih konvencij 12. avgusta 1999, udeležbo na 27. mednarodni konferenci v Ženevi, in še bi se kaj našlo.

Skratka, z letošnjim 8. majem – svetovnim dnevom – začnemo tudi v okviru našega nacionalnega društva razgibano obdobje, ki nas bo popeljalo izzivom novega tisočletja naproti.

Iz glasila RK Slovenije, marec 1999

LOVCI LD ŠENTVID PRI STIČNI ČISTILI BREGOVE VODOTOKOV

V Sloveniji je 24. aprila 1999 potekala akcija NARAVI KRADEMO SMETI, ki jo je v sodelovanju z območnimi lovskimi zvezami in lovskimi društvami organizirala Lovska zveza Slovenije. Namen akcije je bil, očistiti polja in gozdove odpadkov in smeti, ki so jih v naravo odvrgli ljudje, kise še ne zavedajo, da mora vsak v največji meri varovati prirodo pred onesnaženjem.

Tako kot druge LD po vsej Sloveniji smo tudi člani Lovske družine Šentvid pri Stični v okviru omenjene akcije organizirali čiščenje bregov Temenice, potokov Bukovice in Šentpavelščice ter drugih strug vodotokov, ki tečejo po področju, s katerim gospodarja naša LD. Na našo akcijo so opozarjali in vabili tudi druge krajanje in občane plakati, ki so bili razobešeni na vseh javnih mestih, ter obvestila radia Zeleni val.

Na dan začetka akcije smo se lovci v polnem številu zbrali na zbornem

mestu pri lovskem domu v Šentpavlu ter, razdeljeni na številne ekipe, odšli na odredene izhodiščne točke. Kljub pričakovanju je bila udeležba ostalega prebivalstva slaba, verjetno zato, ker je bil to čas, ko so potekale tudi druge čistilne akcije po celi Sloveniji in so se jih občani udeleževali v okviru svojih krajevnih skupnosti, tako kot teden dni prej v KS Temenica.

Da je stanje na bregovih mnogo slabše, kot je izgledalo na prvi pogled, smo se lovci prepričali, ko smo, oboroženi z vrečami za smeti, začeli čistiti. Plastične vreče, v katerih so bila umetna gnojila, PVC folije, prazne steklenice pijač, herbicidov, pesticidov in drugih vsebin ter ostali raznovrstni odpadki, so hitro polnili naše vreče. Posebno onesnažena sta bila šentviški potok, to je voda, ki teče od Česnjice mimo Šentvida in ponikne pri svetem Roku, ter potok Bukovica, ki žubori po dolini istega imena, čeprav stanje ob ostalih bre-

govih ni bilo dosti boljše. Na koncu je bil rezultat akcije skoraj sto velikih vreč, polnih smeti. Čeprav se občani akcije niso udeležili v velikem številu, so zelo pozitivno ocenili naše delo, posebno tisti, mimo katerih je potekalo čiščenje. Lovci smo bili povsod deležni iskrenega gostoljubja in toplega sprejema.

V pripravi na to akcijo smo lovci razmišljali, da bi očistili tudi divja odlagališča smeti, ki jih v naših gozdovih ne manjka. Ker gre pri tem predvsem za kosovne odpadke, smo v veliki meri odvisni od komunalne službe občine Ivančna Gorica, ki pa v tem času ni mogla zagotoviti odvoza le-teh na ustrezno deponijo. Zato upamo, da bomo v bližnji prihodnosti lahko z njihovo večjo pripravljenostjo sodelovati pri takih in podobnih akcijah ter skupno "pokradli" naravi vse smeti in si ustvarili pogoje za bolj čisto bodočnost.

Andrej Puš

ZDRAVSTVENI DOM IVANČNA GORICA
CESTA II. GRUPE ODREDOV 16
1295 IVANČNA GORICA

OBVESTILO

Obveščamo vas, da bo od konca maja do sredine julija 1999 potekala adaptacija otroškega in šolskega dispanzerja Zdravstvenega doma Ivančna Gorica. V tem času bo otroški zdravnik delal po svojem razporedu v drugih prostorih zdravstvenega doma. Prosimo, da spremljate obvestila, ki bodo izobešena na vhodnih vratih Zdravstvenega doma.

Prosimo vas za razumevanje!

IZREDNA KRVODAJALSKA AKCIJA

V aprilu smo imeli na območju RK Ivančna Gorica izredno spomladansko krvodajalsko akcijo, pri kateri sta sodelovali tudi občini Grosuplje in Videm Dobropolje. Udeležilo se je je 156 darovalcev krvi. Vsem se iskreno zahvaljujemo.

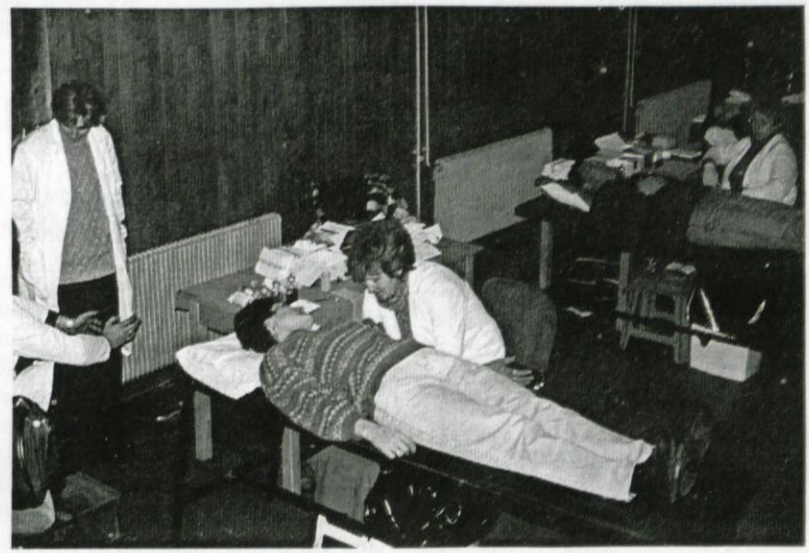
Istočasno vas obveščamo, da bo jesenska akcija novembra, in sicer v torek, 30. 11. 1999, v Kulturnem domu Ivančna Gorica. Z veseljem pričakujemo vašo udeležbo.

Ob tej priložnosti želimo obvestiti vse krajanje KS Ivančna Gorica, da bodo naše članice leto, za razliko od prejšnjih let, članarino pobirale v poletnem času. Le-ta bo enaka - 1000 tolarjev na družino oziroma

500 tolarjev na posameznika. Lanskoletni znesek iz pobrane članarine je dosegel skoraj 300 tisoč tolarjev. Porabili smo ga za starejše, osamljene, bolne in prizadete mlade, del pa je bil namenjen tudi oskrbovancem Doma starejših občanov Grosuplje. Vsak človek, ki z veseljem prispeva, se lahko ob tej priložnosti zave, da je storil humano dejanje in vлил kanček veselja sočloveku.

Vašo dobro voljo pričakujemo tudi letos in vas vse lepo pozdravljamo.

Krajevna organizacija RK
Ivančna Gorica, Lojzka Sever

"JURČEK" NA KRKI

V soboto, 1. maja 1999, so člani KUD – Gledališče Krka, mladinska skupina in odrasli, v dvorani DC na Krki uprizorili skoraj dve uri trajajočo mladinsko igro v štirih slikah Jurček. Ogledali so si jo krajanje Krke in okoliških vasi.

V vsebini igre spoznamo dobre in tudi temnejše lastnosti ljudi s pravljicnimi in resničnimi osebami ter z živo glasbo. Igralci so doživeto odigrali vsak svojo vlogo.

S predstavo so počastili tudi praznik dela.

Gledalci so igro dobro sprejeli, saj so jo nagradili z bučnim aplavzom že predstavo in po njej.

Za režijo, za sceno, rekvizite, zvočne efekte ter živalske kostume in kostume pravljicnih oseb je poskrbela Marija Kodre, ob izdatni pomoči Vlasta Kodreta.

OBNOVLJENA KAPELICA SV. JOŽEFA V KRŠKI VASI

Zadnja pomlad v tem tisočletju je za krajanje Krške vasi nekaj posebnege. V zgodovino bo zapisana ne po deževnem aprilu, ampak po enotnosti krajanov in rezultatih njihovega dela. Krajanje Krške vasi so znani po tem, da vsako leto opravijo akcijo za lepšo ureditev svoje vasi in okolice.

10. aprila so na "vaškem sestanku" sklenili, da letos prenovijo kapelico in obnovijo približno 120 let star kip sv. Jožefa.

Ustanovili so gradbeni odbor, ki je usklajeval delo krajanov in mojstrov. Krajanje so pri gradnji pomagali s fiz-

ičnim delom in izdatnimi finančnimi prispevki. Kljub deževnemu vremenu so dela potekala po načrtu.

Zvečer 1. maja, praznika dela in praznika sv. Jožefa – delavca, so obnovljeni kip po dobrih 50 letih "izgnanstva" ponovno postavili na njegovo mesto v kapelici.

Kip ima zgodovinsko vrednost. Rezbarska dela, poslikavo kipa in kapelice so opravili priznani mojstri in umetniki.

2. maj je bil praznik, ne samo za Krško vas, ampak za vso župnijo Krka. Slovesno mašo in blagoslovitev kapelice sv. Jožefa je vodil župnik g. Anton Humar. K svečanemu vzdušju pa so prispevali tudi nežni glasovi otroškega pevskega zbora in pevcev krškega cerkvenega zbora.

Po svečani maši in blagoslovitvi so se udeleženci lahko pogostili s kulnaričnimi dobrotami, ki so jih pripravile gospodinje s Krške vasi, ansambel Nežni zvoki pa je vabil na plesišče. Ob razpletanju besed do poznih večernih ur pa so se že kovali novi načrti.

Likovnik

TRMA STRICA IHTE ŽE DRUGIČ OZDRAVLJENA NA MULJAVI

Klepet z režiserko Danico Kastelic

Vseh devet nastopajočih v komediji *Stric Ihta*.

Režiserka Danica Kastelic se je po petindvajsetih letih ponovno odločila uprizoriti komedijo Carla Goldonija z naslovom *Stric Ihta*. Komedija v treh dejanjih je kljub zavirljivi starosti dvestotih let še vedno zelo aktualna, saj poudarja tradicionalni vrednoti – plemenitost in moralo. Drama prikazuje ljudi, ki so z lahkoto prišli do premoženja, ga nepreudarno zapravljali in na koncu vse izgubili. Italijanski dramatik Goldoni se je namreč po zgledu Molierovih dram lotil pisanja karakternih komedij, v katerih so poudarjeni posamezni liki in značaji, ne pa samo dejanje.

Gospa Danica je ravno zaradi narave te komedije morala imeti natančno oko in izreden posluš, da je v skupini že uveljavljenih mul-

javskih igralcev – ki jih sicer dobro pozna – poiskala prave vloge. Za vsakega posameznika je poskušala najti ustrezen lik, ki naj bi ustrezal njegovemu značaju, postavi in sposobnosti igranja. Čeprav se je v skupini pojavil tudi igralski novinec, je režiserka za vse dejala, da so bili izredno požrtvovalni za delo, pripravljeni sprejemati vsa navodila, nekatere prizore pa so celo nešteto-krat ponavljali. Za uprizoritev so porabili dobra dva meseca, od izbire vlog in vaj, do 17. aprila, ko je komedija *Stric Ihta* doživela premierno uprizoritev. Igralci so se zelo disciplinirano lotili branja in učenja vlog, kar se je poznalo tudi na končni predstavi. Posebna pohvala pa gre Igorju Adamiču, ki je z vlogo gospoda Čezane doživel igralski krst. Gospo Čezanko je tokrat že drugič

po petindvajsetih letih odlično odigrala Darinka Erjavec, ki je hkrati dobitnica letošnjega Jurčičevega priznanja. Angelco, nečakinjo gospoda Čezane, je zaigrala Damijana Kutnar, v vlogi sluge gospoda Čezane pa se je predstavil Jože Kastelic.

V komediji *Stric Ihta* igra devet oseb, ki s svojim vedenjem pripomorejo h končnemu srečnemu razpletu. Tako dobrot strica Ihte kljub njegovi trmi reši nečakovo mladostno zaletavost. V vlogah Gnide in Urše, dveh slug trmastega gospoda Osata, sta nastopila Silvo Gorjanc in Jana Erjavec. Zelo dobro pa sta se odrezala tudi Boris Smrekar kot gospod Močnik in Marko Zajc v vlogi Ambroža, Angelcinega ljubimca. Za sceno je tudi tokrat poskrbel Jože Sinjur, ki je v komediji igral naslovno vlogo in tudi zasnoval kostume. Po njegovi zamisli jih je nato sešila gospa Marija Rus. Damijana Kutnar, dobra igralka in odlična frizerka, pa je pripravila lasulje za igralce, ki so še bolj poudarile njihove različne karakterje. Glasbo in luč v predstavi sta oblikovala Branko in Robert Glavan, šepetalka pa je bila Jožica Glavan. Režiserka Danica Kastelic je pohvalila tudi skupino mladih fantov, ki so kljub različnim interesom kot tehnična ekipa priskočili na pomoč in omogočili, da je predstava na vseh šestih ponovitvah delovala brezhibno.

Barbara Rigler

SPOMINI NA PRETEKLA OBČUTJA OB SEDANJEM PRIZNANJU

Darinka Erjavec, dobitnica Jurčičevega priznanja

Gospa Darinka Erjavec se je s kulturo povezala v osnovni šoli že v tretjem razredu, ko je začela nastopati s petjem in deklamiranjem. Kasneje v višjih razredih se je pridružila mladinski skupini, pri kateri se je začela preizkušati na gledališkem odru. Navdušenje za igro ji je morda vcepil že njen oče, ki je pogosto kot pravi Muljavčan igral v različnih dramah.

Danes z gospo Darinko, ki je igralka v KD Muljava in pevka v

domačem zboru, sodeluje cela družina. Zgodilo se je, da so leta 1994 v uprizoritvi Jurčičevega Desetega brata poleg gospe Darinke igrali tudi njeni otroci, še celo družinski pes je nastopil v vlogi lovškega psa. Vsaka vloga je zanj posebej zanimiva, čeprav se sama najbolje počuti v likih, ki so skromni in dobri po srcu. Takšni, kot je sama. Vendar se pri oblikovanju posamezne osebe vedno potruditi, četudi gre za zapravljivo gospo Čezanko v burki *Stric Ihta*, ki so jo ravno pred kratkim uprizorili na Muljavi.

Sama najraje uživa v igranju komedij, jih pa tudi najraje gleda. Komedijo *Stric Ihta* so z režiserko Danico Kastelic uprizorili že drugič, gospe Darinka pa je ponovno dobila vlogo zapravljivke kot pred petindvajsetimi leti. Za predstavo so vadili dobra dva meseca, pri vajah pa je sodelovala z veseljem, kljub vsakdanji zaposlenosti.

Gospa Darinka je poleg redne službe in igranja že dvanajst let

pevka v muljavskem pevskem zboru. V njem je petindvajset pevk in pevcev, ki radi zapojejo ob različnih priložnostih. Pohodnike na Jurčičevi poti so pričakali s pesmijo ter popestrili program na minulem Jurčičevem sejmu na Muljavi. Z zborovodkinjo Majdo Adamič se v teh dneh pripravljajo na bližnji Tabor slovenskih pevskih zborov.

Gospa Darinka Erjavec si življenja brez petja in igranja ne zna predstavljati. To je v njej že od otroštva in s tem se bo ukvarjala še naprej, saj je sedaj lažje, ko so otroci že odrasli in samostojni. Letošnje Jurčičevo priznanje jo je zelo presenetilo. Vendar se ga je zelo razveselila, ker je dokaz nekakšne pozornosti njenemu delu, ki ga opravlja z veseljem.

Režiserka Danica Kastelic se dolgoletnega kulturnega sodelovanja z gospo Darinko spominja z najlepšimi občutji. "Pri različnih šolskih proslavah, otroških igranjih in mladinskih predstavah se je Darinka vedno izkazala kot zelo prilagodljiva, vestna in skromna," je dejala gospe Danica. V vseh letih nastopanja je igralsko zelo napredovala. Čuti se povezana s kulturo, šolo in krajem, v katerem živi. Zato si je gospa Darinka Erjavec Jurčičevo priznanje res zaslužila.

Z nagrajenko sem se pogovarjala Barbara Rigler.

REŠUJTE KNJIŽNE UGANKE ZA KNJIŽNE NAGRADE

V Knjižnici Ivančna Gorica se je letos končal že drugi krog reševanja knjižnih ugank za knjižne nagrade. Uganko lahko otroci rešujejo v knjižnici, kjer pravilne odgovore lahko vržejo v nabiralnik ali pa jih pošljejo po elektronski pošti, saj je uganke tudi v elektronski obliki, prijetno slikovno opremljena, prav za otroke. Tokrat je prišlo v knjižnico 93 pravih rešitev, na uri pravljic pa so izžrebali tri nagrajence. To so:

Aljaž Omejec, Stična 53
Maruša Štritof, Mleščevo 28
Lučka Medved, Šentvid 95

ČESTITAMO!

Tokratna knjižna uganke za predšolske otroke pa se glasi:
Napiši naslov knjige, v kateri babica in dedek nimata otrok, in da babici ne bi bilo dolgčas, ji dedek kupi žogo.

Posebno knjižno uganke pa so pripravili tudi za šolske otroke:
Napiši naslov knjige, avtorice Claire Robertson, v kateri Gilly dan za dnevno preko zaupnih besed išče rešitve.

Rešitve lahko pošljete po pošti na naslov Knjižnica Grosuplje – enota Ivančna Gorica, Cesta II. grupe odredov 17, Ivančna Gorica, lahko se v knjižnici oglasite osebno in izpolnite reševalno polo "na roke" ali računalniško in rešitev sprintate, lahko pa poiščete na internetu stran <http://www.gro.sik.si>, kliknete na sličico "knjižna uganke", izpolnite in pošljete.

Zabavno reševanje vam želimo in čimveč knjižnih nagrad!

X. EX-TEMPORE Muljava'99

Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, Območna izpostava Ivančna Gorica, in galerija Kresnička prirejata X. slikarski EX-TEMPORE Muljava '99, ki bo od 28. do 30. maja 1999 na Jurčičevi domačiji – galerija Kresnička – na Muljavi.

Vstopite v pomirjujoči svet barv, prepustite se mehki dolenski pokrajini in njenih ljudi.

Nekaj pravil, ki jih spoštujemo:

- **priglasitev, žigovanje platen in drugih podlag bo v galeriji Kresnička v petek, 28. maja, in v soboto, 29. maja, od 9. do 18. ure;**

- **vsak udeleženec lahko žigosa dve podlagi;**

- **izbira likovne tehnike je prosta, prav tako format;**

- **tema: Dežela Desetega brata – prosta;**

- **dela naj bodo opremljena za razstavo (okvir ali letvice, ime avtorja, naslov dela, prodajna cena).**

Dokončana dela morajo biti oddana v galeriji Kresnička do nedelje, 30. maja 1999, do 12. ure. Strokovna žirija bo izbrala najboljša dela in podelila nagrade prirediteljev; nagrade sponzorjev bodo izbrali in podelili sponzorji.

Odkupni nagradi prireditelja – neto:

1. nagrada: 70.000 tolarjev in

2. nagrada: 50.000 tolarjev.

Odkupne nagrade sponzorjev – neto: tri nagrade po 40.000 tolarjev.

Odprtje razstave in podelitev nagrad bo v nedeljo, 30. maja, ob 18. uri, v galeriji Kresnička. Razstava bo na ogled do 27. junija.

EX-TEMPORE Muljava '99 se vključuje v prireditve ob prazniku občine Ivančna Gorica. Ker gre za jubilejno 10. srečanje, se bomo še posebej potrudili, da vam bo v Deželi Desetega brata lepo.

Deseto druženje na Jurčičevi domačiji - Spomini na deda - Naj potica

Letošnji 23. april - praznik sv. Jurija - je bil obdan z zeleno barvo. Ves teden je nebo zalivalo naravo z dežjem, da se je napila vode in pripravila na jurjevanje.

Prijazno nedeljsko jutro nam je napovedalo lep dan, a veselja je bilo konec že pred dvanajsto, ko so tekale še zadnje priprave na uradni začetek Jurijevega sejma in ko se je prvič ulilo z neba. Zelenega Jurija je v kulturnem programu pozdravil muljovski pevski zbor, pridružili so se jim pevke iz FS Vidovo Šentvid, najmlajši, pristrčni pevci iz Vrtca Marjetica Ivančna Gorica in pesnica Stanka Ahlin.

Stara legenda pravi, da pade na Jurjevo z neba zlata sončna skledica. Kdor je tako srečen, da jo najde, bo imel v hiši obilo blagoslova. Na našem Jurjevem sejmu je bilo nekaj stvari povezanih s soncem, ki je odsevalo v domačih izdelkih in dobrotah. Kdor je znal opazovati, je našel kaj, kar mu je polepšalo dan.

Dr. Kuhar je predstavil razstavo kmečkega orodja in naprav, ki jo je poimenoval Spomini na deda. Drugi del - razstava dobrot iz kmečke kuhinje, kjer so se v tekmovalnem delu spogledovale imenitne potice - je bil rezultat pridnih gospodinjstev podeželskih žena Dobropolja, Ivančne Gorice in Grosuplje, ki jih uspešno povezuje gospa Irma Lekan, kmetijska svetovalka. Žirija, v kateri so bili dr. Kuhar, Avgust Likovnik in Olga Zajc, je razglasila rezultate in z naj...potico so se ponašale: Marija

Kozlevčar, Marija Podobnik in Cvetka Kraševac. Mize s pecivom in kruhom so bile domiselno urejene, slastne in vabljive ter ob koncu tudi hitro izpraznjene: nekaj je bilo prodanega, več podarjenega in pokušanega. Nagrajene potice in slastna Jurijeva torta so bile deležne vse pozornosti na dražbi.

Dež, ta presneti muhasti april, nam ni dal, da bi prireditev izvedli do konca, da bi zaplesali ob nežnih zvokih ansambla As, da bi se priprave obrestovale vsaj enkrat.

Zvesti nam ostajajo sponzorji: Občinska turistična zveza, Bomax d.o.o., Farma Stična, Slaščičarstvo Kovačič, Mesarstvo Maver in Picerija Podobnik - in se jim najlepše zahvaljujemo.

Tatjana Lampret

Predsednik turistične zveze Ivančna Gorica, Avgust Likovnik je kupil naj potice, pa se je izkazalo, da je imela napako.

KRESOVANJE NA GRADIŠČU

Tudi letos je bilo najbolj množično kresovanje na Gradišču. Za tiste, ki ste kresovali drugje ali ostali doma, sta za Klasje o dogodku simpatično zapisala dva udeleženca:

30. aprila smo že ob osmi uri zvečer odšli iz Ivančne Gorice proti Lavričevi koči na Gradišču. Na nadmorski višini 519 m je bil čudovit razgled. Kresovi so goreli po vseh hribih naokrog. Po nekaj požirkih "zagrevalne" tekočine je zagorel tudi kres, ob katerem smo si ogreli še hrbte, kar je dobro za preganjanje revme. Nato smo sedli, pojedli nekaj čevapčičev in odojka, seveda ob kozarčkih piva in vinca. Opolnoči je bil še kar dolg in zelo lep ognjem. Še malo smo posedeli in se še po polnoči zavrteli tudi ob zvokih ansambla Mi trije. Ura je bila že dve ponoči, ko smo se z baklami napotili domov. Okoli treh smo razigrani prišli v Ivančno Gorico in polni lepih vtisov spali do poznih popoldanskih ur.

Planinskemu društvu Šentvid, Maksu in njegovim fantom se zahvalujemo za prijaznost, gostoljubnost in dobro organizacijo.

Silvo in Ljubica Groznik

V SPOMIN PRIJATELJU EMILU MILANU MARINŠKU

Ko se po avtocesti približujemo odcepu za Ivančno Gorico, nas tako z ljubljanske kot novomeške strani pozdravljata turistični tabli, ki vabita na ogled stiškega samostana. Pred nekaj leti ju je Turistično društvo Stična dalo obnoviti. Le malokdo ve, da sta obe avtorsko delo, saj sta ju zasnovala in tudi narisala oblikovalca Magda in Emil Marinšek.

V letu 1985, ko je Stična praznovala 850-letnico ustanovitve, je Turistično društvo Stična v okviru praznovanj organiziralo razstavo, na kateri sta se oba oblikovalca, sicer tudi amaterska slikarja, prvič predstavila širšemu občinstvu. V zahvalo sta umetnika zastoj zasnovala in izrisala obe tabli, ki že skorajda petnajst let vabita turiste na ogled največje kulturne znamenitosti naše občine. V tistem času je namreč na ogled Stične vabil le neugleden, napol polomljen kačipot. Časi takrat niso bili preveč naklonjeni sakralni kulturni dediščini. Njuno avtorsko delo je na nevsiljiv, pa vendar dovolj viden način vabilo domače in tuje turiste na ogled stiške opatije.

Letos je, na pragu pomladi, slikar Emil Milan Marinšek po hudi bolezni umrl na svojem domu v Ljubljani.

Milan, kot smo ga prijatelji imenovali, se je rodil v Kozjem in tam preživel tudi otroška in del mladostnih let. Kasneje je zaradi študija odšel v Ljubljano, kjer je tudi ostal.

Delal je kot oblikovalec pohištva, najdalje pri Slovenijalesu. Z ženo Magdo, tudi oblikovalko, sta pogosto razstavljala, tako na samostojnih kot skupinskih razstavah.

Bil je mojster akvarela. V mestnem hrupu in odtujenosti je njegovo srce hrepenelo po naravi in še posebej po kozjanski krajini njegovega otroštva. To otožno hrepenenje odslikavajo njegove podobe Kozjanskega: s slamo krite hiše, pa hlevi in kozolci, kapelice, konji, vpreženi v voz, plug ali sani, človeške postave pri delu... nikjer nobenega stroja, nobenega traktorja ali avtomobila... Njegov čopič je odslikaval izginjajoči svet njegovega otroštva. Zato se gledalcu zazde njegove podobe krajine skorajda pravljicne, neke med sanjami in resničnostjo, v

njih je neka mehkoča, ki jo dandanes redko srečamo.

Ko sta leta 1985 razstavljala v Stični, sta bila lepo sprejeta. Nemalo obiskovalcev se je odločilo za odkup razstavljenih akvarelov. Milanove podobe so šle ljudem do srca, zato še danes krasi marsikatero od naših domov in nam vsak dan pripovedujejo, da tisto, kar imamo radi, kljubuje zakonom časa.

M.A. Ficko

Emil Milan Marinšek: Pri kovaču, akvarel 1998

Emil Milan Marinšek: Planinčeva kapela, akvarel 1998

VABILO NA GLASBENO PRAVLJICO

Vabimo vas na ogled glasbene pravljice O bobenčku in palčk-ih Janeza Bitenca v izvedbi glasbene pripravnice iz orffove skupine glasbene šole Ivančna Gorica, ki bo 22. junija ob 18. uri v kulturnem domu v Ivančni Gorici.

Besedilo in glasbo je priredila Tanja Tomažič, prav tako njeno delo pa sta režija in scena.

Vstopnine ni!

Miguel A. Fernandez-Pacheco
**MOJA KNJIGA,
MOJA LJUBEZEN**

*Vem, da si zelo stara,
da šteješ že
tisoče in tisoče let.*

*Vem, da tvoje srce
utripa vsepovsod po svetu,
tisoč milijonkrat izročeno
v stotisoč knjižnicah.*

*Vem, da si bila
tolikokrat prepovedana
in tolikokrat sežgana.*

*In vendar te ljubim,
kot bi bila rojena včeraj,
kot bi bila samo moja
in kot bi bilo tvoje življenje
odvisno le od mene.*

*In kako naj bi te ne ljubil,
če sem pa tako dolgo živel
od tvoje svetlobe in tvoje sence,
če sem pa tolikokrat sanjal
s tabo v naročju,
če sem pa, zahvaljujoč tebi,
pobegnil pred bolečino
in se soočil s krivico,
če si pa na koncu zgostila
ves moj spomin
in, celo več,
ves spomin mojega rodu!*

*Zato čutim,
da te ljubim že od otroštva
in da te bom ljubil na vekomaj.*

*Zato vpijem,
da si ti najboljše orodje
za mojo svobodo
in za svobodo vseh.*

*Najbrž sem videti malce zanesen
in priznam,
da se ljudje posmihajo,
ko poslušajo take reči...
vendar je taka usoda nas
zaljubljenec.*

*Resnično se nimam česa sramovati,
temveč sem ponosen
na vse nespečne noči,
ki sem jih prebedel ob tvoji strani...
Na ta vznemirjeni drget
vsakič, kadar te odkrijem...
Na žalost, ko te izgubim,
in veselje, ko te znova najdem,
in celo na tesnobo, ki me navda,
če nisi pri roki.*

*Priznam, da sem zaslepljen od
strasti,
če trdim, da si med vsemi stvaritvami
človeštva
ti najboljša in najlepša,
moja knjiga,
moja ljubezen...*

Prevedel Boris A. Novak

TUDI KAPELICE SO DEL NAŠE NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

Znamenja, kot so leseni križi, stebrasta in slopasta znamenja ter kapelice, sodijo med našo pomembnejšo nepremično kulturno dediščino in od nas zahtevajo temu statusu primeren odnos.

Tudi stara vaška kapelica, ki je stala na prevalu nad Dobom, ob cesti, ki vodi skozi Dob proti šentviški železniški postaji, je bila del naše kulturne dediščine. O njej sem na kratko pisal v enem izmed svojih prispevkov, v Klasju št. 7, str. 11. Omenil sem, da je bila zgrajena pred letom 1907 in da se pod beleži skrivajo stenske slike popotnega slikarja Antona Juga iz obdobja med obema vojnoma.

Pred časom so se vaščani Doba pri Šentvidu odločili, da na mestu stare, med lanskim potresom poškodovane vaške kapelice, zgradijo novo. Njihova dobra namera je po eni strani vredna vse pohvale, po drugi, žal, tudi graje. Zelo spodbudno je, da Dobovčanom ni vseeno, kako izgleda njihova vas in zanjo lepo skrbijo (obnovljena cerkev, nov gasilski dom, urejena avtobusna postaja). Zato so se lotili tudi izgradnje nove kapelice. Porušili so

staro, na njenem mestu pa zgradili novo. Kapelica je že pod streho in je sedaj v zadnji, zaključni fazi. Žal izvedba nove kapelice ni primerna, saj ne ohranja nobene značilnosti stare, ne po tlorisni zasnovi ne po zunanji podobi.

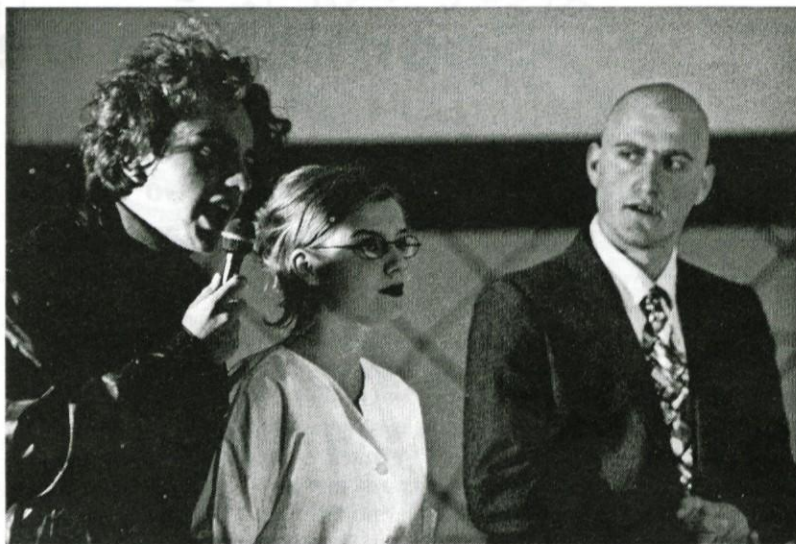
Namesto da bi vaščani naredili tehnični posnetek obstoječega stanja stare kapelice, ki bi jim potem lahko služil kot načrt za izgradnjo nove, so kapelico enostavno porušili in po svoje zgradili novo. Poleg tega niso odkrili in fotografirali stenskih slik, ki bi jim lahko služile kot vzorec za poslikavo zunanjsčine pri novi kapelici.

Kakorkoli že, neprimerna izvedba je posledica predvsem premajhne ozaveščenosti in miselnosti, da se vsi na vse spoznamo, po drugi strani pa tudi nesodelovanja vaščanov z spomeniškovarstveno ali muzejsko službo. Glede na sakralni značaj objekta bi lahko za nasvet povprašali vsaj v Verskem muzeju v Stični. Upam, da bo ta zapis vzbudil ostale občane, da bodo ob podobnih podvigih povprašali za nasvet ustrezne strokovnjake (npr. Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine v Ljubljani, Slovenski etnografski muzej v Ljubljani, Verski muzej v Stični).

Dušan Štepec, univ. dipl. etnolog in umet. zgodovinar

DRZNE IN LEPI V AVSTRIJI

Gledališka skupina Kulturnega društva Stična Drzne in lepi je s svojo predstavo Kaj pa Leonardo? gostovala pri Kulturno-umetniškem društvu Bilka v Šentjanžu na avstrijskem Koroškem.

V Šentjanžu so Slovenci iz Avstrije kulturno najbolj aktivni, tam imajo namreč svoj dom, ki se imenuje Kultur&komunikacija in deluje pod okriljem Slovenske prosvetne zveze, ene od dveh krovnih kulturnih organizacij Slovencev z avstrijske Koroške. V domu se vrstijo nastopi gledaliških skupin, filmske predstave in tudi razstave slikarjev ter drugih umetnikov iz Slovenije in Avstrije. Njihov program je pester in res natrpan. Prav ta dom je center kulturnega dogajanja v Rožu, kjer živi največ zamejskih Slovencev.

Pobudnik našega potovanja v Avstrijo je bil Anton Cilenšek, prijatelj družine Krušič iz Bilčova, katere člani nastopajo v gledališki skupini Bilka. Ta skupina pa je gostovala že tudi v Stični. Na našem odru so v sezoni 1996/97 odigrali predstavo Toneta Partljiča Ščuke pa ne, in to zelo uspešno. Letos smo s skupino Drzne in lepi ter predstavo Kaj pa Leonardo? obisk vrnili, pogo-

varjamo pa se tudi o novem sodelovanju.

Priprave na predstavo so potekale gladko, saj nam je skupina Bilka pomagala pri reklamah in celotni izvedbi projekta. Pred predstavo smo si tudi ogledali dvorano, ki je v podstrešnem delu doma Kultur&komunikacija ter sprejme okoli sto gledalcev. Tehnično je zelo dobro opremljena in take opreme bi bili v Stični zelo veseli. Ob tej priložnosti bi apeliral na vse potencialne sponzorje, da sodelujete pri opremljanju domače dvorane in tako pomagajte pri razvoju kulturne tradicije v našem kraju.

Dobri pogoji in topel sprejem, vse to je gotovo vplivalo na sproščeno in veselo vzdušje v ansamblu in treme praktično ni bilo. Predstavo smo tako odigrali dobro, kar so nam potrdili tudi naši gledalci, ki so bili z videnim zelo zadovoljni.

Krušičevi, naši gostitelji, so nas sprejeli zelo prijazno in pri njih smo se počutili zares dobrodošli, po predstavi pa so nam pripravili tudi izvrstno večerjo. Dogovorili smo se, da se še srečamo.

Roman MIKLAVČIČ

Glasbena pravljica Grad gradiček

V kulturnem domu v Ivančni Gorici je mala glasbena šola pod vodstvom Tanje Tomažič uprizorila glasbeno pravljico Grad gradiček. Mali glasbeniki so lahko pokazali glasbeno znanje, ki ga pridobijo v mali glasbeni šoli. Nekateri na flavto zaigrajo zahtevnejše, nekateri bolj preproste melodije. Spoznajo orfowe instrumente in veliko novih pesmic, ki jih znajo tudi zapeti. To znanje so tokrat združili z zgodbo o zapuščenem gradu in jo tudi doživeto odigrali.

Spodrsrljavev ni bilo, ker je tako ali tako vse igra in mora biti igra, če hočemo, da bodo naši otroci imeli občutek za glasbo, za lepo in da bodo to znali deliti tudi z drugimi, kakor so delili tokrat, ko si je prišlo igrice ogledat veliko staršev, sorod-

nikov in krajanov nasploh.

Starši se zahvaljujemo Tanji za vloženi trud in pogostitev, zahvaljujemo pa se tudi Maji Malovrh za prijetno oblikovana vabila, krajevni skupnosti za prispevek h kostumom in gospodu Rajhu za uvodne besede. Zahvaljujemo se za gostoljubnost tudi Skladu za ljubiteljsko kulturo ter domačemu kulturnemu društvu, ki sta odstopila dvorano.

Če pa si bo kdo izrezoval ta članek za spomin, bom zapisala še imena nastopajočih z dne 10. maja ob 17. uri: Lana Lampret, Matic Strmole, Vesna Van Midden, Eva Butkovič, Sergeja Zafran, Teja Jakoš, Nives Medved, Alen Oberstar in Gašper Tomašević, Špela Čampa, Maša Šparl, Maja Nograšek in Marko Nograšek. (MK)

O PLESNI SKUPINI IVANČNA GORICA

Na dveh proslavah v Ivančni Gorici smo lahko videli, da v kraju deluje plesna skupina (ta trenutek še brez zvenečega imena). Zato smo plesalce obiskali in spregovorili nekaj besed z njihovo mentorico Anico Ternovšek.

Anica nam je povedala, da je v skupini trinajst deklet od 5. do 8. razreda in da se na vajah dobivajo dvakrat na teden, ob torkih in četrtnih. S skupino je zadovoljna. Pravi, da so to sama nadarjena in disciplinirana dekleta. Pripravljena je sprejeti še kakšno skupinico plesalcev, vendar bi z njo vadila posebej.

In kakšen ples ji je najbližji? Najraje ima izrazni ples; tega je tudi trenirala v svojih gimnazijskih letih, na Pedagoški akademiji v Mariboru in kasneje na tečajih pri Meti Zagorc.

Z dekleti ta trenutek vadijo scenski prikaz "In je drevo in je človek". Gre za povezavo recitacij in izraznega plesa ob glasbi Aprile Nine, Wolen Wider (harfa) in Pink Floydov.

Anica je tudi sicer zanimiva sogovornica. Poleg plesa ima še kup drugih konjičkov. Rada ima drevesa (je zato njenima otrokoma ime Brina in Bor?) in je tudi zato to ljubezen vpletla v plesno predstavo.

Kakorkoli že, že sedaj vabijo na ogled predstav vse krajane in ljubitelje plesa.

Ksenija Medved

VREDEN SI LEPEGA ŽIVLJENJA

*Vreden si lepega življenja!
Dvigati, pobirati se moraš sam!
Sam, dokler ukazuješ še nogam
in veseli se, za nočjo pride novi dan.*

*Ko te zjutraj zarja zbudi,
ko se sveži zrak v sobo spusti,
prisluhni petju ptic iz vrta,
gozdov
in srečen boš čakal dan spet nov.*

*Če le moreš, stopi v naravo,
da si zbistriš telo in glavo!
Zaupaj poštenemu, iskrenemu
vse skrivnosti,
da smo v duši čisti in prosti.*

*Obišči poštene, dobre ljudi,
povej jim, kaj te teži.
Radi te bodo poslušali,
in ko padeš ti, še pomagali.*

*Ko te že večerni hlad omamlja,
v noč te z neba na tisoče
zvezdic še pozdravlja,
podarjena ti bo mirna noč,
srečen dan in dovolj spanja.*

Karolina Zakrajšek

VSE STRANI TEGA SVETA

VOJAK V PREHODNEM DOMU ZA TUJCE

Na sestanku uredniškega odbora (ki je bil uradno potrjen februarja, njegova sestava pa je bila uradno objavljena šele v aprilski številki Klasja) smo si skušali delo in odgovornosti nekoliko porazdeliti. Menili smo, da bi se lahko ena od strani imenovala Vse strani tega sveta. V obliki reportažnih zapisov in intervjujev bi skušali zajeti ne le utrip naše občine, ampak bi kdaj pa kdaj pogledali tudi čez domači plot. Segli naj bi v preteklost, sedanjost in prihodnost, na mnoga področja našega življenja. Želimo si, da bi bralci Klasja tudi to stran z veseljem prebirali.

Že leta dolgo smo lahko skorajda vsak dan prebirali v časopisih, koliko ilegalnih prebežnikov je prešlo zeleno mejo, koliko so jih odkrili v za tihotapljenje ljudi prirejenih kombijih in tovornjakih ali v lažnih "taksijih". V zadnjem času pa so nam žalostne zgodbe in obrazi kosovskih pregnancev vsak dan pred očmi.

Med nami živi Roman Miklavčič, ki je svoj vojaški rok odslužil kot civilist v Prehodnem domu republike Slovenije za tujce. Ker se nam je zdelo, da bi bile v tem trenutku lahko njegove izkušnje zanimive tudi za bralce Klasja, smo ga prosili za pogovor.

Zakaj civilno služenje vojaškega roka?

Roman se je odločil za civilno služenje vojaškega roka iz humanitarnih razlogov. Sovraži orožje in nasilno reševanje

sporov. Zdi se mu, da ima vsako človeško bitje pravico živeti, nihče nima pravice, da bi ogrožal, oviral ali prekinil življenje sočloveka. Sedem mesecev vojaškega roka je preživel kot pomočnik socialnih in zdravstvenih služb, ki delujejo v okviru Prehodnega doma za tujce. Prehodni dom je bil zanj dragocena življenjska izkušnja. Nikoli mu ni bilo žal, da se je odločil tako, kot se je. Z njim je tam delalo tri do sedem "civilnikov", odvisno od potreb.

Koliko je domov za tujce, in kakšni so?

Slovenija ima trenutno dvojce Prehodnih domov za tujce, in sicer v Prosenjakovcih v Prekmurju in Ljubljani, na Celovski 166, v najetem samskem domu podjetja Viator. Ljubljanski dom ima še dve izpostavi: v Hrastniku, kjer žive delno še bosanski begunci, delno pa novi prebežniki, in v okolici

Postojne, v nekdanji vojašnici JLA, ki pa je dom zaprtega tipa. V njem so stanovalci pod nadzorom policije in nimajo možnosti in pravice, da bi zapuščali dom. Tja napotijo vse tiste, katerih identiteto morajo še preveriti, ker so brez dokumentov ali kako drugače sumljivi. Po približno enem mesecu so, če je vse v redu, premeščeni v dom odprtega tipa.

V domu je poskrbljeno za najosnovnejše potrebe. Odrasli imajo tri obroke na dan, otroci do desetega leta pa še dodatno malico. V dom jih pripelje policija: utrujene, umazane, prestrašene, obupane...

Tihotapci jim poberejo ves denar, včasih tudi dokumente... V kletnih prostorih doma se najprej okopajo, nato jih pregleda zdravnik, nakar so nekaj dni v karanteni, preden jih razporedijo po sobah. V ljubljanskem domu je prostora za največ 180 prebivalcev, danes jih je v njem natlačenih več kot 400, in še prihajajo.

V vsakem nadstropju je ena kopalnica za moške in ena za ženske, ravno tako je s stranišči. Stanovalci za čistočo svojih in skupnih prostorov skrbijo sami: vsak dan je dežurna druga soba. Pripravljanje in uživanje jedi po sobah je prepovedano, jedo v jedilnici. Do desetih zvečer se

morajo stanovalci vrniti, ker je dom ponoči zaprt. Seveda mnogi od njih skušajo proste izhode izkoristiti za pobeg proti Italiji. Nekateri se res nikoli več ne vrnejo, ker jim je uspelo, nekatere pa policija tudi po trikrat nazaj pripelje.

Družin nikoli ne ločujejo, ravno tako ne skupin, ki so pripotovale skupaj. Odrasli, posebno albanski prebežniki iz ZRJ, se zaposlujejo na črno. Otroci so že vključeni v slovenske šole. V popoldanskem času pa imajo tudi pouk v materinem jeziku, ki ga organizira Društvo kosovskih Albancev v Ljubljani.

"V začetku so prevladovali begunci iz neevropskih dežel: iz Bangladeša, Filipinov, Afrike, Kitajske, Irana, Turčije," pripoveduje Roman, "že poleti pa so začeli v večjem številu prihajati kosovski begunci. Največkrat cele družine, v upanju, da se jim bo uspelo prebiti na zahod, kjer imajo sorodnike. Že takrat so bežali pred nasiljem, saj so se ustrahovane ženske z otroki (moški so navadno na delu v Sloveniji ali eni od zahodno-evropskih držav) peš prebijale do bosanske meje, nato pa plačevale v markah tihotapcem za prevoz do slovensko-hrvaške meje. Preko meje morajo vsi prebežniki sami in peš, na slovenski strani pa jih čaka slovenski prevoznik, ki naj bi jih odpeljal do italijanske meje. Tihotapska mreža deluje dobro in služi velike denarje z nesrečo soljudi."

Kaj se ti je najbolj vtisnilo v spomin, Roman?

Čudovit občutek, da si nekomu storil nekaj dobrega in da ti je hvaležen za malenkosti: ker si mu preskrbel košček mila, mu prinesel svežo posteljnino in brisačo, poskrbel npr. za zimsko bundo, da ga ne bi zeblo. Najhuje mi je bilo, ko sem delil kruh: vsakdo lahko dobi le dva kosa, pa je marsikdo še lačen, kuhar pa se je jezil name, če sem dal kakšnemu kakšen kos več...

Dva dni sem tudi skrbel za dveletno kosovsko deklenco. Mamica je morala v porodnišnico, punčko pa so dali kar meni v sobo. Otroci so vsi podobni: jezik ni ovira, samo da čutijo, da so na varnem in da jih imaš rad... V sedmih mesecih sem imel opravka z več kot tisoč prebežniki. Videl sem najrazličnejše ljudi in usode, spoznal drugačne načine razmišljanja in življenja. Prebežniki iz Bangladeša niso nikoli delali nikakršnih težav. Bili so mirni in nekako vdani v svojo usodo. Iranci ali Kurdi pa so bili zelo neprilagodljivi. Albanske žene so bile po večini nepismene, čeprav so bile mlade, rojene v novi Jugoslaviji. Mož je glava družine in gospodar, one rojevajo in skrbijo za otroke. Družine, ki so pribežale, so imele v povprečju pet otrok.

Ko sva se ločila, sem razmišljala o vsem, kar mi je Roman povedal. Morda boste premišljevali tudi vi, dragi bralci.

Pogovarjala se je M. A. Ficko

V. B E R L I N

Ker se zjutraj ne moreva odpovedati kraljevskemu zajtrku, skoraj zamudiva vlak. Mlada sprevednica že zažvižga, a slučajno naju vidi strojevodja, kako tečeva, in naju počaka. Ko sprevednici moliva karte, pravi, da naju sploh ni videla. Do Berlina spet rahlo dežuje. Vedno, kadar se voziva, začne deževati. Nizki oblaki Pomorjanskega in veter naju pozdravijo tudi v Berlinu. Kot že tolikokrat doslej, ne vozi ravno tista linija, ki bi naju pripeljala do doma. V prenavljajočem se Berlinu je kaj takega še posebej mogoče pričakovati. Ko se v dežju priklativa do hostla, naju pozdravi tipičen nahrbtnikarski nered. Hostel je nov, a ob takem režimu bo že čez nekaj let podoben klošarskemu zatočišču. Strpajo naju v sobo, kjer ob dveh popoldne skoraj zbudiva tri Angležinje. Ker ves čas spijo, lahko o njih zapišem le, da se naslednjo noč proti jutru odvesijo, verjetno imajo vlak. V spodnjem nadstropju čakajo večera najrazličnejši popotniki, vsi s podočnjaki, nekateri si tešijo lakoto s špageti in paradižnikovo omako, ki jih kuhajo v kuhinji, iz katere smrdi po neredu in umazani posodi, ki se kopiči med smetmi.

Nočna ponudba

Pogled skozi okno ni dosti drugačen. Prvi vtis Berlina so žerjavi in podrte hiše ter umazanija. Dediščina polpretekle zgodovine je več kot očitna, tudi v duhovnem smislu. Na

Oranienburgerstrasse se v napol podrtih hišah kopičijo najbolj nemogoče kombinacije umetniško-inovativnih klubov. Pročelja podrtij so prepleljena s sloji plakatov, ki se skupaj s smetmi spreminjajo v umazanijo ulice. Zvečer vso visoko praznoto zabelijo še prostitutke, ki patrolirajo vzdolž ulice. Ena pravi, da obdeluje le nemške stranke, drugi dve se sami ponudita za 150 DEM, ker hodiva ves čas gor in dol in poskušava razumeti temačnost beznic. Ustavljava se, se pogovarjava tu in tam, spijska kakšno pivo, v pubu imajo celo pianino. Ker se pogovarjava angleško, pridejo k nama Angleži, ki jih zanima cena prostitutk. Ne vem, kako so se odločili, ko sva jim povedala, da je "beautiful massage included".

Ker je okolica vedno bolj temačna, se usmeriva proti domu, kjer se vpiševa v knjigo gostov kot prva Slovenca. Vsaj enkrat, ko sva vedno pozabila. Ponoči nekoliko tečnarijo, ko prideva v sobo, a se pretvarjajo, saj so navajeni. Zjutraj prikolovratita dva Italijana in oblečena zaspita, popoldne pa še "kitinja", ki spi in smrdi. Okrog poldneva se odpraviva v mesto. Še najrajši se vozim s tramvajem, ker na podzemni obupno smrdi.

Po električnih žicah čez mejo

Brandenburška vrata so namesto carinikov s psi in kamerami zasedli

turški prodajalci sovjetskih oficirskih kap, raznih našitkov in znamenj vzhodne Nemčije. Od nekoč najbolj zastražene meje, Berlinskega zidu, so ostali le še borni ostanki, posebej še po spominkarski noriji, ki je zajela Berlinčane po padcu zidu. Kakšno tragedijo je zid pomenil za prebivalce, najprej začetih ob belih križih na begu ustreljenih, ki stojijo za Brandenburškimi vrati. Kolikšno hrepenenje se je porajalo v srcih ljudi, izdaja zadnji na begu ustreljeni, še leta 1989, le nekaj mesecev pred padcem zidu. Še bolj živa pa so pričevanja v muzeju Check-point Charlie, nekdanjem prehodu med Vzhodom in Zahodom. Želja po svobodi je ustvarjala tudi najbolj nemogoče ideje in sanje, kako uiti iz vzhodnega dela. Muzej hrani avtomobil, s katerim so ljudje tihotapili osebe, skrite v avtomobilskem sedežu. Nekateri so se stlačili v prtljajnik avtomobila, ki ga policija zaradi majhnosti ni imela skrbno preštudirana in na seznamu "begosumnih znamk". Najbolj množičen pobeg je uspel po več letih skrivnih priprav skozi rov, ki je vodil pod zidom na drugo stran. Ljudje so vse svoje znanje uporabili za najrazličnejše izume. Nekomu se je celo posrečilo doma izdelati podmornico, ki je danes zaščitena kot izum, in pobegniti na Dansko. Uspešni prebegi čez reko so bili redki, kajti v začetku so vsakega, tudi utaplajočega se, ustrelili. Kasneje je med stranema prišlo do dogovora, da se utaplajočega vseeno reši. Še bolj grenko domiselna sta bila nek gozdni delavec in ključavničar, ki sta

sama izdelala žičnico in po več dneh čakanja na dež – upala sta, da se policisti v dežju ne bodo ozirali v nebo – srečno prebegnila po žicah daljnovoda na zahod. Poleg vseh teh izumov pa muzej hrani tudi razne motorne zmaje, kovčke, v katerih so tihotapili ljudi, dokumente in mnogo fotografij iz tistega časa. Na drugi strani stojijo prisluškovalne naprave tajne službe, videokamere, stražarnice in opazovalnice, reflektorji, ki so ponoči osvetljevali ozemlje ob meji...

Draga izkušnja

Vzhodni Berlin je bil pravzaprav eno samo veliko taborišče, ki se je počasi praznilo. Samo leto pred postavitvijo zidu je od tam pobegnilo okrog 200.000 ljudi. Skoraj 30 let trajajoča sovjetska prisotnost je v ljudeh pustila neizogiben pečat

revščine, pa ne le materialne, ampak že prej omenjenega duhovnega siromaštva. Danes je Berlin po devetih letih združitve kot po vojni. Potrebuj novega, srčnega duha evropske prestolnice kulture, ki bo zgodovinskega zmagovalca, opomin omiki in simbol zablode, popeljal kot vzor evropski civilizaciji v novo tisočletje.

Banalnosti:

Ponoči ženska pride spat. Aja, debeli kit spi, ko prideva nazaj zvečer, pa potem odide. Zjutraj se na ZOO-ju vkrcava na vlak, na Jesenicah dotankava pitno vodo ob postanku in po štirinajstih urah in pol prispeva domov.

Andrej Ficko

KONEC

Poslikani del nekdanjega berlinskega zidu.

V nedeljo, 11. aprila, smo se zbrali v gostilni Štorovje, ker je tudi lastnik gostilne naš sošolec. Bili smo lepo sprejeti in postreženi. Zbralo se nas je dvajset sošolcev, vendar nismo bili vsi, saj so nekateri že pokojni, nekateri niso mogli priti zaradi bolezni in spet tretji zaradi takšnih ali drugačnih razlogov. Ko smo se po 55. letih zopet vsi srečali, nekaterih sploh nismo poznali.

Naša skupna pot se je začela leta 1934 in končala leta 1941, ko se je začela 2. svetovna vojna, ki nas je ločila, saj smo se razšli po vsej

Sloveniji. Nekateri smo tudi sodelovali v tej vojni in za las ušli smrti. Po končani vojni smo se spoprijeli s trdim delom in obnavljali povojno razdejanje.

In tako smo preživljali leta do jeseni svojega življenja. To srečanje je bilo nepozabno in polno presenečenj. Dogovorili smo se, da se čez 55 let zopet snidemo.

Avguštin Sadar, Zaboršt

Zagraški sončki: "Mamica, rad te imam!"

*VSAKA MAMA JE PRAVA MAMA,
DANA NA SREČO IN NA VESELJE.
PRAVA. IN ENA SAMA.
ZA VSE ŽIVLJENJE.*

(Tone Pavček)

Ob prazniku mamic so nas naši otroci iz vrtca Sonček v Zagradcu prav prijetno presenetili.

V četrtek, 25. marca, smo bile vse mamice povabljene v vrtec. Vzgojiteljici in otroci so za nas

pripravili poseben program. Otroci so zaigrali igrice Pod medvedovim dežnikom in se predstavili z več pesmicami in deklamacijami. Mamice smo bile navdušene, saj so bili v program vključeni vsi otroci od najmlajših do najstarejših (3 do 6 let).

Po končanem programu je vsak otrok s čestitko in s svojimi besedami voščil mamici ter ji izročil ročno izdelano darilo.

Posladkali smo se še z doma izdelanimi piškoti in čajem.

Ti trenutki nam bodo ostali še dolgo v zelo lepem spominu in želimo si, da se vse to še kdaj ponovi.

Slavka Oberstar

Zagraški sončki: "Mamica, rad te imam!"

MLADI KEMIKI SO SPET TEKMOVALI

Osnovnošolci iz stiške, šentviške in višnjegorske šole so letos spet uspešno zastopali "naše barve" na regijskem tekmovanju, ki je bilo 7. maja v Hrastniku. Priljubili so si 12 srebrnih Preglovih priznanj, dobra tretjina pa se jih je uvrstila v nadaljnje tekmovanje. Ti se bodo 22. maja v Ljubljani potegovali za najvišja priznanja iz osnovnošolske kemije.

LS

PUSTOJAVORŠKI OTROCI NAREDILI PROSTOR ZA ZABOJNIK

V četrtek, 17. 9. 1998 smo pustojavorški otroci Rok, Katja, Klemen, Uroš in Žan zvedeli, da bomo dobili v Pustem Javorju zabojnik za smeti. Vprašali smo Andreja, kje bo stal. Ko smo zvedeli, kje, smo brž poiskali lopate, grablje, motiko, kramp in sve samokolnici. V samokolnici smo naložili svež pesek in ga odpeljali k mestu, kjer naj bi stal zabojnik. Da ne bi trava rila skozi pesek, smo jo odstranili. Nato smo nanegli pesek, ga poravnali ter potlačili, travo pa odpeljali v bližnjo jamo. Potem smo pospravili orodje in končali delo tistega dne.

V soboto, 19. 9. 1998, smo začeli

okrog dvanajstih. Zdaj smo se zbrali Rok, Klemen, Uroš in Žan, pa še starejši: Andrej, Anton in Andrejeva mama. Ogradili smo mesto, kjer bo stal zabojnik. Potem smo ga zabetonirali in po kake pol ure končali. Andrej je samo še pogladil beton, potem smo pospravili orodje in šli domov.

Čez nekaj dni je zabojnik že stal na svojem mestu in mi smo bili veseli, da bomo lahko vanj metali odpadke.

Slika: Andrej Pevec

Tekst: Rok Adamlje

Nesreča nikoli ne počiva. To je znana resnica, ki jo poznajo že najmlajši. Na nepredvidene dogodke moramo biti pripravljeni, še posebej, če nas živi veliko pod isto streho. Tako je tudi v "hiši" na hribčku v Stični.

23. aprila 1999 ob 10.10. je "zagorelo" v šoli. Seveda je bilo to samo namišljeno, saj smo vsi iz Vrtca Miška in Podružnične šole Stična v sodelovanju z gasilci PGD Stična načrtovano in praktično izvedli evakuacijo otrok in gašenje požara v naši "hiši". Za vse je bila to pomembna izkušnja in zanimiv dogodek, še posebno za najmlajše otroke. Zahvaljujemo se gasilcem, ker so izkazali veliko pripravljenost za sodelovanje z nami, pa če tudi samo v vaji.

Marta Okorn, Podružnična šola Stična
Marta Erčulj, Vrtec Miška

VPIS OTROK V 1. RAZRED OSNOVNE ŠOLE ZA ŠOLSKO LETO 2000/2001

Vpisi bodo potekali:

- v torek, 7. 9. 1999, od 8. do 12. ure, na matični šoli v Ivančni Gorici in v šoli v Stični,
- v sredo, 8. 9. 1999, od 8. do 12. ure, v šolah v Zagradcu in v Ambrusu,
- v četrtek, 9. 9. 1999, od 8. do 11. ure, v šolah na Muljavi in na Krki,
- v ponedeljek, 13. 9. 1999, od 8. do 13. ure, v novi šoli v Višnji Gori.

Vpisovali bomo:

- šoloobvezne otroke, rojene leta 1993 ter januarja in februarja leta 1994;
- pogojno tudi otroke, rojene od 1. 3. 1994 do 31. 8. 1994.

K vpisu ste vabljeni starši z otroki; s seboj prinesite otrokov rojstni list in potrdilo o državljanstvu.

Naknadni vpis bo 15. in 16. 9. 1999, od 8. do 14. ure, v matični šoli v Ivančni Gorici.

PODARIMO KNJIGO IN POSVETIMO SE STAREJŠIM

Pogovori o knjigi in bontonu – Razstave in pogovor z umetnikom –
Knjigo beremo z ljubeznijo

23. april je bil Mednarodni dan knjige. Letošnje geslo je bilo: Podarimo knjigo. Med drugim je bilo veliko razprav namenjenih tudi problematiki bralne kulture med mladimi. Le koliko sežejo po knjigi?...

V prostorih knjižnice v Ivančni Gorici so se v četrtek, 22. aprila, zbrali učenci 3.a in 3. b razreda osnovne šole Stična v spremstvu učiteljice Jožice Jevnikar in Ive Medved. Željo po obisku knjižnice so izrazili mladi bralci, ki so letos osvojili bralno značko. Pogovori s knjižničarkama, srečanje s slikarjem Antonom Drabom in ogledi razstav pa so bili namenjeni posvetitvi Svetovnega dneva knjige, ki je bil dan zatem. Ker pa je letos tudi Mednarodno leto starejših, so v knjižnici pripravili tudi eno od razstav na to temo v povezavi z mladinsko knjigo. V prostorih knjižnega hrama je bila postavljena še razstava domačina Antona Draba na temo Krajine in Braneta Gabrovca na temo Živali. Četrtrkovno dopoldne v ivanški knjižnici je bilo živahno in zelo dobro pripravljeno, otroci pa so na koncu spraševali, ali se bo srečanje kmalu ponovilo.

POGOVARJALI SO SE S KNJIŽNIČARKO PETRO

Knjižničarka Petra Boljka je mladim obiskovalcem ugodoma predstavila knjižnico, jim razložila, kakšne vrste knjižnic obstajajo, kako so knjige postavljene na knjižnih policah, nekaj govora je bilo tudi o obnašanju v knjižnici in o izposoji knjig. Ker pa osnovnošolci še vedno radi berejo pravljice, je Petra prebrala nekaj odlomkov iz pravljic, otroci pa so morali v besedilu prepoznati junake zgodbe. Uganke za odlične mlade bralce niso bile prezahtevne, saj so bili vsi tudi ponosni dobitniki letošnje bralne značke. Med seboj pa so kasneje razvili tekmovalni duh, kdo bo prej uganil, po čem jih knjižničarka sprašuje, in tudi čim prej odgovoril.

Knjižničarka Petra je z zanimivim in poučnim pogovorom mlade bralce popeljala v svet knjig, knjižne vzgoje in med pravljicne junake.

OBISK SLIKARJA ANTONA DRABA IN POGOVOR Z NJIM

Knjižničarka je povezovala zanimiv pogovor med Antonom Drabom in otroki. Vprašanja mladih bralcev so bila zanimiva in izčrpna: od tega, koliko časa nastaja slika, do tega, katera je bila knjiga, ki jo je Drab prebral prvo v življenju. Bila je pravljica...

Za zanimivo knjižno vzgojo pa je prišel na vrsto pogovor s slikarjem Antonom Drabom. Uvodoma je njegovo življenjsko pot predstavila knjižničarka Ana Pulko in potem povezovala pogovor.

Drab je bil rojen v Glogovici, vendar je veliko časa preživel na Jesenicah, kjer je bil tudi zaposlen. Likovnemu ustvarjanju se je dokončno predal potem, ko se je upokojil in vrnil v rodni kraj. Vodi likovno šolo v Šentvidu in veliko dela z mladimi. Pravi, da je slikanje umetnost, ki se skriva v umetnikovi duši, zato jo je treba skozi samospoznavanje odkriti, jo razvijati in negovati. "Nič ne pride samo od sebe, preizkusiti se moraš, zastaviti si moraš pot, po kateri boš hodil, se razvijal in delal s srcem. Tisto, kar si prisiljen delati, ni nikoli tako dobro kot delo z ljubeznijo in trudom. Sam čutim, da imam več od življenja, če slikam."

Anton Drab je bil med mlade povabljen kot umetnik, razstavljalec v

knjižnici, in starejši občan, ki je spregovoril z mladimi tudi v duhu leta, namenjenega starejšim. Ob srečanju je mladim podelil priznanje, ki ga je

izdelal sam, in med drugim zapisal:

"Čestitam ob opravljenem gibanju za razvoj bralnih navad in bralne kulture v okviru bralne značke."

Drab je tretješolcem odgovarjal na različna vprašanja. Otroci so mu postavljali vprašanja o njegovem otroštvu, začetkih likovnega ustvarjanja, branju in ljubezni do umetnosti. Povedal jim je marsikaj zanimivega: v šolo je hodil še v stari Jugoslaviji, najraje riše naravo, arhitekturo starih vaških vasi, iz otroštva se najbolj spomni knjige Tolovaj Mataj... Njegova likovna zbirka šteje več kot tisoč del. Želi si, da bi k likovnemu ustvarjanju pritegnil čim več udeležencev, ne glede na starost, potem pa bi skupaj organizirali Ex tempore in različne razstave. Trenutno Drab s svojimi gojenci razstavlja po Sloveniji več kot sto del.

Vprašanja otrok so bila predvsem povezana s slikarstvom, med drugim tudi: zakaj se je umetnik odločil za slikanje, koliko časa potrebuje, da nariše eno sliko in zakaj tako rad riše pokrajino... Drab je dejal, da ima rad naravo in se vedno znova z veseljem vrača k njej. Kar nekaj otrok se je zbralo okrog slikarja tudi po pogovoru in mu postavljalo še dodatna vprašanja, npr. kako postaneš član slikarske šole. Anton Drab nam je namignil, da ima občutek, da se mu očitno ni treba bati, da na tem koncu ni zanimanja za likovno umetnost.

Seveda pa je slikar omenil tudi pomembno vez, med starši in otroki ter učitelji:

"Za dobro in uspešno delo mora biti ta povezava trdna. Vsak od njih lahko da veliko in med seboj si lahko vsi zelo pomagajo."

BABICA IN DEDEK PRIPOVEDUJETA

Ker je letos mednarodno leto starejših, so v knjižnici Ivančna Gorica naredili tudi razstavo knjig, ki so povezane s starimi starši in starejšimi. Med drugim so si otroci lahko ogledali knjige: Babica je najmlajša, Pravljice za očeta, Siva miš, ti loviš, zbirko knjig o Heidi in ostale.

S programom, ki so ga predlagali Združeni narodi, se želi poudariti pomen starejših v današnji družbi in potrebo po večjem povezovanju med mladimi in starejšimi. Naraščajočo zavest o tej potrebi ilustrira geslo "Na poti k družbi za vse starosti".

V Sloveniji je prispevek k Mednarodnemu letu starejših in sožitju generacij prispeval projekt "Babica in dedek pripovedujeta", ki s knjigami in branjem vabi "k družbi za vse starosti".

Pionirska knjižnica, enota Knjižnice Otona Župančiča v Ljubljani, Bralna značka Slovenije in Bralno društvo Slovenije so osnovali zbiranko, s katero želijo spodbuditi srečanja starejših in otrok ob branju in pripovedovanju. Na ogled je v ivanški knjižnici.

KOLIKO UČITELJI VPLIVAJO NA BRALNO KULTURO

Učiteljica Jožica Jevnikar je povedala, da program za bralno značko sestavijo učitelji po posvetovanju s knjižničarji, in dodala:

"Predvsem je pomembno, da prisluhnemo tudi otrokom. Mladi ne smejo imeti občutka, da jih v nekaj silimo. Pri oblikovanju programov imajo gotovo tudi oni veliko vlogo. Prav tako potekajo pogovori in posvetovanja s starši".

Bralna kultura pa teče dalje tudi po koncu bralne značke. Zlasti fantje zelo radi berejo pustolovske knjige, deklice kakšno ljubezensko, pravljice pa so pri obojih še kako aktualne. Vsi že berejo samostojno, tako da staršem ni treba več brati, je pa dobrodošla denarnica staršev ob nakupu nove knjige.

NAJRAJE BEREJO PUSTOLOVSKE KNJIGE IN KNJIGE O ŽIVALIH

Matevž Kastelic: "Kar veliko berem. Najraje imam pustolovske knjige. Tam se vedno veliko dogaja. Zlasti so mi bile všeč: Listje za koale, Lessie se vrača, Divji Sam... V knjižnico zelo rad hodim. Knjige za bralno značko so mi bile zelo všeč in sedaj bom bral dalje. Starši mi včasih kupijo kakšno knjigo, ki si jo želim, ampak jih veliko dobim tudi v knjižnici."

Aljaž Celarc: "Rad imam knjige, ki opisujejo živali. So zelo zanimive in tudi sam imam rad živali. Najbolj sta mi bili všeč knjigi Drečček in trije Marsovečki ter Veliki atlas živali. Sedaj berem sam, ko pa sem bil mlajši, so mi veliko brali starši. Preberem eno knjigo na teden. V knjižnico ne hodim veliko, ker imamo doma veliko knjig, saj tudi mami veliko bere."

Nika Škof: "Rada imam živali, ker jih imam tudi sama doma veliko. Zato imam tudi rada knjige, ki opisujejo živali in naravo. Všeč so mi tudi knjige, ki opisujejo nekdanje življenje. Od knjig, ki sem jih prebrala, imam najraje dve: Matilda in mala morska deklica ter Grdi raček. Knjige mi kupujejo tudi starši. Berem pa glede na to, koliko časa imam. Prebrala sem tudi že knjigo, ki je bila debela pet centimetrov."

23. APRIL: MEDNARODNI DAN KNJIGE

Ana Pulko je obiskovalcem četrtekovega srečanja prebrala tudi poslanico, ki je obšla svet v različnih jezikih v obliki plakata, lista in elektronske pošte.

Ibby, Mednarodna zveza za mladinsko književnost, je zaupala pokroviteljstvo letošnjega Mednarodnega dneva knjig za otroke španski sekciji IBBY. Avtor poslanice Moja knjiga, moja ljubezen je pisatelj Miguel Angel Fernandez-Pacheco, ilustrator pa Javier Serrano. Poslanico je v slovenščino prevedel pesnik Boris A. Novak.

Pulkova je še dejala, da bo poslanica dosegla svoj namen s tem, da se jo prebere in se pesmi prisluhne.

KAKO DOBRI BRALCI SO?

Knjižničarka Ana Pulko je dejala: "Uspeh je že to, da se otroci usedejo in se posvetijo branju, ker to zahteva čas. Ob tem doživijo zadovoljstvo, odkrijejo junake, ideje, podobe... In ko izkušnjo nekajkrat ponovijo, dobijo v zameno občutek zadovoljstva, zaradi katerega je vredno brati."

Ob poplavi medijev, računalnikov in ostale tehnologije se zanimanje za knjigo manjša, odrasli prav tako berejo manj, vendar Pulkova pravi:

"Opažam, da je motivacija za branje namenjena le predšolski generaciji, ki zelo rada posluša. Mislim, da pa je mnogo težje navdušiti starejše. Poplava raznih medijev je prav gotovo vplivala na zmanjšanje bralne kulture, vendar je naloga knjižničarjev predvsem spodbuda za vračanje k branju knjig, ne pa vsiljevanje knjige. Ko bereš, moraš brati z ljubeznijo."

Andreja Podlogar

KRKA VABI VSE LJUBITELJE ČOLNARJENJA NA TRADICIONALNI SPUST

V nedeljo, 30. maja, bo že 23. tradicionalni veslaški spust po reki Krki, ki poteka od vasi Krka do Žužemberka. Ta športno-rekreativna prireditev je znana po svoji domačnosti in prijetnem druženju, še posebej, ker ni tekmovalno naravnana, saj je zmagovalac vsak, ki pride do cilja. Poleg glavne prireditve - spusta - bo na stojnicah ob štartu potekala še akcija zbiranja prispevkov za otroška igrala pri športnem igrišču na Krki, in sicer s prodajo piškotov, ki jih bodo spekle domače gospodinje.

Štart spusta bo kot ponavadi ob

11. uri na Krki. Ob normalni višini vode je proga primerna tudi za malo slabše pripravljene veslače, popolnim začetnikom pa organizatorji spust odsvetujejo. Kot vsako leto bo po spustu piknik s podelitvijo priznanj v vasi Krka.

Organizator prireditve - Kajakanu sekcija ŠD Krka - vabi vse občane in ljubitelje veslanja, da se aktivno ali pa vsaj kot obiskovalci in gledalci udeležijo te, za Krko in tudi občino Ivančna Gorica, gotovo pomembne prireditve.

Simon Bregar

ROKOMETAŠI OŠ STIČNA BLIZU POLFINALA DRŽAVNEGA PRVENSTVA

Starejši dečki OŠ Stična so 23. 3. 1999 nastopili v svoji domači telovadnici na enem od četrtfinalnih turnirjev za državno prvenstvo v roketu. Čeprav so obe tekmi izgubili, pa so zapustili zelo dober vtis, in prav lahko bi se zgodilo, da bi obe tekmi zmagali in se zagotovo uvrstili na polfinalni turnir državnega prvenstva. Vendar tisti, ki se ukvarjamo s športom, vemo, da je žoga okrogla in se včasih tudi ne zavrti v zaželeno smer.

Na turnirju so sicer nastopile 4 ekipe: OŠ Ivana Groharja iz Škofje Loke, OŠ Vojke Šmuc iz Izole, OŠ Danila Lokarja iz Ajdovščine in domača ekipa.

Rezultati:

OŠ Ivana Groharja : OŠ Stična 16 : 13 (7 : 8)
OŠ Vojke Šmuc : OŠ Danila Lokarja 21 : 20
OŠ Ivana Groharja : OŠ Danila Lokarja 23 : 11
OŠ Vojke Šmuc : OŠ Stična 25 : 25 (24 : 24 , 20 : 20 , 12 : 9)

Lestvica:

1. OŠ Ivana Groharja Škofja Loka
2. OŠ Vojke Šmuc iz Izole
3. OŠ Stična Ivančna Gorica
4. OŠ Danila Lokarja Ajdovščina

Za ekipo iz OŠ Stična so nastopili: vratarja Aleš Groznik in Mitja Pevc, kapetan Jože Petek (12 golov), Jure Ceglar (7 golov), Luka Strnad (5 golov), Gregor Pelc (7 golov), Franci Markovič (2 gola), Nejc Rokavec, Rok Zupančič, Andrej Podobnik, Sašo Vozel, Rok Verbič, Tomaž Todorovski, Jure Marinčič in Miha Pekolj. Ekipo je vodil prof. Marjan Potokar.

Tekmovanje je bilo dobro obiskano, saj si je tekme ogledalo okrog 500 gledalcev, ki so z zanimanjem spremljali predvsem boje domače ekipe. Potekalo je brez zapletov. Na začetku je vse prisotne pozdravila ravnateljica OŠ Stična, ga. Marinka Piškur, na koncu pa se je glavni organizator Marjan Potokar še posebej potrudil in ekipam ob pokalih in diplomah za vsa štiri mesta podelil še rokometne žoge. Prvouvrščeni ekipi sta se uvrstili v polfinale državnega prvenstva.

Tekme sta dobro sodila Janez Boljka in Roman Tratar.

Simon Bregar

S KOLESOM PO TREH OBČINAH

Promocija za občine in razvedrilo za bolj pa tudi manj
profesionalne kolesarje

V soboto, 8. maja so Grosupeljčani najprej pozdravili kolesarje na V. kraljevski etapi Po Sloveniji, nato pa je sledil maraton »Treh občin«. In sicer so se maratona po občinah Grosuplje, Ivančna Gorica in Dobropolje udeležili kolesarji iz domačih in drugih slovenskih klubov, krajšega Družinskega maratona pa so se udeležili predvsem domačini. Organizatorji dela profesionalne dirke in občinskih maratonov je bila Zveza športnih organizacij Grosuplje, ki je sestavljena iz predstavnikov vseh treh občin.

Start kraljevske etape in maratonov je bil na avtobusni postaji v Grosupljem. Dolžina proge rekreativnega maratona je znašala

cca 70 kilometrov. Kolesarji so se iz Grosuplje podali na pot proti Velikemu Mlačevu, dalje v Račno in skozi Čušperk. V občino Dobropolje so se zapeljali pri Zdenski vasi in naprej v Predstruge, Videm, nazaj v Zdensko vas in Hočevje, kjer so jih že pozdravili prebivalci občine Ivančna Gorica. Pot je vodila mimo idilične Krke, Jurčičeve Muljave, Ivančne Gorice, preko Stične v Griže, mimo srednjeveške Višnje Gore, Peščenika in sledil je zadnji del maratona zopet v občini Grosuplje in sicer s strani Velika Loka, skozi Žalna na Veliko Mlačvo in proti cilju pred avtobusno postajo v centru občine. Za družine in manj pripravljene je bil

ŠOLSKA ODBOJKA SE JE ZAKLJUČILA Z MEDOBČINSKIMI TEKMOVANJI

Medobčinska prvenstva so v odbojki organizirana tako, da na njih nastopita po dve najboljši ekipi iz občine Grosuplje ter dve najboljši iz občine Ivančna Gorica. OŠ Dobropolje eno leto nastopa na občinskih prvenstvih občine Grosuplje, drugo leto pa na občinskih prvenstvih občine Ivančna Gorica. Če se uspe na teh uvrstiti med najboljši dve ekipi, nastopi tudi ona na medobčinskem tekmovanju.

Tudi letos so bila vsa štiri tekmovanja zanimiva. Gremo kar po vrsti, od starejših do mlajših:

Medobčinsko prvenstvo za st. deklice je bilo 4. marca v Šmarju-Sapu. Udeležile pa so se ga samo 3 ekipe, ker OŠ iz Šentvida pri Stični iz objektivnih razlogov ni mogla priti na tekmovanje. Rezultati:

Šmarje-Sap : Stična 2 : 0
Stična : Brinje 0 : 2
Brinje : Šmarje-Sap 2 : 1

Vrstni red:

1. OŠ Brinje Grosuplje
2. OŠ Šmarje Sap
3. OŠ Stična Ivančna Gorica

Medobčinsko prvenstvo za starejše fante je bilo 2. marca, tudi v Šmarju-Sapu. Rezultati:

Polfinala:
Šmarje-Sap : Šentvid 2 : 0
Stična : Brinje 0 : 2

Za 3. mesto : Šentvid : Stična 2 : 0
Za 1. mesto : Šmarje-Sap : Brinje 2 : 1

Vrstni red:

1. OŠ Šmarje-Sap
2. OŠ Brinje Grosuplje
3. OŠ Šentvid pri Stični
4. OŠ Stična Ivančna Gorica

Medobčinsko prvenstvo za mlajše deklice je bilo 23. marca v Šentvidu pri Stični. Rezultati:

Polfinala:

Šentvid : Brinje 2 : 0
Stična : Šmarje 0 : 2

Za 3. mesto : Stična : Brinje 0 : 2
Za 1. mesto : Šentvid : Šmarje 2 : 0

Vrstni red:

1. OŠ Šentvid pri Stični
2. OŠ Šmarje-Sap
3. OŠ Brinje Grosuplje
4. OŠ Stična Ivančna Gorica

Za medobčinske prvakine iz Šentvida so igrale: Urška Krištof, Barbara Štajnar, Barbara Adamlje, Tina Mandelj, Živa Kastelic, Dušanka Krese, Andreja Črnič, Silva Piškur, Maja Golf, Ksenija Plankar, Anja Trnovšek, Tanja Zupančič in Nataša Golf. Ekipo je vodila ga. Karla Oven.

Medobčinsko prvenstvo za mlajše dečke pa je bilo 24. marca v Grosuplju. Rezultati:

Polfinala:

Brinje : Stična 1 : 2
Šentvid : Šmarje 0 : 2

Za 3. mesto :
Brinje : Šentvid 2 : 1
Za 1. mesto :
Stična : Šmarje 0 : 2

Vrstni red:

1. OŠ Šmarje-Sap
2. OŠ Stična Ivančna Gorica
3. OŠ Brinje Grosuplje
4. OŠ Šentvid pri Stični

Simon Bregar

Košarkarska ekipa Mizarstvo Tomažič brez poraza po prvem delu

Po spomladanskem delu občinske košarkarske lige v "trojkah" je več ali manj po pričakovanju najboljša ekipa Mizarstva Tomažič oz. nekdanji Kremenčkovi. Premagali so vseh osem nasprotnikov in

prepričljivo vodijo pred jesenskim delom. Tako so na najboljši poti, da prvič osvojijo naslov občinskega prvaka, ki se jim je do sedaj spretno izmikalo. Za Mizarstvo Tomažič igrajo: Janez Erčulj, Tomaž Tomažič,

Klemen Baranašič, Jože Baranašič, Matic Erčulj, Bojan Kuhelj, Davor Belamarič in Igor Kokotec. Lestvica po spomladanskem delu izgleda takole:

1. Mizarstvo Tomažič	8	tekem	8	zmag,	0	porazov,	16	točk,	razlika v koših	168 : 120	+ 48
2. Slemenice	8		6		2		14			155 : 135	+ 20
3. Gradnja Šentvid	8		5		3		13			145 : 144	+ 1
4. Gostilna Na Klančku	8		4		4		12			149 : 144	+ 5
5. Studenek	8		4		4		12			132 : 137	- 5
6. Šentviški biki	8		4		4		12			127 : 138	- 11
7. Muljava	8		1		7		9			104 : 147	- 43
8. Podgane	8		1		7		5 (4 neod. tekme)			66 : 89	- 23

Simon Bregar

organiziran »Družinski maraton« na relaciji Grosuplje-Videm-Grosuplje, ki je bil dolg cca 30 km, vendar je bil kljub nezahtevni progi slabo obiskan. Na poti so organizatorji poskrbeli za okrepčevalnice na Vidmu in v Ivančni Gorici. Vseskozi je bila maratoncec za petami tudi zdravniška pomoč in policijsko spremstvo za varnost.

Organizatorji so na cilju udeležencem maratonov razdelili priznanja in poskrbeli, da želodci po napornih poti niso ostali prazni.

Andreja Podlogar

Foto: Spust po višnjanskem srednjeveškem mestnem jedru je bil po napornem vzponu zelo dobrodošel.

KONČAN REDNI DEL ROKOMETNIH TEKMOVANJ

Članska ekipa rokometnega kluba SVIŠ je v rednem delu prvenstva osvojila tretje mesto.

Lestvica:

1. Nova Gorica	20	16	1	3	603 : 418	33
2. Grča Kočevje	20	16	0	4	580 : 435	32
3. SVIŠ	20	14	2	4	549 : 465	30
4. Mitol Sežana	20	13	2	5	509 : 441	27 (-1)
5. Jestvina Koper	20	12	1	7	438 : 409	25
6. Sava Kranj	20	10	1	9	537 : 528	21
7. Mokerc - Ig	20	9	1	10	473 : 495	19
8. Ajdovščina	20	5	1	14	394 : 530	11
9. Radovljica	20	5	0	15	471 : 551	10
10. Črnomelj	20	4	1	15	453 : 509	9
11. Alples - Železniki	20	1	0	19	338 : 564	2

S tretjim mestom je lanska uvrstitev (do sedaj najboljša) izenačena. S tem pa tekmovalje še ni končano. Na vrsti sta polfinalna obračuna:

- Grča Kočevje : SVIŠ in
- Nova Gorica : Mitol Sežana.

Zelo uspešne, tako kot že zadnjih nekaj sezon, so tudi mlajše selekcije.

Starejši dečki in mlajši dečki A so se uvrstili po končanem ligaškem delu v polfinale Državnega prvenstva. Uspeh je še toliko večji, ker sta si ga obe ekipi priborili v neposrednem boju z do sedaj za nas redko premagljivo ekipo Ribnice.

Zmagi sta za naš klub novi mejnik v delu z mladimi. Zaradi tega tudi objavljamo oba rezultata.

Starejši dečki SVIŠ : Ribnica 28 : 20 in

Mlajši dečki A (igralci, ki po starosti sodijo v 6. razred) SVIŠ : Ribnica 22 : 15.

Za nameček smo obe zmagi dosegli na isti dan – 27. marca.

Vse tri ekipe, ki so še ostale v igri za napredovanje, pa si želijo še več. Spodaj podpisani se pridružujem njihovim željam.

Za RK SVIŠ, Marjan Potokar

MLADINSKA EKIPA SVIŠ-a ZOPET V PRAGI

Že tretjo sezono zapored se je mladinska ekipa odpravila na tradicionalni velikonočni rokometni turnir v Prago. Na tem velikem mednarodnem tekmovalju je sodelovalo kar 269 ekip iz 22 držav. V mladinski kategoriji pa je sodelovalo 34 ekip iz 13 držav. Tekmovali smo v 4. skupini, v kateri je bilo 7 ekip. Za mladinsko ekipo SVIŠ-a no nastopili: vratar Stane Zupančič, Ožbej Bagi (3), Gregor Tadin (1), Janez Zupančič (13), Martin Arko (7), Luka Drole (16), Gregor Gorenčič (3), Tomaž Zelko (6) in Primož Duša (1). Ekipo je vodil trener Marjan Potokar. Z nami pa je bil tudi sponzor in poročevalec Andrej Zelko ter vodja ekipe Igor Kokotec.

Rezultati tekem:

- RK SVIŠ : Gyongyosi DSE (Madžarska) /18 : 11/ 11: 4/
- RK SVIŠ : Sokol Vršovice (Češka) /15 : 6/ 9 : 5/
- RK SVIŠ : Stahl Eisenhuttenstadt (Nemčija) /12 : 7/ 7 : 1/
- RK SVIŠ : Fatra Napajedla (Češka) /6 : 0/ b.b.
- RK SVIŠ : Adip Nachod (Češka) /8 : 10/ 4 : 5/
- RK SVIŠ : Amager SK 1 (Danska) /5 : 14/ 3 : 7/

Letos se nas je držala smola. Že takoj prvi dan se je poškodovalec kapetan in eden najboljših igralcev Janez Zupančič. Da bi bila mera polna, jo je nato skupil še Martin Arko.

Ekipa SVIŠ-a je v svoji skupini dosegla 3. mesto, skupaj pa se je uvrstila med 11. in 15. mestom.

Kljub slabšemu rezultatu, kot smo ga pričakovali, pa zavzeto vadimo naprej in se veselimo naslednjih podobnih nastopov.

Tanja Zelko

NK IVANČNA GORICA SUVERENO PROTI 2. SNL

Člani NK Ivančna Gorica tudi v spomladanskem delu 3. slovenske nogometne lige – center nadaljujejo s serijo odličnih rezultatov, tako da so v 20 krogih vsega enkrat remizirali in enkrat izgubili. Do konca je še 6 krogov, za napredovanje v višjo ligo pa ob 100 % izkupičku najhujših zasledovalcev potrebujejo le še eno zmago.

V spomladanskem delu so igrali takole :

Ivančna Gorica : Litija 1:0, Casino Bled 4 : 2, Sava 5 : 0, Termit Moravče 3 : 0, Britof 2 : 0, Kolpa 2 : 3, Makor-trade Dob 3 : 2

Lestvica po 20. krogu :

1. Ivančna Gorica	20 tekem,	18 zmag,	1 remi,	1 poraz,	razl. v golih	70 : 20,	točk : 55
2. Kolpa	20	11	6	3		54 : 25	39
3. Svoboda	20	12	3	5		61 : 40	39
4. Belinka	20	8	8	4		34 : 22	32
5. Arne-tabor 69	20	9	4	7		40 : 31	31
6. Makor-trade Dob	20	9	3	8		38 : 41	30
7. Cockta Kresnice	20	7	7	6		21 : 32	28
8. Casino Bled	20	8	2	10		36 : 44	26
9. Hramgor. Komenda	20	6	5	9		29 : 37	23
10. Litija	20	5	5	10		29 : 37	20
11. Zarica	20	4	6	10		28 : 46	18
12. Britof	20	4	5	11		17 : 33	17
13. Sava (- 1)	20	4	4	12		34 : 57	15
14. Termit Moravče	20	4	3	13		18 : 44	15

Omeniti še velja, da se dobro držijo tudi mlajše selekcije, ki tekmujejo v ljubljanskih medobčinskih nogometnih ligah. Mladinci so v drugi ligi po 12 krogih na 1. mestu (7 ekip), starejši dečki so po 14 krogih v prvi ligi na 8. mestu (12 ekip), le mlajšim dečkom gre nekoliko slabše, saj po 14. krogih zasedajo zadnje mesto, vendar ne gre pozabiti, da igrajo v 1. ligi medobčinske nogometne zveze Ljubljana, kjer je konkurenca zelo močna.

Simon Bregar

ZAČETEK LETA DOBER, BO KONEC ŠE BOLJŠI?

Letošnje leto se je za karateiste KK Ivančna Gorica začelo zelo delovno, saj so bila v zadnjih dveh mesecih kar štiri tekmovalja, med njimi tudi tradicionalno Sankukai karate tekmovalje v Ivančni Gorici.

Konec februarja smo se v borbah in katah pomerili v Komendi. Z uvrstitvami smo bili več kot zadovoljni. Najprej smo se veselili uspeha naših najmlajših z Davidom Čožem na čelu, ki je stal na najvišji stopnički. Primož Kastelic je na koncu zaradi premočnega kontakta zasedel 3. do 4. mesto. Mitja Glavan do te tekme še ni prišel domov z dvema odličjema v rokah. Tako v ippon kumiteju (borbena tehnika) kot tudi v borbah (člani, zeleni pasovi) je zasedel 2. mesto. V isti kategoriji se je boril Matej Špindler in v finalni borbi uspel premagati klubskega kolega. Vpisal se je med zmagovalce. Ženske so se v absolutni kategoriji pomerile v katah. Z mojstrsko kato se je Vesna Kralj uvrstila na 3. mesto.

21. marec je bil težko pričakovani dan. Tekmovalje v Ivančni Gorici se je začelo ob tretji uri popoldan. Tako kot vsako leto je bila tribuna polna do zadnjega kotička. Tekmovalje je odprl župan Jernej Lampret, Stiška godba pa je uvodni del popestrila z glasbo. Najprej so nam zaigrali

Zdravljico, nato pa še nekaj svojih pesmi. Vzdušje je bilo izredno. Podelili smo posebne zahvale ravnateljici SŠ Josipa Jurčiča, ga. Mileni Vrenčur, direktorju radia Zeleni val, g. Borisu Peterki, našemu županu Jerneju Lampretu ter stiški godbi.

Med posameznimi finalnimi borbami so domači karateisti predstavili svoje atraktivne demonstracije. Ogledali smo si skupinsko demonstracijo vseh pionirjev, veliko samoo- bramb ter drugih karate tehnik. Na koncu nam je ostal še najtežje pričakovani tel tekmovalje (predvsem za tekmovalce) – podelitev unikatnih pokalov, diplom in praktičnih nagrad. Pa poglejmo, koliko pokalov je ostalo v domačem klubu:

Ippon kumite: Zlato Kristan, modri pas – 1. mesto.
Borbe člani, zeleni pasovi: Marko Fortuna in Matej Špindler – 3. do 4. mesto.
Borbe člani, rumeni in oranžni pasovi:
Janko Kastelic – 1. mesto
Robert Berginc – 2. mesto
brata Boštjan in Klemen Zaletel – 3. do 4. mesto.
Ženske borbe, lahka kategorija:
Vesna Kralj – 1. mesto.

Vsem sponzorjem se za pomoč pri organizaciji iskreno zahvaljujemo.

Takoj naslednjo nedeljo je v Domžalah potekalo posebno Sankukai tekmovalje za vse pionirje. Namen tovrstnih tekmovalj je uvajanje najmlajših v športno borbo in temu primerno so bila zaostrena tudi sodniška pravila. Ivanški pionirji so bili dobro pripravljeni na borbe, saj so se med seboj večkrat pomerili pred sodniki že v klubu na treningih. Okrog 200 tekmovalcev je bilo razvrščenih v kategorije po letih, pasovih in teži. Uvrstitve pa so bile take:

Beli pasovi, lahka kategorija: Jernej Marinčič – 2. mesto.
Rumeni pasovi, lahka kategorija: Dejan Mandič – 5. – 8. mesto.
Rumeni pasovi, težka kategorija: Matic Glavan – 1. mesto.
Deklice kate do 12 let:
Urška Kokelj – 2. mesto
Maja Radoš – 5. mesto.

Nekoliko manj uspešno je bilo tekmovalje v Kočevju, čeprav domov nismo šli praznih rok. Pionirčkom se tokrat v zelo močni konkurenci ni uspelo prebiti v finale. Vesna Kralj se je v katah zadovoljila s 3. mestom, Mitja Glavan pa je v članskih borbah (zeleni pasovi) osvojil 2. mesto.

Vesna Kralj

... za šport in prosti čas!

trgovina OLIMPIC - ŠPORT, Kolodvorska 2, Grosuplje, tel: 772 336

DRUŠTVO LJUBITELJEV STARIH VOZIL
OLD TIMER CLUB ŠKOFLJICA
1291 ŠKOFLJICA, ŠMARSKA CESTA 3, TEL.: 061/667-546 (+386) 61 666 007, FAX: 061/ 666-130

Društvo ljubiteljev starih vozil bo na Škofljici priredilo IV. vseslovensko srečanje ljubiteljev starih vozil, ki naj bi potekalo v soboto, 22. maja 1999. V okviru srečanja nas bo turistična vožnja popeljala tudi po Dolenjski – iz Škofljice preko Grosuplje, Višnje Gore in Ivančne Gorice do Stične, kjer naj bi na parkirnem prostoru pri samostanu imeli prvi postanek, in sicer od 11.45 do 13. ure.

Vožnja se bo nato nadaljevala preko Ivančne Gorice, Krke, Hočevja do Kompolj, kjer naj bi bil drugi postanek. Po krajšem postanku pa preko Vidma, Rašice in Turjaka nazaj na Škofljico.

*Privoščim mir ti večni na dnu jame;
da pa tako si zgodaj moral umreti,
predragi moj, in nas pustiti same,
to tožil bom, dokler mi bo živeti.*

ZAHVALA

Ob mnogo prezgodnji smrti našega dragega moža, atija in dedka

IVANA KAVČIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se mu poklonili v slovo, ga pospremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in sveče ter nam izrazili pisno in ustno sožalje.

Zahvaljujemo se sodelavcem Reševalne postaje Ljubljana, še posebej g. Finku za toplino iskrenih poslovnih besed. Iskrena hvala članom ZŠAM Ivančna Gorica za častno spremstvo ob pogrebnem obredu ter govorniku za poslovlne besede. Prisrčna hvala gospodu župniku Jožetu Koželju za pogrebni obred in pevcem za zapete pesmi. Hvala družini Perpar.

Žalujoči vsi njegovi

*Življenje težko si imela,
bolezen vdano si sprejela,
rada si nas vse imela.
Ko prišel je čas pomladnih dni,
zaprla trudne si oči.*

ZAHVALA

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 93. letu starosti za vedno zapustila naša dobra mama

FRANČIŠKA ZUPANČIČ

s Kamnega Brda nad Višnjo Goro.

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, molitev, cvetje, za darovane maše in sveče ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Lepa hvala tudi g. župniku za obiske na domu v času njene bolezni in za lepo opravljen obred.

Iskrena hvala vsem!

Vsi njeni

*Ljubil si družino, delo, polje in gore,
vendar ti cesta mnogo prerano,
tam daleč, je vzela moči in srce.*

ZAHVALA

Ob tragični in boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, strica, svaka in zeta

JANEZA MANDLJA

z Rdečega Kala 15

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom prijateljem, sosedom in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, za podarjeno cvetje in sveče ter za številno spremstvo na njegovi zadnji poti.

Posebej se zahvaljujemo za pomoč pri prevozu žare iz Francije v domači kraj direktorju Branku Matjašu in sodelavcem podjetja EUROTEK d.o.o. z Biča, Transport Matjaš s.p. z Biča. Zahvaljujemo se tudi podjetjem RENAULT S.L.I Novo mesto, REVOZ d.d. Novo mesto, CLUB FRANCO SLOVENE in TROYES S.T.E. iz Francije za vence in ikebane. Zahvaljujemo se mešanemu pevskemu zboru iz Velikega Gabra in moškemu pevskemu zboru iz Šentvid pri Stični za lepo zapete pesmi. Posebej se zahvaljujemo gospodu župniku Jožetu Koželju za lepo opravljeno in darovano poslovlno mašo, ter sosedi Anici Grobovšek za pomoč in dobroto.

Hvala vsem, ki ste ga imeli radi, ga spoštovali in nam v dneh slovesa namenili lepo misel in tolažilno besedo.

Žalujoči: žena Albina, sinova Branko in Dejan, sestra Jožica z družino, svaka Vinko in Igor z družino, ter tast in tašča Goršak.

GOVORI SE

Govori se, ali bolje, ljudje na veliko ugibajo, zakaj župan pol leta po volitvah ni predlagal niti enega kandidata za podžupana.

Vsakdo ima svojo verzijo in skoraj se že sklepajo stave. Mi pa bomo počakali na pravo, županovo verzijo.

GOVORI SE

Tradicija kurjenja kresov pred 1. majem se je skoraj povsod obdržala. Je pa napredovala ekološka zavest ljudi, tako da skoraj povsod kurijo le lesene odpadke.

So pa tudi izjeme. Na enem od kresovanj so na ogenj metali tudi stare gume.

Govori se, da je bil glavni pobudnik za takšno kresovanje sam policijski inšpektor. Da o njegovem spodbujanju metanja petard niti ne govorimo.

MALI OGLAS

Našli so zlato zapestnico s ploščico. Lastnik naj pokliče telefonsko številko 778-380.

POGREBNE STORITVE oprema in prevoz

Janez Perpar

Zaboršt 16, Šentvid pri Stični

Telefon: 061/785-113

Mobitel: 0609/647-380

GSM: 041/785-113

- pogrebna oprema in material po izbiri, tudi za upepelitev
- vse vrste prevozov
- prevozi pogrebov
- organizacija pogrebov in pogrebcev
- urejanje dokumentacije
- ureditev povračila pogrebnih stroškov (ZZSZ)
- urejanje in postavitve mrliškega odra in sobe na domu
- izkop jame
- dostava cvetja, dogovor s pevci in izvajalcem Tišine

- Posredovanje in svetovanje pri prodaji, nakupu ali najemu nepremičnin.
- Urejanje prenosov lastništva oz. vpisov v zemljiško knjigo.
- Priprava pogodb in predpogodb.
- Pomoč pri vlogah in zahtevkih.

Poslujemo z licenco.

Delovni čas:

ponedeljek, četrtek:	torek	9 - 14
delo na terenu	sreda	9 - 16
	petek	7 - 13

Lahko nas obiščete ali naročite po telefonu 765660, faxu 765665, GSM 041/405258

Gostišče

Rjavelj

Ljubljanska c. 38,
Ivančna Gorica
tel.: 061 777-110, 041 777-110

Vabimo vas, da nas obiščete v novo odprti gostilni in poskusite naše dobrote z jedilnega lista, kot so: goveji in lososov carpaccio, paradižnik z mozzarello, jelenova salama z mešanimi gobicami, ocvrta gorgonzola, melancani, šampinjoni, zrezki (z zelenim poprom, s tartufi, po mehiško, z gobicami...), črni sipini rezanci, sladice (gibanice, tiramisu, sadna torta, palačinke ...).

Dnevno nudimo tudi malice in kosila.

Seveda pa še vedno nudimo tudi pizze, ki smo jih popestrili in povečali!
Za skupine pripravimo različne pojedine in HLADNO-TOPLI SAMOPOSTREŽNI BIFE!

Obiščete nas lahko vsak dan od 10. do 23. ure. Če želite priti z večjo družbo, praznovati rojstni dan, povabiti poslovne partnerje na hladno-topli bife, vam priporočamo, da si prostor vnaprej rezervirate po telefonu.

SIVA STRAN

1901 — 1902 — 1903
1910 — 1904
1909 — 1905
1908 — 1907 — 1906

*Ljudje z začetka
našega stoletja*

Francka Hočevar - Adamova mama

Malo pred Ambrusom zavijem v desno, speljem nekaj ovinkov med kraškimi njivami in že stojim pred Adamovo hišo na Kalu. Ozrem se na okna in na enem od njih opazim dobrodošen obrazek, radovedno zroč na dvorišče. Precej vem, da je to Adamova mama Francka - mi jo je že prej dobro opisala njena mlajša sestra Lojzka iz Les. Nekaj trenutkov počakam in že dobim prijazno povabilo v hišo. Tja me pospremi Franckin najmlajši sin Henrik.

V hiši, sredi izbe, sem se srečal z drobno ženo, zvedavih oči in živahnih kretanj, kakršnih težko najdemo med devetdesetletniki. "Sem kar vedela, da je nov človek pred hišo," mi je povedala, "je drugače brenčalo kot takrat, ko se naši pripeljejo". To mi je bilo zanesljivo znamenje, da ženi čutila in razum še dobro služijo.

Potem sva s Francko sedla za veliko mizo in začela prelistavati debelo knjigo, ki jo piše njeno življenje leto in pol več kot devet desetletij. Na prvem listu je zaznamovan datum 16. november 1907 - tedaj je naša slavljenka zagledala luč

sveta. Bilo je to pri Perkovich na Kalu pri Ambrusu. Tiste čase so ljudje veliko hodili za zaslužkom v Ameriko. Tudi Perkov oče Lovrenc so šli dvakrat tja. Prvič, bilo je še pred vojaščino in pred ženitvijo, so zaslužili za štiri otroke. Drugič, ob boljšem zaslužku, pa se je po vrnitvi rodilo še pet potomcev. Francka je bila najstarejša iz prve serije Lovrenčevih otrok.

Ko so oče drugič odhajali čez Veliko lužo, so hiteli, da so ušli mobilizaciji in se izognili prvi svetovni vojski. Tedaj je imela sedem let in se dobro spominja, kako je očeta čez noč zmanjkalo. Kmalu po očetovem begu je Francka postala ambruška šolarka in glavna pastirica pri hiši. Tako rada bi zjutraj še malo poležala, a je morala še pred šolo napasti živino. Največkrat so jo s slamnatega ležišča dvignili kriki drugih pastirjev z vasi, ko so gnali mimo hiše.

Po dobrih štirih letih so se oče vrnili iz Amerike in prinesli denarjev. Nekega večera je stopil v hišo sosedov sin, Adamov Nace, in očeta kar naravnost vprašal za najstarejšo hčer. Oče so najprej malo brundali, da je še premlada - imela je šele dobrih šestnajst let - potem pa pristali, ko je tudi Francka prikimala, da je "kontent".

Pri Adamovich na Kalu, kamor je Francka prišla za "tamlado", je bilo toliko ljudi v hiši, "da nisi imel kam stopiti". Tedaj že pokojni Adamov ata so bili namreč trikrat poročeni, kar je dalo tri sorte otrok v hišo in še mlada vdova, Franckina tašča, je bila ondi. Nadvse pisano družino v hiši sta Francka in Nace še pomnožila z

enajstimi otroki. Zdaj si pa mislite, kakšen živčav je bil takrat pri Adamovich. Pa so se kljub temu dobro razumeli. Tako je bilo, kot pravi pregovor: "Pohlevnih ovčic gre veliko tudi v majhen hlev."

Tako kot spomladi zacveti jablana in jeseni odpadejo z nje zreli plodovi, se je osula tudi Adamova družina. Najprej se je razšel prejšnji Adamov rod, potem pa je načelo tudi Franckino vejo. Dobri mož Nace se je poslovil pred dobrimi dvajsetimi leti, še prej pa je kruta druga svetovna vojna vzela njenega najstarejšega sina. Postopoma so, išoč kruha, odhajali tudi drugi otroci, da ji je nazadnje ostal le še najmlajši sin Henček. Kar ne more ga prehaliti, kako je dober zanj. Le to mu zameri, da se ni oženil in nadaljeval starega Adamovega rodu na Kalu.

Francka pravi, da starostne tegobe še niso prehude, zato marsikaj posrtori v hiši in okoli nje. Ko je letos v marcu grabila na vrtu, je pod listjem odkrila zvončke in druge rožice. Zelo se jih je razveselila, saj so ji naznanili pomlad in tople dni. "Vedno moraš nekaj pričakovati, če ne, je življenje prazno. Največja uteha za prestano trpljenje pa je pričakovanje božjega plačila, ki bo tudi enkrat prišlo," pravi naša slavljenka.

Seveda bo prišlo tudi to plačilo, vendar še ne tako hitro. Do tedaj pa Francki želimo še veliko rožic na vrtu in najdenih lešnikov, pa obiskov njenih najdražjih. Tudi Klasje bo prišlo, ko bo dozorelo. Nasvidenje!

LS

BRALCI NAM PIŠEJO

V slabem poldesetletju izhajanja našega časnika je prišlo na uredništvo že lepo število pisem. Nekaj jih je prispelo neposredno na moje ime. Ta pisanja sem še posebej skrbno prebral in mnogokdaj tudi upošteval, kar je bilo ondi zapisano. Vsebinsa vseh pisem, brez izjeme, so bile "takove štalte", da so mi dajale novega poleta pri delu. Zanimivo je, da so bili pisci pisanih odmevov povečini doma izven meja naše občine, vendar na ta ali oni način povezani z našimi kraji. Med najzvestejše vzpostavljalce takih stikov moram na prvem mestu omeniti Mihaela Prijatelja iz Maribora. Gospod Mihael ni Prijatelj samo po priimku, temveč tudi resnični prijatelj rodne Dolenjske in dober poznavalec njene etnološke dediščine. Zvestemu bralcu našega časnika, gospodu Mihaelu Prijatelju, in vsem, ki ste se mi v preteklih letih oglašali, se ob tej priliki lepo zahvaljujem. Oglasite se še. Ste prijazno vabljeni.

Leopold Sever

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

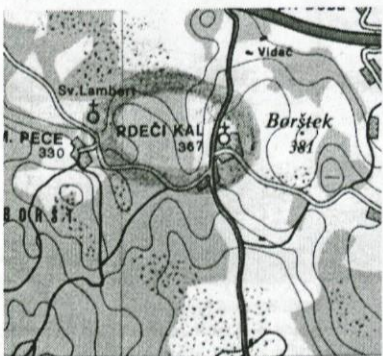

Na sliki je posoda, narejena iz slame in viter. Dandanašnji jo že redko vidimo, včasih pa bi si težko zamislili življenje brez nje. Meni je ostala v lepem spominu, ker sem jo vrsto let nastavljal svetemu Miklavžu in parkeljnu. Kdor ve za njeno ime, naj ga sporoči. Glavna nagrada bo pehar krljev. Dostava na dom.

LS

ZANIMIVA KRAJEVNA IN LEDINSKA IMENA

RDEČI KAL

Enkrat smo v našem koticu že imeli Kal. Tistikrat je bil Farški. Pa sem si dejal: "Polde, ni pametno, da omenjaš samo eno stran, se boš revolucionarjem zameril." Evo, popravljam pristranost - pišem o Rdečem Kalu.

Obe imeni seveda nimata kaj dosti povezave z ideologijo, vsaj Rdeči ne. Vas Rdeči Kal leži nekaj kilometrov južno od farnega središča v Šentvidu. Izvor imena tokrat res ni bilo težko razvozlati. Sredi vasi je namreč luža - kal, okoli nje pa vse rdeče; rdeča zemlja, rdeča cerkev in rdeči ljudje. Slednji še posebej, če so jezni in kadar ga spišejo kak kozarček. Menda imajo najrajši rdečega. Zvedel sem tudi, da kanijo vaščani v kratkem svojo cerkev prebarvati z drugačno barvo. Bojda bomo potem hitreje prišli v Evropo.

Zanimiva je tudi teorija, da so na Rdečem Kalu nekoč živeli Indijanci, ki so se kasneje preselili v Ameriko. Hmm, res zanimivo.

LS

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.500 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejemajo vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglas se šteje med materialne stroške.

KOMERCIALNI OGLAS
cela stran 96.000, polovica strani 60.200, četrtina strani 30.600, osmina strani 23.100, šestnajstina strani 13.300

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtino, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

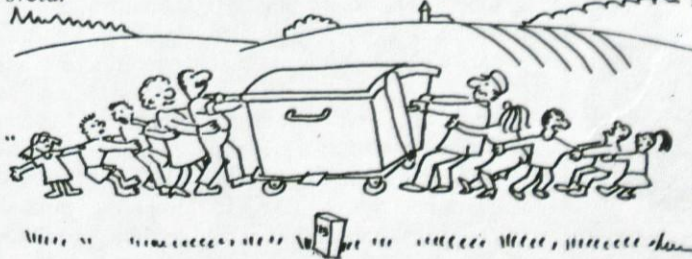
Velikost cca 50 cm2 3.000 SIT. Cene veljajo do konca leta 1998. V cene ni vračunano oblikovanje in 6,5% prometni davek. P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

ČRNELSKE ZDRAHE

Na Črnelem je bilo vse več smeti, pa so vrli komunalci pripeljali zabojnike: dva na Malo in dva na Veliko Črnelo. Tako se jim je zdelo prav in pošteno. Nekaj časa je bil mir, potem pa so začeli Velikočrnelci zavistno pogledovati proti sosednji vasi in brundati: "Lejte, Maločrnelcev je manj kot nas, pa imajo prav toliko smetnjakov kot mi. Dajmo, vzemimo jim enega." Zbrali so se in pod okriljem noči pricijazili smetnjak v svojo vas. Maločrnelci pa v zrak in po svetu pravice iskat. Mnogo vrat so že odprli, a je vse zaman, čeprav so prepričani, da je pravica na njihovi strani. "Saj bi ga šli sami iskat," pravijo, "a kaj, ko bi nam ga kmalu spet sunili, jih dobro poznamo."

Ko se bo Maločrnelcem vendarle izkazala pravica, ki jim gre, bi bilo najbolje, če bi svoja dva smetnjaka privezali na verigo, kot so svoj čas Višnjani polža, drugače ju bodo težko obvarovali pred vztrajnimi sosedi.

Bog daj, da bi se vse skupaj mirno razšlo, saj je že dovolj drugih vojska po svetu.

LS

"Hodil po zemlji "SEVERNA"

sem naši ..."

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

ZA DOBRO VOLJO

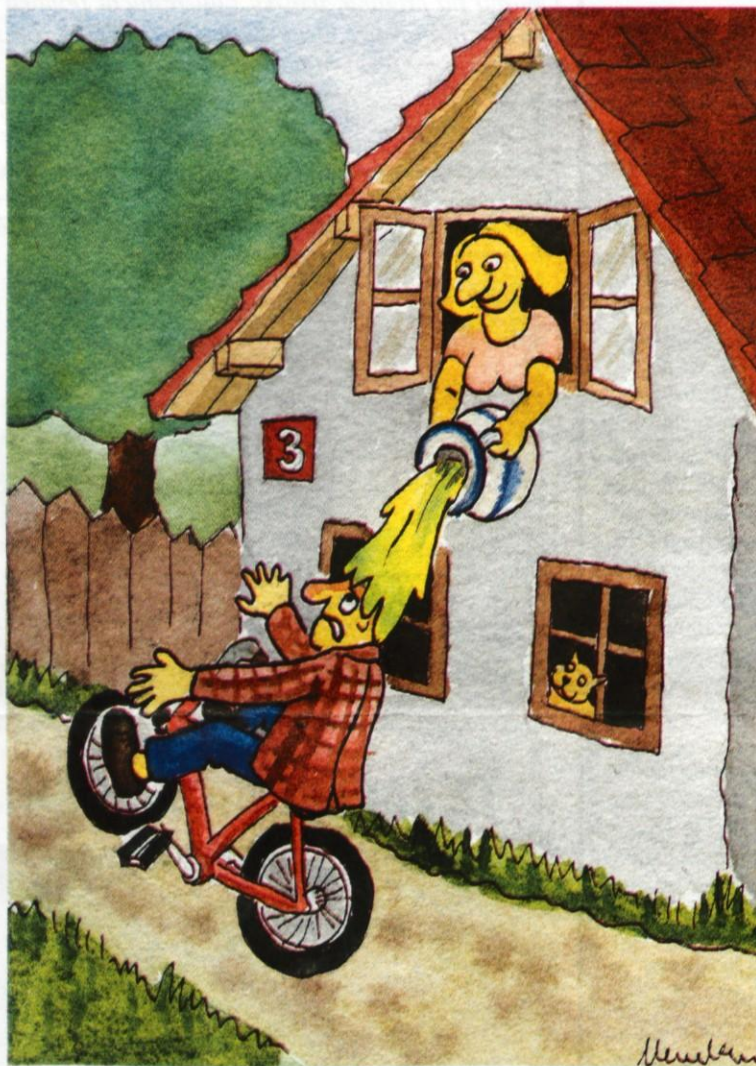

Kako se je Angelca za nezvestobo maščevala

Angelca in Ludve sta se nekaj časa rada imela. Vsaj Angelca je mislila tako, Ludve pa malo manj. Ko je Ludve pri Angelci dosegel vse, kar si je pozelelo njegovo srce in drugi organi, ga na lepem ni bilo več k hiši.

Sledilo je nekaj pisemc na Ludvetov naslov, Ludve pa kar tiho. "Le čakaj, lažnivec pokvarjeni," si je mislila Angelca in stuhala maščevanje.

Ko je Ludve lepega dne zgodaj zjutraj hitel na "siht" po poti mimo Angelcine hiše, se je hipoma odprlo podstrešno okno in nanj je pljusnilo vse, kar se je v dveh nočeh nabralo v nočni posodi. Ludve je najprej zazijal od presenečenja, potem pa pohitel k prijatelju na telefon in si pri šefu izprosil dan dopusta "zaradi izrednih razmer, ker je na poti v službo padel v odprto greznico". Seveda se je doma temeljito očedil in posihmal za vsak primer hodil na "siht" bolj naokoli, po daljši poti. Da da, z ženskami se ni šaliti.

Ali je bila v Angelcini nočni posodi samo tekočina ali tudi snovi v trdnem agregatnem stanju, poročevalci niso vedeli povedati, zato bo ta del naše zgodovine verjetno ostal nepojasnjen.

L.S.

XVII. REKORD - MET KOPJA 70 METROV

Dosedanji Klasjevi rekordi so bili bolj za zabavo, čeprav so tudi ti vredni pozornosti in spoštovanja. Tale, XVII., pa je pravi športni rekord. Ima ga fant, ki v naši občini najdlje vrže ošiljeno palico, znano pod imenom kopje. Doslej mu je poletelo le malo manj kot sedemdeset metrov, kar so doslej zmogli le redki Slovenci. Uspešen atlet, metalec kopja in študent Fakultete za šport je naš občan Bogdan Vrhovec iz Malih Les. Strokovnjaki so ga opazili že v osnovni šoli in ga povabili v atletski klub Olimpija. Tam že nekaj let uspešno nastopa za barve svojega kluba in za mladinsko državno reprezentanco.

Zaradi odličnih rezultatov pa ga vse bolj vabijo tudi v članske selekcije.

Vsekakor smo lahko ponosni, da imamo med nami tako talentiranega športnika. Naš ponos pa bi bil lahko še večji, če bi Bogdanu kdo tudi finančno stal ob strani, saj študij in redni treningi zahtevajo veliko sredstev. Meni je Bogdan že obljubil, da mi bo jeseni prišel klatit orehe, ko tako imenitno luča palico. Če bo šlo vse po načrtih, bomo našega atleta lahko videli tudi na olimpijskih igrah leta 2000. Čestitamo in želimo, da bi mu kopje švistnilo še dlje kot doslej.

LS

NARAVA IMA SVOJ OKUS

Ondan sem šel malo naokoli, ko narava tako vabi, pa mi je v gozdu pod Polževim vzbudil pozornost zanimiv čevljev. Narava je namreč obučena prebarvala povsem po svojem okusu, ki je očitno drugačen od našega. Čevljev mi je bil očitno tako všeč, da bi ga kar obul, če bi našel še drugega, a ga ni bilo v bližini.

Jej, kaj vse ljudje odmetavajo dandanašnji! Za tako dobro ohranjene čevlje bi se v desetletju po zadnji vojni ljudje zlasali, če bi bilo treba. Najbrž bi bil čevljev zanimiv za modne ustvarjalce. Kaj mislite?

LS

ZGODNJI PRIDELEK

Že pred novim letom sem vsejal paradiznikova semena v lonec in ga postavil na okno ob radiatorju. Kaže, da so razmere rastlinam tako ugajale, da so že konec aprila dale prve zrele plodove. Kajne, da so lepi? Pa ne govorite o tem naokoli, prosim. Če pride na uho davkarji, mi bodo hitro poslali kakšno položnico. Saj veste, prihaja davek na dodano vrednost.

LS

PODLISTEK

NAŠI KRAJI

V PRETEKLOST

LEOPOLD SEVER

Rimljani – veliki graditelji

O bivališčih prednamcev iz pred rimske dobe ne vemo veliko. Vendar lahko upravičeno domnevamo, o tem je tudi nekaj posrednih dokazov, da so preprosti ljudje živeli v lesenjačah, pokritih z drevesnim lubjem ali s slamo, največkrat skupaj z živino, da je bilo bolj toplo v hladnih dneh. Kar je bilo iz kamna, je bil suhi zid, to se pravi, lepo zložen kamen, brez malte.

Rimljani so bili v tem pogledu daleč pred staroselci v naših krajih. Rimski gradbeniki so namreč spretno povezali grške gradbene veščine z domačimi dosežki in postali neprekosljivi mojstri v tedaj poznem svetu. Nekateri njihovi gradbeni dosežki so bili tako trdni in dovršeni, da še po dveh tisočletjih kljubujejo času in celo služijo svojemu namenu.

Med najbolj veličastne stvaritve rimske dobe štejemo rimska gledališča in stadione (TEATRE IN AMFITEATRE), vodovodne zidove (AKVEDUKTE), trge s stebričjem (FORUME), svetišča

(TEMPLJE), kopališča (TERME), pokopališča (NEKROPOLE) in ceste z mostovi in kamni miljniki. Vse to so rimski gradbeniki zmogli, ker so do potankosti obvladali gradnjo obokov, uporabljali poleg apna še nekakšen cement in imeli na razpolago veliko poslušne delovne sile, zlasti sužnjev.

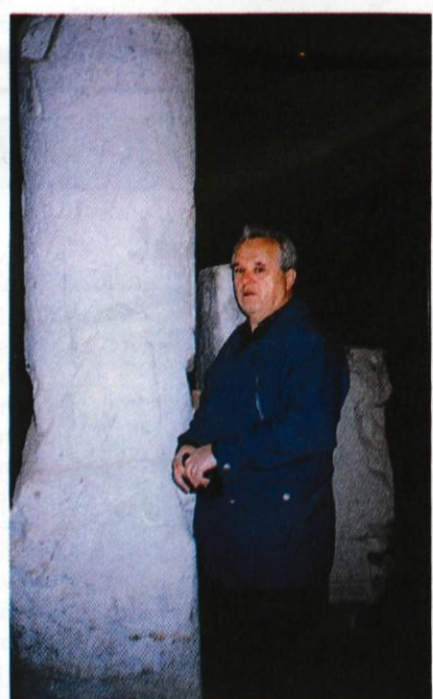
Resnici na ljubo je treba povedati, da na našem delu Dolenjske nimamo ohranjenega nobenega od naštetih gradbenih podvigov: bodisi da jih sploh ni bilo ali pa se niso ohranili. Še na najboljšem smo z ostanki rimskih cest in miljniki na območju Ivančne Gorice, ohranjena so dokazila o vodovodu v Višnji Gori ter cerkvah iz pozne rimske dobe na Korinju in drugod. Naravnost bogati pa smo z ostanki nekdanjih pokopališč in predmeti iz grobov v Stični, na Črnelem, v Valični vasi, na Muljavi, v Spodnji Dragi, v okolici Šentvida in drugod. Veliko tega kulturnozgodovinskega bogastva je bilo v preteklosti uničenega ali odnešenega iz naših krajev, ne da bi bila napravljena

vsaj približna dokumentacija. Na žalost se to početje nadaljuje tudi v današnjem času. Najbolj nevarni so brezvestni divji iskalci, opremljeni z detektorji za iskanje kovin.

V času razcveta rimske države so se na našem podežlju pojavile še nove gradbene posebnosti – hiše rimskih bogatašev, imenovane VILE RUSTIKE. Po nekaterih znamenjih domnevamo, da je nekaj teh boljših domusov bilo v okolici Muljave, Krke, Zagradca, Stične, Črnelega in Hudega. Tudi ivanški Acervo jih je zagotovo premogel nekaj.

Kljub očitnemu povišanju gradbenih standardov pa je preprosto ljudstvo, zlasti v odročnih predelih, še vedno bivalo v zelo skromnih klečajah, ne dosti boljših od tistih iz predantične dobe.

Gradbene izkušnje starih Rimljanov so še dolgo po propadu rimske države, to je v srednjem in novem veku, v naših krajih nadaljevali italijanski mojstri. Njihovo delo je na primer starejši del stiškega samostana in večina naših starejših gradov in cerkva.

Ob velikem kamnu iz Acerve – milnik, najden med Vodotučinami in Mleščevim pri Ivančni Gorici. Na njem so vklesani pomembni zgodovinski podatki. Narodni muzej Ljubljana.